

Holy Bible

Aionian Edition®

Luka
Bayash Luke

AionianBible.org
Prima traducere inversă din lume a Bibliei
100% gratuit pentru copiere și tipărire
de asemenea cunoscut ca si “ Biblia Purpurie ”

Holy Bible Aionian Edition ©
Luka
Bayash Luke

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2024
Source text: eBible.org
Source version: 8/25/2024
Source copyright: Creative Commons Attribution 4.0
Pioneers.org, 2018

Formatted by Speedata Publisher 4.19.20 (Pro) on 9/2/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc
<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Prefață

Bayash at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* © is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Bayash at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 377 translations now available in 166 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.

Cuprins

NOUL TESTAMENT

Luka11

ANEXĂ

Ghidul Cititorului

Glosar

Hărți

Destin

Ilustrații, Doré

NOUL TESTAMENT

Ša Isus u zäs: "Tata Dimizovu amnjov, jartälji kä jej nu šćijä šje fašji."

Ša vojnici ur skos kockä sä sä ämperci däm coljilje aluj änrä jej.

Luka 23:34

Luka

1 Ka kum šćijec mulc su apukat sã skrijj događajur šje Dimizov u obečalit a su dogodulit antri noj. **2** Orikic as re svedoci dãm kap dã šje ur skris šje ur vãzut šã šje svite Isus, jej aš slugurlje alu vorba. **3** Aša šã ju mam aŋgãndit dãm elši pã rãnd sã skruv kutotu pãntru činji, glavni Teofile. **4** Aša sã fij siguran šã sã poc arãta šã sã spuj dã aŋkridalã dã vorbilje dã šje u fost aŋvãcat kã aj aje anume. **5** Am zãljijelje kãnd kralj Herod vladale am Judeja, are unu popã šje sã čima Zaharija dãm svečenički rodu alu Abiji, šã mujere aluj isto are dãm pleme alu Aron. Je sã čima Elizabeta. **6** Amãndoj aš re am oči alu Dimizov fãr dã duvinã, pravedni kã jej cãnje toči zapovjedurlje šã pravilurlje alu Domnu anostru. **7** Jej asre fãr dã kupij, daje kã Elizabeta nu puće sã ajvi kupij, šã amãndoj asre tari bãtãrnj. **8** Kãnd una zã, Zaharija služule ka popa alu Dimizov am Hram, u vinjit vreme pã grupa aluj sã služulaskã. **9** Dã pã običaju antri pop lu izabralit ku kockã sã mergã am svetište alu Domnu sã prinusulaskã miomirosur. **10** Šã aŋtreg narodu ašćipta afarã am udvar šã sã aruga am vreme dã mirosur. **11** Atunšje anđalu alu Domnu su nãštãmit am Hram alu Zahariji dãdãnenći pã desna parći dã žrtvenik hundĩ are miomiris. **12** Zaharija kãnd u vãzut pã anđal tari su aŋfrikusãtãšã. **13** Daje anđalu ju zãs: "Nući sprije, Zaharija! Arugalã ata u fost auzãtã. Mujere ata Elizabeta u ave fišjor, šã tu vi da numi Ivan. **14** Vi ave fãlušãje šã slavlje šã mulc sur am fãluša la fãtala aluj. **15** Kã jãl anume u fi mari am oči lu Domnu anostru. Vin šã tari buturã no be. Mar am injima alu mumãsa jãl u fi umpljet ku Duhu Svãnt. **16** Mulc fišjori kari aš Izraelci sur aŋtorsji dã rãnd dã la jãl am napoj la Domnu Dimizovu alor. **17** Jãl u meržji am nenće alu Domnu ka vjesniku am duhu šã am pućere alu Ilija kari are dã kãnva prorok sã pomirilaskã pã kupiji ku tatusurlje, sã aŋtorkã pã eje kari aš nevjerni sã apušji mudrost dã la heje kari aš pravednã, sã pripremalaskã narod pãntru Domnu." **18** Ali u zãs Zaharija alu anđalu Gabrijel kari stãće am nenće alu Dimizov: "Dã pã šje uj šći kã aje aj anume? Tu vejs kã mes aku om bãtãrn šã bãšãca ame aj isto am aj." **19** Anđalu ju aŋtors vorba: "Numilje amnjov aj Gabrijel šã ju mes ku Dimizov sã askultã šje mu spunji, aša mes mãnat sã svitesk ku činji šã sãc aduk Hir fãlos. **20** Punji mã ureći, kãnd mar nu maj aŋkrizut dã vorbasta šje cam spusu, tu njimika nu vi puće sviti pãn šje no su dogoduli asta šje cam spus. Vorbilje šje cam spus ur fi am pravã vremi." **21** Lume ašćipta afarã pã Zaharija, šã sã čudule šje fašji atita dobã am svetište. **22** Kãnd u vinjit afarã nu puće sã svitaskã. Jãl svite am znakovur šã nu puće sã svitaskã njimika pãn šje nu ju su

ave kupilu. Šã atunšje ur prišjepi kã u avut vizijã am svetište. **23** Kãnd u završãlit vreme dã služba aluj am Hram, Zaharija u fužjit akasã. **24** Atunšje maj dã pã zãljilje bãšãca aluj u rãmas gãrjonã, šã nu jãšã afarã šinšj lunj. Elizabeta u zãs: **25** "Domnu aj ala kari u fãkut asta aku: Dimizov su ujtat pã minji ku milã šã u lot aŋdãrãt rušãnje dãm oči alu ominj." **26** Šãšã lunj dã kãnd Elizabeta are gãrjonã, Dimizov u mãnat pã anđalu aluj pãšći Gabrijel am varuš am Galileja kari sã čamã Nazaret. **27** Jãl u vinjit la fatã am pãr kã su zaručulit ku Josip kari are potomku alu Kralju David. Je sã čima Marija. **28** Gabrijel u vinjit šã u zãs: "Aŋfãlušešćici tu kari ješć izabralitã! Domnu aj ku činji! Blagoslovlitã ješć tu antri mujer!" **29** Marija are uznemirenã dã pozdravu aluj šã je u aŋšjirkat sã sã aŋgãndaskã šje značalešći. **30** Anđalu ju zãs alji: "Nuc fijã frikã, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milã. **31** Punji ureći, vi rãmãnje gãrjonã, vi fãta fišjoru šã tu ji punji numi Isus! **32** Jãl u fi mari, šã u fi čimat Fišjoru lu Hãl Maj Mari! Šã Domnu Dimizov ju da autoritet sã vladalaskã ka kralju ka kum aj predaku aluj David. **33** Šã jãl u vladalit am familija lu Jakov dã erikeš, šã kraljevstva aluj nu ave kraj!" (aion g165) **34** Marija u aŋtribat atunšje pã anđal: "Kum poći asta fi kã ju mes fatã am pãr!" **35** Anđalu ju aŋtors vorba: "Duhu Svãnt u vinji pã činji, šã pućere dã Hãl Maj Mari ću astupa ku umbrã. Dãm ala rãnd Kupilu Svãnt šje u fi fãtat dã la činji u fi čimat Fišjoru alu Dimizov. **36** Punji ureći: Rođakinja asta Elizabeta aj bãtãrnã šã isto u ave fišjor, kã je nu puće sã ajvi majmunt, ali aku aj mar am šasã lunj dã kãnd aj gãrjonã. **37** Kã njimika nuj nemoguće alu Dimizov!" **38** Atunšje u zãs Marija: "Da ju mã ligizesk ku asta sã fjuv ropkinja alu Domnu. Lasã fijã aša kum tu zãšj." Atunšje anđalu u fužjit dã la je. **39** Dovã tri zãlji dã pã aje Marija su gãtat šã u mers pã kalji, je su aŋgribit am unu sat am Judeja pã đal. **40** Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat am nontru šã su pozdravalit ku Elizabeta. **41** Kum u auzãt Elizabeta pozdravu lu Marija u sãmcãt pã kupilu alji kum tari su miškat am injimã, šã Elizabeta are pljinã ku Duhu Svãnt. **42** Elizabeta tari u mužjit lu Marija: "Maj tari ješć blagoslovlitã tu antri mujer, šã blagoslovlitã aj kupilu atov! **43** Adišeje mes aša bitnã, kã tu mama lu Domnu amnjov vinji sã mã pošjetilaskã? **44** Kã dãm momentu šje am auzãt pozdravalala ata, kupilu amnjov tari su miškat dã fãlušãjã am injima ame! **45** Blagoslovljenã daje kã tu aj aŋkrizut kã šje Domnu cu igirit sigurno u fi!" **46** Atunšje Marija u zãs: "Duša ame ãl slavalešći pã maj mari Domn, **47** šã duhu amnjov sã aŋfãlušešći am Dimizov Spasitelju amnjov, **48** daje kã jãl su ujtat ku milã pã minji pã poniznã ropkinja aluj, aku toči generacijurlje mur čimamã blagoslovljenã, **49** daje kã svemogući Dimizov u fãkut mari djelur ku minji, šã

numilje aluj aj svânt. 50 Pălângă totă sãmânca, Dimizov aj milos pälângă eje kari al poštivalešci. 51 Ku mână aluj jăl u fâkut pučernijiși lukrur. Jăl u arunkat afară pã eje kari asre ponosnã am suflijičije alor șã pã eje kari asre umișlieni. 52 Pã heje bålour vladar lju vãrli dã pã prijestolje, a pã heje kari as ponizni lju ridikatulji. 53 U rãnjit pã flãmãnž ku mãnkaru bunã, a pã gãzdași lju mãna ku mãnjiije golji. 54 Jăl u ažutat pã Izrael sluga aluj su aňgãnditusã dã milã aluj, 55 ka kum u obečalit alu preci anoștri dã kãnva sã fiijã pljinj dã milã pälângã Abraham șã pälângã potomku aluj dã erikeș.” (aiõn 9165) 56 Marija u rãmas ku Elizabeta tri lunj atunșje su aňtorsãsã akasã. 57 Kãnd u vinjit vreme alu Elizabeti sã ajvi kupil, je u fãtat fișjor. 58 Șã kãnd ur auzãt susjedi șã njamu kã Domnu are bun pälângã je, jej ur vinjit una la je șã sã am fãluše ku je una. 59 Kupilu trãbuje sã fiã obrezalit pã optã (8) zuva, șã kãnd or vinjit una sã fakã asta, jej gãnde sã aj đe numi Zaharija dã pã tatusu. 60 Mumãsa u odbijilit șã u zãs: “Nu, jăl su čima Ivan.” 61 Ali jej ur zãs: “Njime dãm njamuc nu u fost čimat dã pã numiljala!” 62 Șã aša jej aňtriba ku znakur pã tatusu alu kupilula, kum su čima. 63 Zaharija u šjirut pločicã dã skris șã u skris: “Ivan aj numilje aluj!” Toc asre aňmirac. 64 Șã dãm ala șas Dimizov u dãsvãkut gura alu Zaharija șã poči sã svitaskã. Șã jăl dãđe slavã alu Dimizov! 65 Atunșje frika u vinjit pã tot susjedu șã am totã parče dã Judeja pãm đalur șã spunje șje su dogodulit. 66 Toc kari ur auzãt dã aje cãnje am firi șã sã aňgãnde: “Șje u fi dãm ala kupil? Anume mãna alu Domnuluj are ku kupilula Ivan.” 67 Zaharija, tatusu alu Ivan are pljin dã Duhu Svânt, atunșje prorokovale șã zãșje: 68 “Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Kã jăl u vinjit șã sã otkupilaskã pã narodu aluj! 69 Jăl u rãdikat pãntu noj pã spasielju silni! Dãm potomstva lu sluga amnjov la kralj David. 70 Asta nju fost spus dãm gurãlje dã proroci aluj svãnc dã kãnva: (aiõn 9165) 71 spasenje dã la dužmanji anoștri șã dãm mãnji kari toc nji mãrzãlešci. 72 Are milosrdan pälângã preci anoștri, șã u ispunulit savezu aluj svânt. 73 Am zakletvã kari u dat lu Abraham, alu predaku anostru: 74 sã nji izbavalaskã dãm mãnji alu dužmanj, sã pučenj poslužulenj pã jãl fãr dã frikã, 75 șã sã kustãnj svânt șã đirept am toci zãljilje dã kustu anostru. 76 Șã lu Ivan fișjoru amnjov, tu vi fi čimat proroku alu Maj Mari Dimizov, kã tu vi meržji am nenče alu Domnuluj șã sã aj đireš kalje aluj, 77 Tu vi da alu lume lu Dimizov, Hir fãlos dã spasalala șã dã jirtala dã grehurije alor. 78 Kutotu asta aj dã rãnd dã sufliju milos alu Dimizovu anostru, ka sorilje kari svitizešci u vinji afarã dãm nor pã noj sus 79 u da luminã alu eje kari šadi am tunjerik, șã am umbra alu morči. Nju punji pișjorilje anoștri pã kalje dã putuljalã.” 80 Ivan u

kriskut șã su aňbãlurit am duh. Kusta am pustinjã pãn șje nu su arãtat javno alu Izrael.

2 Am aje vremi dã pã șje su avut Ivan, zapovjed u fost mãnãtã dã la car August sã fakã skritura dã stanovništvo am aňtragã cara. 2 Aje are elși skritura dã stanovništvo kari u fost kãnd Kvirinije are vladar dã Sirija. 3 Aša toc ur mers sã sã prijavalaskã am varušu hundĩ preci alor u kustat. 4 Aša Josip dãm mik varuș Nazaret am Galileja, u mers am varuș Betlehem am Judeja hundĩ su avut David daje kã jej as re njamu alu kralj David. 5 Josip u mers akulo sã sã jivaskã dã skritura una ku Marija zaručnica aluj, kari are gãrjonã. 6 Șã kum asre dãm Betlehem akulo vreme u vinjit sã sã ajvi kupilu. 7 Je u avut elși fișjor, lu aňvãlitãlu șã lu pus am hiștalov daje kã nu are soba pãntu jej am fugadov. 8 Am ala lok dã apropi dã Betlehem asre pastirur kari rãmãnje afarã pã otvoreno șã pãze stadurlje alor totã nopcẽ. 9 Șã dãm turdatã su pojavalit aňđalu alu Domnuluj! Aňđalu u stat am nenče alor, șã slava alu Domnuluj lju svitlãzãt pã jej. Șã pastiri u gãlbãnjit am ubraz dã frikã. 10 Ali aňđalu lju zãs: “Nu vã fiijã frikã! Ju vjov sã vã aduk Hir fãlos, dã mari fãlușãjã pãntu totã lume. 11 Am varušu hundĩ su avut Kralj David, astãs su avut Spasitelj. Jăl are Krist, Domnu! 12 Asta aj znak dã pã kari sã al șciijec: voj vic afla pã kupilu aňvãlit am hiștalov.” 13 Atunșje dãm turdatã lãngã parče dã aňđal u vinjit mulc aňdej dãm nor kari hvalale pã Dimizov. Șã jej slavale: 14 “Slava alu Dimizov am nor șã pã pãmãnt putuljalã alu eje ominj kari lju izabralit.” 15 Dã pã șje ur fužit aňđelji dã la pastir am nor, pastiri ur zãs una la alt: “Haj aku am Betlehem, șã sã videnj aje dã șje Domnu nju spus!” 16 Aša sur aňgribit am Betlehem șã ur aflat pã Marija, șã pã Josip, a kupilu are am hiștalov. 17 Șã kãnd pastiri ur vãzut pã kupil, jej sur apukatãsã sã spuã șje lju fost spus dã la aňdej dã kupil. 18 Toc eje kari ur auzãt șje pastiri ur spus, jej toc asre aňmirac. 19 Ali Marija cãnje toci vorbilje alor am suflijičije alor șã mult su gãndit dã jelji. 20 Atunșje pastiri ur fužit la stadurlje alor șã jej dãđe hvalã șã slavã lu Dimizov dã kutotu stvarurlje șje ur auzãt șã șje ur vãzut, točno kum lju fost najavalit alor. 21 Osma zuva kãnd kupilu su avut u fost obrezalit, șã u fost čimat Isus, numilje u datã aluj dã la aňđal majnti dã șje Marija u rãmas gãrjonã. 22 Șã kãnd u vinjit vreme alu Marija obred dã čistilalã kum are zapovjedãlalã dã la zakonu alu Mojsije, Marije șã Josip ur dus pã Isus am Jeruzalem sã al posvetilaskã la Domnu, 23 kã aj skris am zakonu alu Domnu: “Tot elși fișjor u fi posvetilitã la Domnu.” 24 Jej trãbã isto sã adukã žrtvã: “Dovã glicur ili doj tãnjirã puomb,” kum aj zapovjedalit dã la zakonu alu Domnu anostru. 25 Atunșje

are om ăm Jeruzalem ște să čima Šimun. Jăl are pravedan šă svet šă aščipta pă Mesija să izbavalaskă pă Izrael šă Duhu Svănt are ku jăl. 26 Šă Duhu Svănt majnti ju spus aluj kă no mori majnti dă ște no vide pă Mesija alu Domnu anostru. 27 Aša Duhu Svănt lu dus pă Šimun ăm Hram kănd ur adus roditelji pă kupilu Isus ăm nontru šă să fakă obred kum are običaju dă zakonu alu Mojsije. 28 Šimun lu apukat ăm mănjiļješ pă Isus, slavale pă Dimizov, šă u zăs: 29 "Aku lasă pă sluga atov să moră ăm putuljală, Domnu, kum tu aj zăs, 30 kă oči amej ur văzut spasenje ata. 31 Asta tu aj făkut dă totă lume. 32 Asta ăj lumina dă ominj šă lji sviltizaskă alu ominj kari nus Židov, slava alu lume dă Izrael!" 33 Tata šă mama alu Isus asre umpljec ku ămirală dă kutotu ște Šimun u zăs dă jăl. 34 Atunște Šimun u blagoslovulit pă jej šă u zăs lu Marija: "Dimizov u odredilit pă ala kupil kă păntu jăl mulc Izraelc ur kăde šă su ridikasă. Jăl ăj odredilit să fiğ znaku alu Dimizov, ali mulc lur odbacaliğ. 35 aša u vinji pă lumină găndurļje askunšă alu mulc, a maču či ămpunžji ăm duša ata." 36 Are isto aša proročica Ana fată alu Fanuel kari ăj dăm pleme alu Ašer. Ana are tari bătărnă mujeri, je are šapči aj ăm brak 37 šă aku ăj vădojă, mar hundiva osamdeset patru aj. Ana nu fuğje dăm Hram, nego služule akulo zuva šă nopce ăm post šă ăm aruguminči. 38 Baš pă aje vremi Ana u vinjit, hvalale pă Dimizov, šă je spunje dă kupilu Isus alu toc kari aščipta pă Dimizov să otkupilaskă pă Jeruzalem. 39 Dă pă ște ur făkut Josip šă Marije kutotu ște zakonu alu Domnu u šjirut dă la jej, jej ur mers ăm napoj ăm varušu alor Nazaret ăm Galileja. 40 Kupilu u kriskut šă su ămbăļurităsă, are plijn dă mudrost, šă blagoslovurļje alu Dimizov asre ku Isus. 41 Roditelji alu Isus măržje ăm tot anu ăm Jeruzalem să fiğ akulo pă blagdan dă Pasha. 42 Aša kănd are Isus dvanaest aj dă bătărn jăl una ku jej u mers pă blagdan ka kum stalno măržje. 43 Šă kănd u trikut blagdanu jej sur gătătăsă akasă, ali făr dă ščučilje alu roditelji, kupilu Isus u rămas ăm Jeruzalem. 44 Jej gănde kă ăj hundiva ăm grupă. Jej ur trikut mari kalji totă zuva, kapu sur apukatăsă să ăl koči ăntri njamu šă ăntri hej kari ăl kunošči. 45 Kum nu lor aflat, jej ur mers ăm napoj ăm Jeruzalem šă ăl koči. 46 Tri zălji dă pă aje jej lor aflat. Isus are ăm Hram, šăde ăntri učitelji dă zakonu alu Mojsije, punje ureče šă lji ăntriba. 47 Toc kari ăl punje ureče asre ămirac la fire aluj, šă la odgovurļje aluj. 48 Roditelji aluj isto aša asre tari ămirac kănd lor văzutălă akulo šă mumăsa ju zăs: "Fišjoru amnjov adăšje njaj făkut asta anovă? Tata atov šă ju as renj ăm mari brigur dă činji, păšči tot či kutanji!" 49 Isus u ăntors vorba: "Ali adăšje mă kutac? Nu šcijec kă ju aš trăbujji să fjuv ăm kasa alu Tata amnjov?" 50 Jej nur prišjiput ște

gănde să lji spujă. 51 Ali Isus u mers ăm napoj ku roditelji ăm Nazaret, šă jăl lju u pus ureči. Šă mumăsa aluj u cănut kutotu vorbilje ăm sufljituš. 52 Šă ăm aje vremi Isus u kriskut ăm gănd šă ăm telă šă ku milă dă la Dimizov šă dă la lumi.

3 Kănd are vladavina alu car Tiberija, trajale skoro 15 aj, Poncije Pilat are upravitelj ăm Judeja, Herod vladale ăm Galileja a Filip, fračilje aluj dă pă tata alor, vladale ăm Itureja šă ăm Trahonitida a Lizanije vladale ăm Abilena, 2 Ana šă Kaifa asre mar popur, Dimizov u mănat porukă alu Ivan, fišjoru alu Zaharija, kari kusta ăm pustinjă. 3 Šă aša Ivan u mers ăm toči lokurļje pă lăngă rijeka Jordan să propovjedălaskă daje kă toc kari u grešălit, a heje kari su pokajalit să lji jarči Dimizov grehurļje a Ivan atunște lju bučuza. 4 Ka kum Prorok Izaija svite ăm kenvije aluj dă ešče vorbi: "Graju alu unu kari mužješči ăm pustinjă šă să auze: pripremilec kalje păntu Domnu; ravnalecă kalje! 5 Lasă totă dolina să fiğ umpljetă šă totă planina să fiğ ăm tokmă ku alčilje, šă kăļjiļje krivă să fiğ pravă, šă kăļjiļje kari nus ravnă să fiğ ravnă 6 atunște totă lume u vide Spasenje dă la Dimizov." 7 Alu gărmadă dă lumi kari ur vinjit la jăl să să bučazi, Ivan zăšje: "Voj leglo alu otrovni šarpi, šinji vu upozorulit să ănšjirkăc să skăpăc dăm kazna ște u vinji pă voj? 8 Arătăc plodur dă ănkăjală! Nu vă apukăc să vă zăšjec una lu alt: Abraham ăj tata anostru! Ju vă zăc: Dimizov poči dăm petrilješče răđika pă kupij alu Abraham!" 9 Mar aku săkure dă sudu alu Dimizov ăj pusă sus să tajj dăm korjen ljemnu. Tot ljemnu kari nu aduši bun plod u fi tijet ăndărăt šă vărļjit ăm fok. 10 Gărmadă lu ăntribat pă jăl: "Šje să făšjenj atunște?" 11 Ivan u zăs: "Dakă avec dovă kămaša atunște ămpărcăcăvă ku ala kari nari njiš una. Dakă avec mănkari isto aša trăbă să vă ămpărcăc." 12 Akulo asre isto šă carinici kari ur vinjit să să bučežă šă jej lor ăntribat: "Učilje, ște să făšjenj?" 13 Ivan u ăntors vorba: "Nu maj akuljižec majmult dă kită ște avec pravo să locă!" 14 Šă kătănjilje isto lor ăntribat: "A noj? Šje trăbă noj să făšjenj?" Alor lju zăs: "Nu loc ku sála dă njime banj, njiš nu svedočulec krivo protiv dă šjinjiva šă fijec zadovoljni ku plata avostră!" 15 Lume asre aku plijn dă aščiptalur, šă să ăntriba ăm sufljičilje alor, nar puče Ivan să fiğ Mesija. 16 Ivan lju ăntors vorba alu toc: "Ju vă bučež ku apă, ali unu kari u vinji kari ăj maj bălour da minji šă lu kari nu mes vredan să ăj ljev žnirancurļje aluj. Jăl vu bučuza ku Duhu Svănt šă ku fok. 17 Jăl cănji furka ăm măna aluj, šă jăl u čistili teleku temeljito. Jăl u akulježi fájna ăm skladišta aluj, ali jăl u arđi jarba uskată ăm fok ște nu să aščinžji." 18 Šă ăm mulci poticajur svite alu lume šă alu cară dă Hir fălos. 19 Ivan lu făkut dă njimik pă car

Herod dă rând kă jăl su lot una ku Herodijada băšăcă alu fračisuš isto aša šă dă alci stvarur relji šje u făkut Herod. 20 La kutotu stvarurlje relji šje u făkut jăl u pus maj una: jăl u ânkujet pă Ivan šje bučază âm čemică. 21 Kănd asre totă lume bučuzac dă la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kănd Isus su arugat su dăsvăkut noru, 22 šă Duhu Svânt u vinjit žos pă jăl am formă dă purombu šă graj dăm nor u svătit: "Tu ješč Fišjoru amnjov plăkut! Tu ješč fulušuja ame!" 23 Aku Isus are hundiva trideset aj dă bătăr kănd su apukat javno să propovjedălaskă. Isus are cănut dă fišjoru alu Josip. Josip are fišjor alu Eli, 24 Eli are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, Levi are fišjoru alu Malki, Malki are fišjoru alu Janaj, Janaj are fišjor alu Josip, 25 Josip are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Amos, Amos are fišjoru alu Naum, Naum are fišjoru alu Hesli, Hesli are fišjoru alu Nagaj, 26 Nagaj are fišjoru alu Mahat, Mahat are fišjoru alu Matatija, Matatija are fišjoru alu Šimij, Šimij are fišjoru alu Joseh, Joseh are fišjoru alu Joda, 27 Joda are fišjoru alu Johanan, Johanan are fišjoru alu Resa, Resa are fišjoru alu Zerubabel, Zerubabel are fišjoru alu Šealtiel, Šealtiel are fišjoru alu Neri, 28 Neri are fišjor alu Malki, Malki are fišjoru alu Adi, Adi are fišjoru alu Kosam, Kosam are fišjoru alu Elmadam, Elmadam are fišjoru alu Er, 29 Er are fišjoru alu Jošua, Jošua are fišjoru alu Eliezer, Eliezer are fišjoru alu Jorim, Jorim are fišjoru alu Matat, Matat are fišjoru alu Levi, 30 Levi are fišjoru alu Šimun, Šimun are fišjoru alu Juda, Juda are fišjoru alu Josip, Josip are fišjoru alu Jonam, Jonam are fišjoru alu Elijakim, 31 Elijakim are fišjoru alu Meleja, Meleja are fišjoru alu Mena, Mena are fišjoru alu Matata, Matata are fišjoru alu Natan, Natan are fišjoru alu David, 32 David are fišjoru alu Jišaj, Jišaj are fišjoru alu Obed, Obed are fišjoru alu Boaz, Boaz are fišjoru alu Sala, Sala are fišjoru alu Nahšon, 33 Nahšon are fišjoru alu Aminadab, Aminadab are fišjoru alu Admin, Admin are fišjoru alu Arni, Arni are fišjoru alu Hesron, Hesron are fišjoru alu Peres, Peres are fišjoru alu Juda, 34 Juda are fišjoru alu Jakov, Jakov are fišjoru alu Izak, Izak are fišjoru alu Abraham, Abraham are fišjoru alu Terah, Terah are fišjoru alu Nahor, 35 Nahor are fišjoru alu Serug, Serug are fišjor alu Reu, Reu are fišjor alu Peleg, Peleg are fišjor alu Eber, Eber are fišjor alu Sala, 36 Sala are fišjoru alu Kenan, Kenan are fišjor alu Arpakšad, Arpakšad are fišjor alu Šem, Šem are fišjor alu Noa, Noa are fišjor alu Lamek, 37 Lamek are fišjoru alu Metušalah, Metušalah are fišjoru alu Henok, Henok are fišjoru alu Jered, Jered are fišjoru alu Mahalalel, Mahalalel are fišjoru alu Kenan, 38 Kenan are fišjoru alu Enoš, Enoš are fišjoru alu Šet, Šet are fišjoru alu Adam, a pă Adam Dimizov u stvorulit.

4 Isus, plijn dă Duh Svânt su ântors dăm rijeka Jordan, šă âl duše Duhu păm pustinjur 2 četrdeset zălji, hundî u fost ânšjirkat dă la draku. Âm zăljielje nu u mănkat njimika, šă kănd u vinjit do kraja jăl are flămănd. 3 Draku ju zăs atunšje: "Dakă ješč tu Fišjoru alu Dimizov zapovjedaleščî alu petrilješče să să fakă pită." 4 Isus ju ântors vorba: "Skris âj âm svântă kenvija: 'Lume nu kustă numa dăm pită.'" 5 Draku lu dus pă jăl pă planină naltă, šă âm unu moment draku ju arătat aluj kutotu kraljevstvo dă svet. 6 Šă draku ju zăs aluj: "Ju kuj da kutotu pučeresta šă mândremesta kari âj dată mijă, šă ju pot da alu šinji găndesk. 7 Kănd čaj klanjali la minji, ju caš da kutotu cijă." 8 Isus ju ântors vorba: "Skris âj âm svântă kenvija: 'Alu Domnu, Dimizovu atov numa klanjaleščîci šă pă jăl služuleščî!'" 9 Dă pă aje draku lu dus âm varuș Jeruzalem šă lu pusălă pă maj nalt lok dă Hram. Atunšje ju zăs aluj: "Dakă ješč tu Fišjoru alu Dimizov, seri žos! 10 Kă âj skris âm svântă kenvija: 'Jăl u zapovjedali alu ândelji aluj să čî păzaskă,' 11 šă 'ču dušji pă mănă să nu čî luvešč ku pišjorilje âm petră.'" 12 Isus ântoršji vorba: "U zăs âj âm svântă kenvija: 'Nu ânšjirka pă Domnu Dimizovu atov!'" 13 Atunšje kănd u trikut draku ku toci ânšjirkalurlje, lu lăsat pă jăl pă una vreme. 14 Isus meržji âm napoj âm lok dă Galileja âm pučere lu Duh, šă vorbi dă jăl sor apukat să kružulaskă păščîtot âm aje regijă. 15 Jăl ânvăca âm sinagogurlje alor šă toc âl slavale. 16 Jăl u vinjit âm varuș dă Nazaret, hundî jăl u kriskut šă pă običaju aluj, jăl u mers sâmbăta âm sinagogă. Šă su skulat să čitalaskă. 17 U dată la jăl svitak dă la proroku Izaija, a jăl u dăsvkut svitku šă u aflat lok hundî skrijă: 18 "Duhu alu Domnuluj âj pă minji dasupra. Dăm ala rând jăl mu izabralit pă minji să vă propovjedalaskă Hir fălos la sărašj. Jăl mu mănät pă minji să spuj alu hej šje âs ljigac kă poči să fijjă dăsvăkuc šă lu orb kă poči să vadă šă să đe slobodă alu hej tlačalic, 19 šă să proglašalesk anu plijn dă milă alu Domnuluj." 20 Isus u ânčis svitku šă u dat âm napoj la pomočniku šă u šăzut. Šă toc ku oči âm sinagoga u mucăt pă jăl. 21 Su apukat să ânveci: "Astăs asta svântă karči, kari ac auzăt ku urečilje avoștri, su ispunulităsă." 22 Jej toc să âmira la toci vorbilje dă milă šje kăđe dă pă gura aluj. Šă jej su ântribat: "Nuj jăl fišjoru alu Josip?" 23 Jăl lju zăs: "Âj una izrekă kari sigurno ac pripunji pă minji. A šă meržji: 'Doktoru, ântrămăci pă činji sângur!' Kutotu aj făkut, kum anj auzăt, âm varuș dă Kafarnaum, fă šă aišje, âm kraju atov!" 24 Šă jăl u zăs: "Anume, ju vă zăk niti unu prorok nu u fost âm benji apukat âm kraju aluj. 25 Anume, ju vă zăk, kănd âm doba alu proroku Ilija âm Izrael, noru are ânčis a ploe nu kăđe tri aj šă šinšj lunj šă are mari fomi păm totă pământu šă asre mulci vădojur âm Izrael. 26

Tot Ilija nu u fost mǎnat la niŝi unu dǎm jej osim la vǎdoja ǎm Sarfata dapropi dǎ varuŝu Sidon. 27 Isto aŝa ǎm vreme dǎ prorok Elizeja asre mulc gubavcur ǎm pǎmǎntu dǎ Izrael. Ŝǎ niŝi unu dǎm jej nor fost čistilic osim Naamana Sirijaca.” 28 Kǎnd ur auzǎt, toc ǎm sinagogǎ asre tari mirgiŝ, 29 jej sur skulat sus ŝǎ lur mǎnatulǎ afarǎ dǎm varuŝ. Jej lur dus pǎ jǎl pǎ maj nalt đal pǎ kari are varuŝu fǎkut, ǎm namjerǎ ŝǎ ǎl ǎmpingǎ žos ŝǎ ǎl amori. 30 Ali jǎl u fužjit ǎntri jej ŝǎ u mers pǎ kalje aluj. 31 Jǎl u mers žos ǎm Kafarnaum ǎm varuŝ dǎ Galleja. Ŝǎ akulo sǎmbǎta ǎnvǎca. 32 Lume asre ǎmirac la ǎnvǎcalǎ aluj daje kǎ vorba aluj asre pljinji dǎ pučeri. 33 Unu dǎm ominjije ǎm sinagogǎ ave rov duh ǎm jǎl, aje are drak. Ŝǎ jǎl u mužit ku graju glasnik: 34 “A! Tu Isus dǎm Nazaret, ŝje gǎndeŝci dǎ la noj? Aj vinjit ŝǎ nji uniŝtilec? Ju ŝčuv benji ŝjinji jeŝc tu, tu Svǎntu alu Dimizov!” 35 Isus lu lot pǎ frikǎ ŝǎ ju zǎs: “Fi putuljit! Hajde afar dǎm omusta odma!” Drakula lu vǎrljit pǎ omula žos ǎm nenče alu toc ŝǎ u jǎŝǎt afarǎ, ŝǎ njimik nu ju fǎkut. 36 Eje kari ur vǎzut asre tari ǎmirac ŝǎ zǎŝje una lu alt: “Ŝjefǎldǎ vorba ǎj asta? Ku autoritet ŝǎ ku pučeri ŝǎ relji duhovur jaŝǎ afarǎ pǎ vorba aluj!” 37 Hiru dǎ jǎl u mers ǎm tot kotu dǎ regijǎ ǎntragǎ. 38 Kǎnd u fužjit dǎm sinagogǎ jǎl u mers la Ŝimun akasǎ. Akulo asre sokra alu Ŝimun ǎm pat bičagǎ ku fok mari ǎm je. Ŝǎ jej lor ǎntribat pǎ jǎl ŝǎ ǎj ažući. 39 Isus u mers la je u lot pǎ frikǎ pǎ foku ŝǎ foku u lǎsatu. Je odma su skulatǎŝǎ ŝǎ su apukat ŝǎ lji poslužulaskǎ. 40 Mar kǎnd ŝǎ slǎbuzze sorilje žos toc kari ave njam ŝǎ urtaŝ dǎm mulči bičiŝugur lǎor adus la jǎl. Ŝǎ jǎl lju ǎntrimat aŝa dǎ jǎl punje mǎnjilje aluj pǎ jej unu pǎ kici unu. 41 Mulc dǎm jej ave draŝj ǎm jej ŝǎ kum jaŝe afarǎ, draŝjije dǎm jej mužje: “Tu jeŝc Fiŝjoru alu Dimizov!” Ali jǎl lju rǎspitǎ ŝǎ nu lji đǎde sǎ svitaskǎ kǎ jej ŝcije ka jǎl ǎj Krist. 42 Mar kum vinje zuva jǎl u fužjit dǎm kasǎ pǎ lok pustulot. Gǎrmadǎ dǎ lumi ǎl kuta, ŝǎ kǎnd lor aflatǎ gǎnde ŝǎ ǎl cǎjǎ ŝǎ nu fugǎ dǎ la jej. 43 Ali Isus lju zǎs: “Ju trǎbǎ ŝǎ mǎ duk ǎm ǎlčilje varuŝur sǎ spuj Hir fǎlos dǎ kraljevstva alu Dimizov. Dǎm asta rǎnd am fost mǎnat pǎ pǎmǎnt.” 44 Ŝǎ aŝa u mers ŝǎ propovjedalaskǎ pǎm sinagogur ǎm Judeja.

5 ǎm una zǎ Isus stǎce lǎngǎ Genezaretsko jezero, kǎnd gǎrmadǎ ŝǎ astrǎnžje la jǎl ŝǎ audǎ vorba alu Dimizov. 2 Jǎl u vǎzut doj čamcur kum asre pǎ mal rǎzǎmac, kari u lǎsat ribari kǎnd ǎŝ čistile mrežurlje. 3 Jǎl u tunat ǎm čamac kari are alu Ŝimun, ŝǎ lu ǎntribat ŝǎ ǎl ǎmpingǎ maj ǎm sus dǎ la mal. Atunŝje jǎl u ŝǎzut žos ŝǎ su apukat ŝǎ ǎnveci pǎ gǎrmadǎ dǎ lumi. 4 Kǎnd u fost gata ku ǎnvǎcala, jǎl u zǎs alu Ŝimun. “ǎmpinži ǎm maj adǎnkǎ apǎ ŝǎ slǎbuzǎc mrežurlje ǎm apǎ.” 5 Ŝimun ju ǎntors vorba aluj: “Domnu luj, ǎnj lukrat totǎ nopce ŝǎ njimik nanj apukat: ali pǎ vorba ata

ju uj slǎbuzǎ mreža ǎm napoj ǎm apasta.” 6 Kǎnd u fǎkut aŝa jej u apukat mari boglǎ dǎ peŝc, atit dǎ mreža kit nu puknje. 7 Jej ur mužit la urtaŝji alor dǎ pǎ ǎlčilje čamcur ŝǎ lji ažući; jej ur vinjit, ŝǎ umpljet dovǎ karur dǎ peŝc dǎ maj ŝjeva ŝǎ ǎntupe. 8 Kǎnd u vǎzut Ŝimun Petar aje jǎl u kǎzut la piŝjorilje alu Isus ŝǎ u zǎs: “Maknaleŝćici dǎ la minji, Domnu, kǎ ju mes greŝnǎ om!” 9 Frikǎ delj svǎntǎ u kǎzut pǎ jej ŝǎ pǎ ominj ŝje ur vinjit ŝǎ lji ažući, kǎnd ur vǎzut kic peŝc ur apukat. 10 Isto aŝa asre ǎmirac Ivan ŝǎ Jakov, jej asre Zebedejevi fiŝjori ŝǎ urtaŝji alu Ŝimun. Ali Isus u zǎs alu Ŝimun: “Nuc fiǎ frikǎ. Dǎ aku, maj menkulo tu vi apuka pǎ ominj!” 11 Aŝa jej ur adus karurlje dǎ apǎ pǎ mal, ur lǎsat kutotu ŝǎ lor sljedilit pǎ jǎl. 12 Isus are ǎm unu dǎm varuŝurljelje. Om pljin dǎ gubǎ lu vǎzutulǎ pǎ jǎl ŝǎ su arukǎnt pǎ đinućiŝ ǎm nenče aluj ŝǎ ŝǎ aruga la jǎl: “O Domnu, dakǎ numa tu vujeŝc, tu mǎ poc ǎntrima.” 13 Isus u mǎcǎt mǎna aluj ŝǎ lu taknult, ŝǎ u zǎs: “Ju gǎndesk. Fi čistilit!” Ŝǎ dǎnturdata guba lu lǎsat. 14 Atunŝje lu purunŝjitulǎ ŝǎ nu spujǎ alu njime, čar asta ŝǎ fakǎ: Elŝi ŝǎ mergǎ la popǎ ŝǎ ŝǎ areći, dǎ pǎ aje, dǎ dokaz dǎ vrazǎ, vi trǎbuji ŝǎ aduŝj žrtvǎ dǎ čistilalǎ ka kum Mojsije u zapovijedǎlit. 15 Svat dǎ jǎl su ŝirilnit maj pǎ dǎparci, aŝa dǎ gǎrmadǎ dǎ lumi ur vinjit ŝǎ pujǎ ureći la jǎl, ŝǎ ŝǎ fiǎj ozdravalic. 16 A jǎl ŝǎ tǎrǎje pǎ lok pustulot ŝǎ ŝǎ posvetilaskǎ la aruguminici. 17 ǎm una zǎ, Isus ǎnvǎca, ave ǎm nenci pǎ mulc farizej ŝǎ učitelj dǎ zakonu alu Mojsije kari ur vinjit dǎm toći kumpǎnjilje dǎ Galleja ŝǎ Judeja ŝǎ dǎm Jeruzalem. Pučere alu Domnuluj are ku Isus ŝǎ ozdravalaskǎ pǎ bičež. 18 Atunŝje ŝjeva ka ominji ur vinjit ŝǎ aduŝje pǎ om kari nu puče ŝǎ umblji. Ŝǎ jej gǎnde ŝǎ ǎl adukǎ la Isus. 19 Ali nu are lok pǎ hundi ŝǎ ǎl adukǎ ǎm nontru dǎ gužva mari. Aŝa jej sur urkatǎŝǎ pǎ krov ŝǎ lor slǎbuzǎt ǎm nontru pǎm krov ku pat dǎ tot la dǎ dǎ nenče alu Isus. 20 Kǎnd u vǎzut ǎnkridala alor, jǎl u zǎs aluj: “Omulji, grehurlje atelji ǎŝ jirtaci.” 21 Pǎ eŝce vorbi farizeji ŝǎ učitelji dǎ zakonu alu Mojsije ŝǎ gǎnde: “Ŝjinji ǎj omusta ŝje sviteŝci aŝa protiv dǎ Dimizov? Ŝjinji osim dǎ Dimizov poći ŝǎ jerci grehurlje?” 22 Isus ŝcije ŝje ŝǎ gǎndeŝci, ŝǎ jǎl lju zǎs: “Adǎŝje vǎ ǎntribǎc eŝce stvarur ǎm sfljičilje avoŝtri? 23 Ŝje ǎj maj uŝuri dǎ zǎs: ‘Grehurlje cis jirtaci!’, ili ŝǎ zǎŝj: ‘Skolǎci ŝǎ umblǎ?’ 24 Ali numa ŝǎ ŝćijec kǎ Fiŝjoru alu Omu ari autoritet aiŝje pǎ pǎmǎnt ŝǎ jerci grehurlje. Dakǎ zǎk alu fiŝjoru kari nu poći ŝǎ umblji: ‘Skolǎci, jec patu ŝǎ dući akasǎ!’” 25 Ŝǎ odma su skulatǎŝǎ ŝu lot patu pǎ ŝje are pǎ koŝci, ŝǎ u fužjit akasǎ, ŝǎ pǎ kalji slavale pǎ Dimizov. 26 Ŝǎ toc akulo asre ǎmirac, ŝǎ jej slavale pǎ Dimizov. Ŝǎ ku ǎmiralǎ svite: “Astǎŝ ǎnj vǎzut ŝjeva tari mari!” 27 Dǎ pǎ aje Isus u jiŝǎt afarǎ ŝǎ lu vǎzutulǎ pǎ carinik ŝje ŝǎ čima Levi,

jäl šāde ām carinarnicā. Isus u zās: "Sljedilešči mǎ pǎ minji!" 28 Šǎ jǎl su skulat u lāsāt kutotu, šǎ lu sljedilit. 29 Atunšje Levi ām kasa aluj u fākut mari slavālālā pǎntru jǎl; ku jej šāde mulc carinici šǎ alci la masā. 30 Farizeji šǎ učitelji dǎ zakonu alu Mojsije, sur apukat sǎ gumunjaskǎ kapu su apukatǎ sǎ svitaskǎ alu učenikurlje alor: "Adišje mǎnkǎc šǎ bijec ku carinici šǎ ku grešnici?" 31 Isus u āntors vorba: "Eje kari ās sǎnātoš nu trǎbǎ pǎ doktor, numa aluje kari ās bičež. 32 Ju nam vinjit sǎ čem šǎ sǎ āntork pǎ pravedni, nego pǎ grešnǎ." 33 Jej atunšje jarǎ u zās: "Učenicu alu Ivan šǎ alu farizejilor postulešči mulci rǎndur šǎ sǎ arogǎ, ali učenici atej mǎnǎnkǎ šǎ be. Adāšje āj aša asta?" 34 Isus u āntors vorba: "Pučec sǎ punjec pǎ gošč dǎ nuntǎ sǎ postulaskǎ kǎnd āj mladoženja ku jej? 35 Ali u vinji zǎ kǎnd mladoženja u fi lot āndǎrāt dǎ la jej, šǎ kǎnd u vinji vreme jej ur postuli." 36 Jǎl lju spus dǎ una usporedbǎ: "Njime no rupi um dǎrab dǎ la novǎ colǎ šǎ su kǎrpaskǎ pǎ bǎtǎrnǎ, kǎnd ar fašji aje, pǎ haj novǎ colǎ ar ave gaurǎ, a alu haj bǎtǎrnǎ nar pasali dǎrǎbu dǎ la novǎ col. 37 Njime nu varsǎ nov vinu ām bǎtǎrnǎ šǎ mari čuturica; nov vinu ar puknji ām čuturica šǎ sar vǎrsa vinu, a čuturica ar propadnuli. 38 Nov vinu trǎbǎ sǎ fijǎ vǎrsat ām novǎ čuturica. 39 Šǎ njime dǎ pǎ šje u be vin bǎtǎrnǎ nu gǎndešči sǎ be nov, kǎ zǎšji: 'Bǎtǎrn āj dǎstul dǎ bun.'"

6 Un datǎ pǎ zuva dǎ sǎmbǎta Isus trǎšje pǎm šjeva ka poljǎ dǎ pšenicǎ. Učenicu aluj ur skos pšenicǎ šu u ribile ku mǎnjilje šǎ mǎnka. 2 Ali orikic dǎ farizej ljur zās alor: "Adāšje fǎšjec šjeva šje nu āj ku zakonu ām tokmǎ pǎ zuva dǎ sǎmbǎta?" 3 Isus ju āntors vorba: "Nac čitalit ām Svǎntǎ kenvija, šje u fākut David kǎnd are jǎl šǎ učenici aluj flǎmǎnš? 4 Kum ur tunat ām kasa alu Dimizov, David šǎ u lot pita kari are pusǎ āndǎrāt dǎ žrtvǎ, kari čar poči popa sǎ mǎnǎšji, šǎ su umpǎrcāt dǎm pite ku urtašji?" 5 Atunšje jǎl lju zās alor: "Fišjoru Omuluj āj Domnu dǎ sǎmbǎta." 6 Pǎ alta zuva dǎ sǎmbǎta jǎl u mers ām sinagogǎ šǎ su apukat sǎ ānveci. Akulo are om alu kari are mǎna njimurogǎ. 7 Šǎ učitelji dǎ zakonu alu Mojsije šǎ farizeji sǎ ujtǎ pǎ jǎl sǎ vadǎ dakǎ lu āntrimalǎ jǎl pǎ zuva dǎ sǎmbǎta. Šǎ jej dabe šjeva aščipta sǎ fakǎ krivo sǎ potǎ sǎ svitaskǎ protiv dǎ jǎl. 8 Jǎl šcije šje sǎ gǎndešči, šǎ u zās alu omuluje ku mǎna njimurogǎ: "Skolǎci šǎ hajd dǎ dǎ nenci." Jǎl su skulat šǎ stǎće akulo. 9 Isus atunšje u zās alor: "Ju gǎndesk sǎ vǎ āntreb, āj benji sǎ fašj benji pǎ zuva dǎ sǎmbǎta, ili relji? Sǎ spasalaskǎ kustu ili sǎ uništilaskǎ?" 10 Atunšje su ujtat okolo pǎ tot omu, šǎ jǎl u zās alu omuluje: "Mǎčešćic mǎna!" Jǎl u fākut aša, šǎ mǎnǎ ju fost sǎnātosǎ ka hajelantǎ.

11 Ali jej asre tari mirgiš šǎ sur apukat sǎ svitaskǎ šje sǎ fakǎ alu Isus. 12 Una zǎ u mers pǎ planinǎ sǎ sǎ arožji, šǎ jǎl u fost akulo totǎ nopće ām aruguminći la Dimizov. 13 Haje zua jǎl u čimat pǎ dvanaest (12) učenikur la jǎl pǎ kari lju akuljes šǎ lju čimat apostoli. 14 Ešće asre: Šimun pǎ kari lu čimat Petar, šǎ fračisu Andrija, Jakov šǎ Ivan, Filip šǎ Bartolomej; 15 Matej šǎ Toma, Jakov fišjoru alu Alfej šǎ Šimun čimat Revan, 16 Juda fračisu lu Jakov šǎ Juda Iskariot, kari u fi izdajica. 17 Kum vinje ku jej ām napoj žjos, jǎl u stat pǎ čistinǎ dǎ đal hundǎ asre grupa dǎ učenici aluj šǎ mari gǎrmadǎ dǎ lumi sur akuljesāsǎ, jej ur vinjit dǎm Judeja šǎ dǎm varuš Jeruzalem šǎ dǎm Tir šǎ Sidon varušurlje lǎngǎ more. 18 Jej ur vinjit šǎ āl punje ureći, šǎ sǎ fijǎ ozdravalic dǎm bičišugurlje alor. Isto aša u ozdravalit pǎ heje kari ave relji duhovur ām jej. 19 Mulc gǎnde sǎ pujǎ mǎna pǎ jǎl daje kǎ pučeri fužje dǎm jǎl šǎ puče pǎ toc sǎ lji iscjelilaskǎ. 20 Atunšje su ujtat ām oč pǎ učenici aluj šǎ u svǎtit: "Ānfǎlušǎcǎvǎ voj kari šćec sǎrašj kǎ kraljevstva alu Dimizov aj avostrǎ. 21 Ānfǎlušǎcǎvǎ voj kari šćec flǎmǎnž, kǎ vic fi sǎtuj. Ānfǎlušǎcǎvǎ voj kari plǎnžjec, kǎ voj vic rǎđi. 22 Ānfǎlušǎcǎvǎ voj kari šćec mǎrzǎlic, rušunac šǎ mǎnac ku relji dǎ rǎndu alu Fišjoru Omuluj. 23 Kǎnd u vinji zue, ānfǎlušǎcǎvǎ šǎ sǎrec pǎm sus dǎ fǎlušǎjǎ. Kǎ sigurno nagrada avostrǎ u fi mari ām nor. Haleluja! Nus are aša šǎ proroci tretiralicǎ dǎ la mošurlje alor! 24 Ali jao avovǎ, kari šćec gǎzdašj, kǎ ac apukat utjeħǎ! 25 Jao avovǎ kari šćec sǎtulj, kǎ voj vic fi flǎmǎnž. Jao avovǎ kari aku rǎđec, kǎ voj vic žalali šǎ plǎnžji! 26 Jao avovǎ dǎ kari toc benji svitešći, aša isto fišjec pǎ mišjinjoš prorokur, mošurlje alor kari aša fišjec." 27 "A voj kari mǎ punjec ureći, vǎ zǎk: 'Plǎšjecǎvǎ pǎ dužmanji avostrǎ. Fǎšjec benji alor kari vǎ mǎrzǎlešči. 28 Blagoslovulec pǎ eje kari vǎ blastǎmǎ! Arugǎcǎvǎ dǎ eje kari relji vǎ kivinješči. 29 Hǎl kari čǎ luvešči pǎšči una parći dǎ ubraz, āmbijǎ šǎ haje parći atunšje. Šǎ alu hǎl kari ac je šuba nuj branalec sǎ āc je šǎ kǎmašǎ. 30 Dǎ alu toc, šje šjeri dǎ la činji. Dakǎ je šjinjiva šjeva šje āj atov, nu šjire sǎ ac de ām napoj. 31 Aša maj, fǎšjec alu altora kum ac gǎndǎ sǎ vǎ fakǎ avovǎ. 32 Dakǎ plǎšjec numa pǎ eje kari vǎ plašji pǎ voj, šje fǎldǎ hvalǎ vic kǎpǎta? Ka šǎ čak šǎ grešnici plašji pǎ eje kari lji plašji pǎ jej. 33 Šǎ dǎkǎ fǎšjec numa benji alu eje kari fašji vovǎ benji, šje fǎldǎ hvalǎ vic kǎpǎta? Čak šǎ grešnici fašji aje. 34 Dakǎ dǎđec kečinj alu alor dǎ la kari aščiptǎc sǎ vǎ āntorkǎ ām napoj, šje fǎldǎ hvalǎ vic kǎpǎta? Čak šǎ grešnici dǎ kečinj alu grešnici sǎ potǎ ām napoj sǎ kepiči kit lju dat. 35 Plǎšjec pǎ dužmanji avostrǎ, ažutǎcǎlji šǎ dǎđec kečinj, ali nu aščiptǎc sǎ vǎ āntorkǎ ām napoj. Atunšje voj vic kǎpǎta mari nagradǎ šǎ voj vic fi čimac fišjori

alu Maj Mari Dimizov daje kã jãl aj bun alu nezahvalni šã alu ubraznjš. 36 Fijec miloš kã jãl Tata dãm nor aj pljin dã milã." 37 "Nu sudulec pã njime, šã njime nu vu suduli pã voj. Nu osudulec pã njime, šã njime nu vu osuduli! Jirtãc šã vu fi jirtat. 38 Dãdec šã vu fi dat bunã merã astrãnsã, zdrãnšinatã šã tari multã u fi vãrsatã ãm saku avostru. Kã ku ista mjerã šje voj dãdec vu fi datã." 39 Jãl lju spus izrekã: "Poçi unu orb sã adukã dã mãnã pã altu om orb? Nar kãde jej amãndoj ãm gropã? 40 Uçeniku nu poçi fi maj mari dã učitelju. Jãl u fi ka učitelju aluj kãnd su vjezbãli dãstul dã benji. 41 Adãšje vã ujtãc tot la cupljiãã ãm oçu alu urtaku, a ãm oçu atov nu ves dãrab dã ljemn? 42 Kum poc zãšji alu urtaku: 'Lasãmã sã skot cupljiãã dãm oçuc', kãnd nu ves dãrãbu mari dã ljemn ãm oçu atov? Licemjeru, elši skoçec dãrãbu dã ljemn dãm oçuc, kapu vi puçe maj benji sã skoc cupljiãã dãm oçu alu urtaku." 43 "Tot bun ljemnu ari bun plod, šã tot ljemnu kari nuj bun, fašji nu bun plod. 44 Tot ljemnu aj kunuskut dã pã plod šje fašji. Aša lume nu akulježi smokvur ili strugur dãm mãršunj. 45 Om bun fašji bunji stvarur daje kã ari bunã suflijit, ali hej rov fašji stvarur relji daje kã suflijtu lji rov. Gura svitešçi, dãm šje ci suflijtu pljin." 46 "Šã dãšje mã çimãc: 'Domnu! Domnu!', a nu fãšjec šje vã zãk? 47 Ju vuj spunji kum aj om kari vinji la minji sã puji ureçi la vorba ame, šã askultã: 48 Jãl aj ka omu šje u gradalit kasa šã u kapalit adãnkã sã puã temeljurje pã petrã. U vinjit poplava šã u luvit apa ãm kasa šã njš nu su zdrãnšinat daje kã are benji gradalitã. 49 Ali ala kari auzãt šje am zapovjedalit a nu fãkut aje ka omu šje u gradalit kasã pã pãmãnt fãr dã temelj. Atunšje u luvit apã ãm kasã, su rãšãpit dãm turdatã šã u fost rãstunatã dokraja šã çar gunojã u rãmas."

7 Kãnd u fost gata ku svatu šje svite alu lumi, jãl u mers ãm varuš dã Kafarnaum. 2 Akulo are stotnik kari ave sluga pã kari ãl cjenile šã kari are aša biçag dã are pã morçi. 3 Stotnik u auzãt da Isus šã u mãnat pã orikic Židov kari asre glavni la jãl, šã sã sã arožji, sã vijã sã ãntremi pã sluga aluj. 4 Jej ur vinjit la Isus šã sã aruga tari la jãl sã vijã. Jej u zãs: "Omusta anume zaslužuješçi sã fašj aje pãntu jãl 5 daje kã plašji pã narodu anostru, šã jãl aj ala kari u fãkut sinagogã pãntu noj." 6 Isus u mers ku jej. Šã jãl no mers dãparçi dã la kasa, kãnd stotnik u mãnat pã urtašji aluj sã zãkã: "Domnu, nu çi çinji sã vij ãm kasa ame kã ju nu mes vredan sã vijã tu dãsup krovu amnjov! 7 Kã njš ju nu mã smatralãsk kã mes vredan sã vjuv la çinji. Aša numa zã vorba dã pã loku hundĩ ješç šã sluga amnjov u fi ãntrimat. 8 Kã šã ju mes kãtãnã kari trãbã sã apukã zapovjedur dã la voða amnjov, ka kum am kãtãnj dãsupã minji kari trãbã sã mã askulçi.

Ju kãnd zapovijedalaskã alu unu: 'Duçi!', šã jãl merži, šã alu aluje: 'Hajdi!', šã jãl vinji, šã alu sluga amnjov kãnd aj zãk: 'Fã asta!', šã jãl fašji." 9 Kãnd Isus u auzãt aje šje u zãs, jãl su ãmirat, šã su ãntors la gãrmadã šje ãl sljedile šã jãl lju zãs: "Ju vã zãk kã njš pã unu Židov dãm Izrael nam aflat ku dãstafel vjerã!" 10 Kãnd heje mãnac dãla stotnik su ãntors akasã, jej or aflat pã sluga sãnãtos. 11 Dã pã aje, Isus u mers ãm varuš šje sã çamã Nain. Uçenici aluj šã gãrmadã dã lumi umbra dã pã jãl. 12 Ali kum ur vinjit dã apropi la uša dã varuš, u vãzut kum dušje pã om mort sã ãl ãngropi. Mumãsa alu omula mort are vãdoja, šã je ave çar unu fišjor. Šã la mãrmãnçi mãrže multã lumi. 13 Kãnd u vãzutu Domnu, jãl ave milã, šã ju zãs: "Nu plãnžji." 14 Atunšje jãl u pus mãna pã kãrpašo, šã ominji šje ãl dušje u stat. Atunšje jãl u zãs: "Fišjorulji, ju ac zãk: 'Skolãçi!' 15 Šã omu mort su skulat šã su apukat sã svitaskã šã Isus lu datãlã la mumãsa. 16 Mari frikã u kãzut pã jej toc šã su apukat sã hvalalaskã pã Dimizov, šã zãšje: "Mari prorok u vinjit ãntri noj! Dimizov u vinjit sã ažuçi alu lume aluj." 17 Šã hiru dã asta u mers ãm Judeja šã okolo. 18 Uçenici alu Ivan aj spunje dã kutotu šje sã dogadaale. Kapu Ivan u çimat pã doj uçenikur aluj 19 šã lju mãnat la Domnu sã ãl ãntrebi: "Ješç tu ala kari Dimizov u zãs kã trãbã sã vijã ili trãbã sã ašçiptãnj pã altu?" 20 Kãnd u ažuns jej la Isus, jej u zãs kã Ivan šje buçazã nju mãnat sã çi ãntribãnj: "Ješç tu ala kari Dimizov u zãs kã trãbã sã vijã ili trãbã sã ašçiptãnj pã altu?" 21 Isus baš ãntrima atunšje pã multã lumi dãm biçišugur, mukur šã lji oslobodule dãm rov duh, šã alu mulc ominj orb lji dãde sã vadã dãm tot suflijtu. 22 Isus lju ãntors vorba: "Dušjec ãm napoj la Ivan šã spunjecãj šje ac vãzut šã ac auzãt, šje ãm fãkut: kã orbi ãs ãntrimac, šã poçi vide, šlagãrãzãci poçi umbra, gubavci sã çistilešçi, šã surži poçi sã audã, morci sã skolã ãm kust, šã alu sãrašj propovijedalešçi Hir fãlos. 23 Šã blagoslovulit aj om kari nu aflã njimika ãm minji šje poçi uvredãlaskã." 24 Kãnd u fužjit glasnici alu Ivan ãndãrãt, Isus su apukatãšã sã spuãã alu gãrmadã dã Ivan: "Šje ac mers sã videc ãm pustinjã? Trskã kum sã ljaãana pã vãnt? Naravno kã nu! 25 Ili šje ac mers sã videc? Atunšje ac mers sã videc kum aj ãmbãrkatã ãm šjefelj colji delj mãndri? Naravno kã nu! Eje kari ãs mãndru ãmbrãkac šã kustã ãm luksuz, pã eje lji puçec afla ãm palaçur dã kraljur. 26 Atunšje šje ac mers sã videc? Pã prorok? Naravno kã da! Ju vã zãk, šã maj mult dã prorok! 27 Jãl aj om dã kari aj skris aj ãm svãntã kenvija: 'Ujtãcãvã, asta aj amnjov glasnik mãnat sã pripravemalaskã ãm nençi kalje ata.' 28 Anume vã zãk, dãm toc ominj kari su avutãšã, nu are maj mari dã kit dã Ivan. Ali majmikã ãm kraljevstva alu Dimizov aj maj mari dã jãl!" 29

Toc kari u auzât ur priznalit kã ŝje Dimizov ânvacã äj benji, čak ŝã carinici. Eje äs kari Ivan lju buczuat. 30 Ali farizeji ŝã učitelji dã zakonu alu Mojsije ur odbjilit planu alu Dimizov ŝje ave pãntru jej. Jej ur odbjilit sã lji bučeži Ivan. 31 Isus u zãs atunŝje: "Ku ŝje sã usporedilenj pã eŝce ominj äm asta vremi? Kum samãnã jej?" 32 Jej äs ka kupiji miŝ ŝje njimik nu lji pasaleŝci, kari ŝadi pã trg, ŝã sã çamã una pã alt: "Kãnd anj kãntat pãntru voj, voj nac žukat, ŝã kãnd anj kãntat triŝcã kãnciŝi pãntru voj, voj nac plãns!" 33 Aŝa kãnd u vinjit Ivan ŝje buczazã jãl nu mãnka pitã njiŝ nu bije vin, mar voj ac zãs: "Jãl ari drak äm jãl!" 34 Ŝã ju, Fiŝjoru alu Omu, am vinjit, ŝã ju mãnkam ŝã bjem, ali voj zãŝjec: "Ujtãcãvã! Flãmãnd ŝã butor, urtaku lu carinici ŝã alu greŝnici!" 35 Ali mudroŝtu alu Dimizov su arãtat kã äj anume dã la toc kari u apukat." 36 Unu dãm farizej Ŝimun, lor çimatulã pã jãl pã veçerã, aŝa Isus u mers la farizejula akasã ŝã ŝu aflatusã lok la masã. 37 Dãm turdatã u vinjit una tari greŝnã mujeri, kari u saznalit kã jãl äj akulo ŝã kã mãnãnkã la farizej, ŝã je u vinjit akulo, u adus tari skumpã uloj ku miros äm skumpã ujağã dãm petrã. 38 Je u stat dãnapoju aluj, la piŝjorilje aluj, ŝã su apukat sã plãngã. Atunŝje su apukat sã äj spelji piŝjorilje aluj ku lãkrmilje alji, ŝã sã aŝcãrgã piŝjorilje ku pãru alji. Je äj sãruta piŝjorilje aluj, ŝã ku uloj mãnže. 39 Kãnd u vãzut aje farizeju Ŝimun kari lu çimatulã pã veçerã, jãl sã ängãnde äm jãl sãngur: "Sã fiğã omusta anume prorok, jãl ar ŝci kã je äj tari greŝnã mujeri." 40 Isus ju zãs: "Ju am ŝjeva sã ac zãk cijã Ŝimun." Ŝã Ŝimun u zãs: "Uçitelju zã." 41 Isus u vorbit: "Are om kari dãde keçinj ŝã jãl ave doj daturaŝ. Unu ji are dator petsto banj dãm aržjint a halalãnt pedeset banj dãm aržjint. 42 Njiŝ unu dãm jej nu u dat a nu ave dãm ŝje sã äj äntork, ŝã omula u jirtat alu amãndoj. Aku spunjec kari ar trãbuij sã äj plakã maj tari?" 43 Ŝimun ju äntors vorba: "Kã ar trãbuij sã fiğã ala alu kari ju jirtat maj mult." Isus ju zãs: "Benji aj prosudulit." 44 Atunŝje su äntors la mujere ŝã jãl u zãs alu Ŝimun: "U vejs pã mujeresta? Ju am vinjit äm kasa ata ali nu maj dat apã pãntru piŝjorilje amelji, a je mu lju spãlat ku lãkrmilje ŝã lju aŝcers ku pãru alji. 45 Nu maj sãrutatãmã pã minji, ali je mu surãtat piŝjorilje dã kãnd u vinjit äm nontru, no stat sã mã sãruçi. 46 Tu nu maj unsã kapu ku uloj ali je mu unsã kapu amnjov ku uloj ku parfem. 47 Dãm asta rãnd ju äc zãk cijã: 'Mulci grehur jisã jirtaci, daje kã mu plãkut tari. Alu ala kari ari maj pucãnj dã jirtat, ala maj pucãn mu arãtat plãkãturã.'" 48 Atunŝje u zãs alu mujere: "Grehurilje atelji äs jirtaci." 49 Atunŝje eje kari asre la masã ku jãl sur apukat sã svitaskã una ku alt: "Ŝinji ar puçe asta sã fiğã kari ŝã grehurilje jartã?" 50 A jãl u zãs alu mujere: "Änkriçãla ata çu spasalit. Duçi äm putuljalã."

8 Dã pã aje, Isus u mers pãm alçilje varuŝur ŝã satur, sã propovjedãlaskã ŝã sã svitaskã dã Hir fãlos dã kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest (12) učenikur umbra dã pã jãl, 2 ŝã ŝjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobodulit dãm rov duhur ŝã dãm biçiŝugur: Marija (kari are dãm varuŝ Magdala, kari u mãnat sedam draŝj dãm je), 3 Ivana (bãŝãca alu upravitelj Kuza a jãl are upravitelj pãntru Herod), Suzana, ŝã mulci alçilje cãngãŝj. Jelji lji služule ku benjilje ŝje ave. 4 Mari gãrmadã sã akuljiže ŝã lume inka vinje la Isus dãm tot varuŝu. Isus u svãtit alor ku usporedbã 5 "Om ŝje samãnã u mers sã seminji sãmãnca aluj. Ŝã kum sãmãna orikiçi dãm sãmancurljelje u kãzut pã kalji. Ŝã sãmãnca are kãlkatã, pãn ŝje nor vinjit vrabujilje ŝã lju mãnkalji. 6 Ŝã orikiçi ur kãzut äntri petri ŝã jelji ur kriskut friŝ, ali sur uskat kã lji ibize vlagã. 7 Ŝã orikiçi sãmãncur ur kãzut äntřã mãrŝunj ŝã u kriskut ku jej una, ali lji ŝãguŝa mãrŝunji. 8 Ŝã orikiçi u kãzut pã bun pãmãnt, ŝã u kriskut ŝã u avut sto rãndur majmult." Kãnd Isus u fost gata ku usporedba u mužjit: "Punjec ureçi voj kari avec ureçi sã auzãc!" 9 Uçenici aluj lor äntribat pã Isus atunŝje, ŝje znaçale usporedbe. 10 Isus u zãs: "Avovã Dimizov u dopustulitã sã priŝjipec tajnurlje dã kraljevstva alu Dimizov, ali alu alci trãbã sã sã spuğã äm usporedbur; ka kum u zãs prorok Izaija: Äs eje kari sã ujtã ali nu vedã, kari audi ali nu priŝjepi. 11 Aku usporedba znaçaleŝci asta: Sãmãnca äj ka Vorba alu Dimizov. 12 Sãmãnca kari äj pã kalji, äs ka eje ominj kari audi Vorba, ali draku u vinji ŝã lji je vorba ändãrãt dãm sufljiçilje alor, sã nu potã änkradã sã nu sã spasalaskã. 13 Aje sãmãnca äntri petri äs la ominj kari audi Vorba ŝã u apukã ku fãluŝãjã ali nari korjen. Jej änkredã nu dã lungat ŝã atunŝje äm vreme dã äñŝjirkalã jej kaði ändãrãt. 14 Sãmãnca kari u kãzut äntri mãrŝunj ŝã ka ominji kari audi Vorba, ali kum vreme fužji jej sã astrãnži ku brigurlje äm kust, ŝã dã gãzdãŝije, ŝã žãndur äm kust, ŝã eje nu aduŝji bun plod. 15 Ali sãmãnca kari kaði pã bunã pãmãnt aje eje ominj kari audi Vorba ŝã u cãnji äm sufljitu bun, jej äs ustrajni ŝã u aduŝji bun plod." 16 "Njime nu acãçã lampã sã u puğã dãsup ter ili dãsup pat. Nu, jãl u punji pã svijeçnjak aŝa toc u vide luminã kãnd vinji äm nontru 17 atunŝje kutotu ŝje äj aku askuns, ŝã ŝje äj pã askuns fãkut, kutotu u jãŝã afarã. 18 Daje pãzec kum auzãc. Kã Ŝinji ari ju fi dat maj mult, ŝã Ŝinji gođe nari njimika, dã la jãl u fi lot čak ŝã aje carã ŝje samãnã kã ari." 19 Alu Isus u vinjit mumãsa ŝã fracì sã äj posjetilaskã pã Isus ali jej nu puçe sã vijã apropi dã jãl dã rãnd dã gãrmadã. 20 Ŝinjiva u javalit alu Isus: "Mumãta ata ŝã fracì atej stã afarã çi aŝcãptã." 21 Isus lju u zãs: "Mama ame ŝã fracì amej äs eje kari audi Vorba alu Dimizov, ŝã u kustã." 22 Una zã Isus ŝã uçenici aluj ur

tunat am čamac ša sa merga pa alta parci da galilejsko jezero. Isus u zas: "Hajd pa haje parci!" Aša sur maknuli da la mal. 23 Ali kum plovule jej, pa Isus lu furat somnu. Atunše oluja ku vantu una su slabuzat pa jezero ša jej asre am opasnost, daje ka karu sa umplje ku apa. 24 Jej ur mers la Isus ša lor skulatula am frika ša muže: "Domnu, Domnu, noj nji antupenji!" Aša su skulat ša u zapovjedalit alu vantu ša alu valuvurlijelje sa sa putuljaskā. Oluja su putuljit ša are putuljalā. 25 "Hundi vi ankridala?", Isus lju antribat pa jej. Ali jej asre plijnj da frika ša amiralā, ša u zas una la alt: "Šinji aj asta čak ša vantu ša valuvurlje al punji ureci pa jal känd zapovijedalešci?" 26 Jej ur plovulit pan la malu da Gerasa, kari aj pa alta parci da Galileja. 27 Kum Isus u pus pišjorilje pa pamant, ju vinjit dadanenci om dam varuš kari are mar da multā dobā ku drašj am jal. Jal nu purta colji, ša nu kusta am kasā mar am gropur. 28 Känd u vāzutulā pa Isus, jal u mužjit tari ša u kāzut dadanenci la jal ša dam tot graju u mužjit: "Šje gāndešc da la minji, Isuse Fišjoru alu Dimizov, Maj Mari? Ju mā arog la činji ša nu mā mučulešci!" 29 Draku al cānje mar multā vremi. Majnti ominji ku lancurlje al ljiga ša al pāze, ali jal tod daje rupe lancurlje ša draku lu mānat am pustinjā. Isus u dat zapovjed alu rov duhu sa ješi afarā dam jal. 30 Isus lu antribat: "Kum či cem?" Jal u zas: "Legija", daje ka mulc drašj asre am jal. 31 Ša jej sur arugat la Isus sa nu lji de zapovjed sa mergā am gropā fār da dno. (Abyssos 912) 32 Akulo are mari stadā da poršj šje mānka pa parce da dal, ša jej sur arugat sa dozvolulaskā sa tunji am jej, ša Isus lju dazvolulit. 33 Drašji dam omula u fužjit am gārmadā poršj, ša stada da poršj ur arlijigatā da pa dal am jezero ša akulo sur antupit. 34 Ominji šje pāze stado u skāpat känd u vāzut aje, ša jej ur dus hir am varuš ša am sat. 35 Ša lume ur vinjit sa vadā šje u fost aje. Känd ur vinjit la Isus, jej ur aflat pa omu šje are ku drašj am jal are ambrākāt, ša šāde la pišjorilje alu Isus ku fire sāntosā. Ša känd u vāzut aje kutotu jej sur ānfrikušat. 36 Hej kari ur vāzut or spus kum Isus u oslobodulešci pa omu ku drašj. 37 Ali tota lume dam lok am Gerasa ur zas alu Isus sa fugā dam akulo kā asre tari ānfrikušac. Isus u tunat am kar ša gānde sa fugā am napoj. 38 Omu dam kari Isus u mānat afarā dam drašj sa aruga la Isus: "Pot sa fug ku činji?", ali Isus lu mānat ša ju zas: 39 "Dući am napoj akasā, ša spunji alu toc kutotu šje Dimizov u fākut da činji." Aša u mers akasā ša u širilil am varuš kutotu šje Isus u fākut pāntru jal. 40 Gārmadā are akulo sa al pozdravalaskā pa Isus känd su āntorsusā pa alta parci da jezero, jej toc tari al ašcipta pa jal. 41 Atunše su pojavaalit om kari sa čima Jair vođa da sinagogā. Jal u vinjit la Isus ša u kāzut žos la pišjorilje aluj ša sa aruga la jal sa vijā la jal

akasā daje kā 42 jedina fata aluj da dvanaest aj (12) da bātārnā are pa morči. Isus u mers da pa Jair känd mulc sa āmpinžje sa fijā dapropi da jal. 43 Am gārmade are mujeri kari kārvarale dvanaest (12) aj ša je u čilit kutotu šje ave pa doktor ali no aflat pa njime kari ar puće sa u ozdravalaskā. 44 Je u vinjit pa dānapoj ša su apukat pus da cola alu Isus, ša sānzilje u stat sa kuri. 45 "Šinji u pus māna pa minji?", u antribat Isus. Toc zāšje kā nu ur pus. Atunše Petar u zas: "Domnu, tu vejs kum sa āmpinži toc ominji la činji!" 46 Isus u zas: "Šinjiva u pus namjerno māna pa minji kā am sāmčāt pučere kum jašā afarā dam minji." 47 Känd u vāzut mujere kā majmult nu poći cānje am je, je u vinjit am nenci trāmurānt da frikā, u kāzut am njence alu Isus ša u spus la toc adāšje u pus māna pa jal, ša kum u fost ozdravalitā dam turdatā. 48 Isus u zas: "Fato, ānkridala ata ću ozdravalit. Dući am putuljalā!" 49 Känd Isus svite ku mujere, glasniku dam kasa alu vladaru da sinagogā u vinjit ša u zas: "Fata ata aj mortā. Nu al gnjavali pa učitelj!" 50 Känd u auzāt Isus aje, jal u zas alu Jair: "Nuc fijā frikā! Numa ānkredi mijā ša je u kusta!" 51 Känd ur vinjit jej la kasa, Isus nu lāsā sa mergā am nontru ku jal osim Petar, Ivan, Jakov ša mumāsa ša tatusu alu fate haje. 52 Ša toc am kasa plānzje ša u žalale, aša jal u zas: "Nu plānzjec. Je nuj mortā, numa sa kulkat!" 53 Jej al rāde pa Isus, kā jej asre sigurni kā je aj mortā. 54 Isus atunše u apukatu da māna ša dam tot graju u mužjit: "Skolāci kupulu amnjovi!" 55 Ša duhu alji su āntorsāsā ša je su skulat dam turdatā. Isus u dat zapovjed atunše sa aj de šjeva sa mānāšji. 56 Roditelj alji asre āmirac a Isus lju purunšjit pa roditelji sa nu spujā alu njime šje u fost.

9 Isus u čimat pa dvanaest apostolur la jal ša jal lju dat pučeri ša autoritet pa toc drašj, ša pučeri sa āntremi bičišugur. 2 Atunše Isus lju mānat afarā ša sa proglasalaskā kraljevstva alu Dimizov ša sa ozdravalaskā pa bičež. 3 Isus lju zas alor: "Nu loc njimika ku voj pa kalje avostrā, njiš botā, njiš taškā, njiš mānkari, njiš banj. Njime sa nu je maj una kāmāšā ku jal. 4 Am kari gođe kasa māržjec, fijec akulo pān šje nu fužjec dam varuš. 5 Hundi gođe nu vā punji ureci, fužjec dam ala varuš ša am znak da upozorenje kā al laš la sudbina aluj, skutārācāvā prašina da pa pišjori." 6 Aša jej sur lot afarā sa mergā dam sat am sat sa propovjedalaskā Hir fālos ša ozdravalaskā pa bičež pa hundi god meržji. 7 Vladar Herod u auzāt da kutotu šje Isus u fākut, ša are zābunjit kā orikic zāšje kā Ivan Krstitelj u uskrnulit dam morc. 8 Ša orikic zāšje kā prorok Ilija su arātat pa pamant känd alci gānde kā unu prorok da kånva u vinjit am kust. 9 Ali Herod u zas: "Ju am tijet kapu alu Ivan, ali šinji aj omusta da kari

aud dăstafele vorbi?" Jăl da be ŝcipta să vadă pă Isus. 10 Kănd sor ăntors apostoli ur spus alu Isus kutotu ŝje ur făkut. Atunŝje Isus lju dus pă lok pustulot apropi dă varuŝ Betsaida. 11 Lume ur saznalit ŝa ur sljedilit pă Isus. Aŝa lju apukat la jăl ŝa lju spus dă kraljevstva alu Dimizov ŝa u ozdravalit pă eje kari asre bičež. 12 Mar kitră dă sara Dvanaest apostolur ur vinjit la Isus ŝa ur zăs: "Mănă pă lumi ăndărăt, aŝa să mergă să aŝ afiji lok dă kulkat ŝa dă mănkat kă noj ŝcenj ăm pustinjă ajiŝje." 13 Isus lju zăs: "Voj dădecălji ŝjeva dă mănkat." Jej ur ăntors vorba: "Noj avenj čar pet darabur dă pită ŝa doj peŝc. Noj sângur să mărženj ŝa să kumpărănj mănkaru dă totă lumesta?" 14 Jej ur umărat hundiva pet hiljada dă bərbec, Isus u zăs alu učenici aluj: "Punjecălji să ŝadă ăm grupur po pedeset lumi să ŝadă una." 15 Ŝa apostoli ur făkut kum lju zăs, lju pus pă toc să ŝadă žjos. 16 Atunŝje Isus u lot pet dărabur dă pită ŝa doj dărabur dă peŝc ŝa su ujtat sus ăm nor, Isus u blagoslovulit ŝa u ruptă ăm dărăbelji, atunŝje u dat alu učenici aluj să puğă dădănenći alu lumi. 17 Ŝa jej toc ur mănkat ŝa asre sătulj. Ŝa jej ur akuljes dvanaest koŝarur dă dărăbelji ŝje ur rāmas. 18 Undată kănd su ăntors Isus pum parći să să aroži, učenici asre ku jăl ŝa Isus u ăntribat: "Ŝje zăŝji lume ŝinji mes ju?" 19 Jej ur ăntors vorba: "Ivan ŝje Bučază, makar orikic zăŝji Ilija prorok a hejelanc kă jeŝc prorok dă kănva kari u uskrnulit dăm morc." 20 Isus u ăntribat: "A voj? Ŝje zăŝjec voj, ŝinji mes ju?" Petar u ăntors vorba: "Tu jeŝc Krist kari ăj mănāt dă la Dimizov!" 21 Isus u dat atunŝje zapovjed mari, ŝje lji branale să spuğă asta alu ŝinjiva kă jăl ăj Mesija. 22 Atunŝje Isus u zăs: "Ju, Fiŝjoru alu Omuluj trăbă să păc mulći patnjur. Bătărni kari ăs glavni ăntri židovur, mari popur ŝa učitelju dă zakonu alu Mojsije mu odbacali. Jej mur amură, a ju treći zuă uj uskrnuli." 23 Atunŝje Isus u zăs alu toc: "Dakă ŝinjiva găndeŝci să mă sljedălaskă pă minji, elŝi trăbă să odbijalaskă să kuŝci dă pă žăndurlje aluj, jăl sângur să aŝ je kruŝje aluj totă zua ŝa să mă sljedălaskă pă minji. 24 Ŝinji gođ găndeŝci să aŝ spasalaskă kustuŝ ala lu perđi do kraja, ŝa ŝinji gođe ŝu perđi kustuŝ păntru minji ala su spasalisă vječno. 25 Ŝje ari benji om dăm aje dakă kapătă celi svet, a jăl ăj uniŝtilit ili părdut? 26 Dakă ăj alu ŝinjiva ruŝnjū dă minji ili dă vorbilje amelji, ŝa ju Fiŝjoru alu Omuluj ju fi ruŝănji dă ala om, kănd uj vinji ăm slava aluj, ăm slava alu tatusu ŝa ăm slava alu svānc andeji. 27 Anume ju zăk, ăs orikic kari stă ajiŝje kari nor muri majnti dă ŝje nor vide kraljevstva alu Dimizov." 28 Hundiva osam zălji dă pă eŝce svatur Isus u lot pă Petar, Ivan ŝa pă Jakov ku jăl, ŝa u mers sus pă đal să să aroži. 29 Atunŝje kum să aruga, ubrazu aluj u ŝčimbat tari, ŝa colijle aluj sur ŝčimbat am alb dă svitlăze. 30 Doj

ominj su pojavali, svite ku Isus. Eje asre Mojsije ŝa prorok Ilija. 31 Jej su arătāt ăm slavă ŝa jej svite dă morći aluj ŝje u fi ăm Jeruzalem. 32 Pă Petar ŝa pă urtaŝji aluj lju furat somnu ali jej sur skulat ŝa lor vāzut pă Isus ăm slava aluj ku doj ominj ŝje stăce ku Isus. 33 Kănd jej fužje, Petar u zăs alu Isus: "Domnu, anovă nji benji ajiŝe! Lasă făŝjenj tri koljibur: unu păntru činji, ŝa unu păntru Mojsije ŝa unu păntru prorok Ilija." Jăl nu ŝcije ŝje sviteŝci, sāmāna kă bulunzeŝci. 34 Ŝa kănd Petar svite, oblak u vinjit dasupra pă Petar ŝa pă urtaŝji aluj ŝa jej su ănfrikuŝat. 35 Atunŝje su ăuzăt graj dăm oblak: "Asta ăj Fiŝjoru amnjov, ju lam izabralit! Punjec ureci la jăl!" 36 Kănd graju su auzăt, Isus are sângur. Učenici ur tăkut ŝa nor spus alu njime ŝje ur vāzut. 37 Hajelantă ză Isus ŝa učenici aluj ur vinjit žjos dă pă đal ŝa ăl aŝcipta gărmadă dă lumi. 38 Ăm gărmade are om kari mužje: "Učitelju, ju mă arog, ujtăci pă fiŝjorum daje kă jăl ăj jedini kupilu amnjov! 39 Ujtăci, duh ăl napadalesci ŝa jăl dăm turdată căpă, ăl skutără ăm gărčur ŝa faŝji spumi la gură ŝa dabe fužji dă la jăl, ku mukă ăm ăl baći. 40 Ju mam arugat la učenici atej kari as re ku noj dakă ar puće jej să mājă pă draku afară ali jej nu puće." 41 Isus u ăntors vorba: "O voj nevjernă ŝa ubraznikă generacijă! Kită dobă trăbă să fjuv ku voj? Kită dobă trăbă să vă trpălesk? Adăł pă fiŝjorc ajiŝje!" 42 Kănd kupilula u vinjit la Isus, draku lu vărlijit žjos ŝa ăl skutura am gărčur. Isus lu mužjit pă duhu rov ŝa pă kupilu lu ozdravalit, ŝa ăm napoj lu dat la tatusu. 43 Jej asre toc ămirac la autoritetu aluj ŝa kit ăj dă mari Dimizov. Atunŝje kănd inka toc să ămira ŝje u făkut, Isus u svătīt ku učenici aluj: 44 "Zapamtalescă vorbiljeŝce, ŝa ăngăndecăvă dă jelji." Isus u zăs: "Ju, Fiŝjoru alu Omuluj uj fi dat ăm mănjiile alu omuluj." 45 Jej nor priŝjiput ŝje u găndīt jăl ku aje să zăkă. Značenje are askunsă dă la jej, a alor lji are frikă să ăl ăntrebi pă jăl dă aje. 46 Učenici su apukat să raspravjalaskă ŝinji dăm jej ar puće să fijă maj mari. 47 Isus lji ŝcije găndu ăm sufljičilje alor atunŝje Isus u lot pă kupil mik ŝa lu pus lăngă jăl 48 atunŝje lju zăs: "Ŝinji gođe apukă pă kupilusta mik ăm numilje amnjov apukă pă minji. Ŝa ŝinji gođe apukă pă minji, apukă isto ŝa pă ala kari mu mănāt. Daje kă maj mik ăntri voj ăj maj mari." 49 Ivan u zăs: "Domnu noj anj vāzut pă unu om kari ăm numilje atov mănă draŝj afară dăm ominj ŝa noj anj zăs să nu fakă aje, daje kă jăl nu ăj unu dăm noj." 50 Isus u zăs aluj: "Nu ăj branalec, kă ŝinji gođe nuj protiv dă voj, ăj dă voj." 51 Vreme are apropi kănd Isus trăbuje să fijă dus napoj ăm nor, atunŝje tari su odlučilit să mergă ăm Jeruzalem. 52 Isus u mănāt glasniŝj ăm nenci la jăl a jej ur vinjit ăm unu sat ăm Samarija să pripremalaskă lok păntru jăl. 53 Ali lume akulo nu lu apukat ăm benji, daje kă are pă kalje dă Jeruzalem. 54 Kănd ur vāzut učenici

Jakov ša Ivan ur antribat: "Domnu, gāndešc sā čimānj fok dām nor sā lji uništālaskā?" 55 Isus su āntors la jej ša lju fākut dā njimika pā Jakov ša pā Ivan. 56 Ša jej ur mers ām altu sat. 57 Kum mārže Isus ša učenici pā kalji, šjeva ka omu u zās alu Isus: "Ju uj meržji ku činji hundī gođ vi meržji ša tu!" 58 Isus u zās: "Lisicurlje ari sklonište ša vrābujilje ari gnjezdurlje alor, ali Ju Fišjoru alu Omuluj nam lok hundī sā ām puajā kapu." 59 Isus alu altuje u zās: "Sljedilešci mā!" Omu u zās: "Domnje, lasāmā elši sā mā dukā sā āngrop pā tata amnjov." 60 Isus u zās aluj: "Lasā pā morc sā āš āngropi pā morc, ali tu dući ša propovjedalešci kraljevstva alu Dimizov!" 61 Akulo are inka unu om kari zāšje: "Ju čuj sljedili pā činji, Domnu ali elši lasāmā sā mā pozdravalesk ku toc akasā." 62 Ša Isus ju āntors vorba: "Njime kari punji māna pā plug ša sā ujtā ām napoj dā pā jāl, nuj bun dā kraljevstva alu Dimizov."

10 Dā pā ešce stvarur Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur ša lju mānat ām nenci, doj pā doj la tot varušu ša lok la kari jāl isto ašcripta sā mergā. 2 Isus u zās alor: "Žetva āj mari ali pucānj ās lukroj, dām ala rānd arogāči la stāpānu dā žetva sā māji maj mulc lukroj ām polja aluj. 3 Aku dući ali punji ureći. Ju vā māj pā voj ka pā birkā mikā āntri lup! 4 Nu loc ku voj đibularuš ili taškā ili cipiliš, ša nu sta dā lungat ām svat ku ominji pā kalji sā nu zgubec vreme. 5 Elši stvar šje trābā sā zāšjec kānd vinjec la kasa āj: 'Putuljalā fiāj la kasasta!' 6 Dakā om kari gāndešci putuljalā kustā ām kase putuljala u fi ku jāl, ali dakā nu, putuljala u vinji ām napoj la voj. 7 Rāmānji ām aje ista kasa, mānānkā ša be šje ari jej, kā lukroju āj vreden dā šje u lukrat. Nu vā selilec dām una kasa ām alta. 8 Dakā māržjec ām bilo kari varuš ša jej vā apukā ām benji voj mānkāc šje vā punji dādānenći 9 ša ozdravalecā pā bičež kari ar fi akulo, ša spunjecālji kā Kraljevstva alu Dimizov āj apropi. 10 Ali dākā vinjec ām varuš hundī nu vā apukā, atunšje dušjecāvā pā ulicur ša zāšjec: 11 Čak ša prašina dām varušu avostru kari su apukat pā pišjorilje anoštri, brisālec dā pā noj, protiv dā voj! Ali ša voj ac trābuij sā šćijec kā kraljevstva alu Dimizov āj apropi. 12 Ju vā zāk kā pā zuve dā sudulalā u fi maj ušuri lu varušu Sodoma dā kitā dā varušula." 13 Isus u zās: "Jao avovā ominjilor dām Korazine! Jao avovā ominjilor dām Betsaido! Kā sā vi fost dastafel čudo ām varuš Tira ša am Sidon ka kum su dogodulit la voj ām varušu avostru, jej dā kānva sar vi ānkājit, šāzut ām colji dā kecā, ša ām šjinušā znak dā ānkājālā. 14 Anume ām zuve dā sudulalā Tira ša Sidonija maj benji ur trešji dā tu! 15 Ša voj ominji dām Kafarnaum! Pānām nor voj vic rāđika? Ām podzemlje vic fi arunkac. (Hadēs g86) 16 Šinji gođe audī pā voj, mā audī

pā minji, a šjinji odbacalešci pā voj, pā minji odbacalešci, ša šjinji gođe odbacalešci pā minji, odbacalešci pā Dimizov kari mu mānat!" 17 Sedamdeset doj učenikur su āntors ku fālušājā. Jej ur zās: "O Domnje, čak ša drašji nji punji ureći ām numilje atov." 18 Jāl lju zās alor: "Ju mā ujtam la Sotona kum kađi ka munje dām nor. 19 Aku punjec ureći! Ju vam dat autoritet sā kākāc pā šarpi ša pā škorpionur ša ku kutotu pučere pā sāla dā dužmanj, ša njimik nu vic pācā rov. 20 Tot daje nac trābuij sā vā ānfālušāc kā duhovur vā punji ureći. Fijec fāloš la aje kā numilje avoštri ās skrišā ām nor." 21 Ām ala šas Isus su ānfālušāt ām Duhu svānt ša u zās: "Tata, Domnu pā pāmānt ša pā nor, ju dov hvalā cijā daje kā tu aj askuns ešce dā la mārđoj ša dā la pāršjipuc, ša aj arātat alu hej 'mišj' pā pāmānt. Da, Tata, cijā asta cā sā veđi." 22 Ša Isus u zās: "Kutotu mu fost dat ām povjerenje dā la Tata amnjov. Njime nu kunošci pā Fišjoru ša njime nu kunošci pā Tata, numa Fišjoru kunošci, ša alu heje kari Fišjoru gāndešci u kunošci pā Tata." 23 Atunšje kānd are jej sāngur, Isus su āntors la učenici aluj ša u zās: "Blago avovā kā oči avoštri asta veđi! 24 Sigurno mulc proroš ša kraljur dā kānva gānde sā vadā stvarurilje kari voj viđec, ali jej no putut sā vadā, ša sā audā šje voj ac auzāt, ali nor auzāt." 25 Šjeva ka učitelju dā zakonu alu Mojsije su skulat, sā āl iskušulaskā pā Isus ša lu antribat: "Učitelju šje trābā sā fakā sā kapāt kust dā erikeš? Kum āl pot kāpāta?" (aiōnios g166) 26 "Šje zāšji zakonu alu Mojsije? Kum prišjep aje?" 27 U āntors vorba: "Plaši pā Domnu Dimizovu ku tot sufljitu atov, ku duša ata, ku pučere, ša ku kutotu gāndu atov, pā susjedu atov kā pā činji sāngur!" 28 Isus u zās aluj: "Benji aj zās, aša fā ša vi kusta." 29 Ali kum gānde sā areći kā āj pravedan, lu antribat pā Isus: "Ali šinji āj susjedu amnjov?" 30 Isus u zās: "Are om kari are pā kalji dā Jeruzalem, are sus ām varuš Jerihon kari are žjos u fost pljačkalit ša lāpādat, bātut pā morci dā la pljačkaš ša lāsāt pā drik. 31 Popa dā židov slučajno mārže pā kalje ša kānd lu vāzut, u fužjit pā lāngā jāl numa pā alta parci. 32 Isto aša Levit, pomočniku alu popa u vinjit isto pā kalje haje. Kānd u vinjit pā lokula ša lu vāzut, isto u mers pā alta parci dā kalji. 33 Napokon Samaritanac kum mārže pā kalji u vinjit pā lāngā jāl ša kānd lu vāzut lu apukat mila dā jāl. 34 Jāl u mers la jāl u vārsat uloj ša vin, ša ju ānvālit ranurlje. Atunšje lu pus pā magar ša lu dus ām fugadov aša su brinulit dā jāl. 35 Odma hajelantā điminjačā kum fužje ju dat lu gazda dā kasa šjeva ka banji ša u zās: 'Je sama dā jāl, ša dakā asta nu u fi dāstul banj, dā kutotu šje u čiliti, ju cuj plāči razlika kānd mā āntorkā ām napoj.' 36 Dā pā gāndala ata šje gāndešc kari dām ešce tri su arātat ka susjedu alu omusta kari u fost pljačkalit šjinji maj benji u

ažutat?" 37 Jäl u äntors vorba: "Ala pä kari lu apukat mila dä jäl." Atunšje Isus ju zäs aluj: "Dući šš fä šš tu isto ka jäl." 38 Kum ur mers maj menkulo, Isus u vinjit äm unu sat hundi are mujeri šje sä čima Marta kari lu apukat pä jäl äm kasa alji. 39 Marta ave sorä šje sä čima Marija kari u šžut la pišjorilje alu Domnu šš punje ureći la kutotu šje jäl svite. 40 Ali Marta are äm brigur dä kutotu šje träbä sä fakä. Aša u vinjit la Isus šš ju zäs: "Nu či dori Domnu, kä sora ame mu läsat pä minji sängur kutotu sä poslužulesk? Šjeva zäj sä vijä sä äm ažući." 41 Domnu ju zäs: "Marta, Marta, tu či brinulešć šš či uznemirilešć dä mulći stvarur. 42 U biti numa una stvar träbujä, šš Marija maj benji u akuljes, šš aje no fi lotä dä la je."

11 Undatä känd Isus u fost gata ku molitva, unu däm učenici aluj u vinjit la jäl šš ju zäs: "Domnu, änvacänji sä nji arugänj, kum änväca Ivan Krstiteľj pä učenici aluj." 2 Isus lju zäs alor: "Känd vä arugäc zäšjec: 'Tata, la sä fijä svänt numilje atov, la sä vijä kraljevstva ata, ka kum äj pä nor la sä fijä pä pämänt! 3 Pita anosträ kari äj äm totä zä, dä nji astäs. 4 Šš jartänji grehurlje anoštri, ka kum noj jartänj alu eje kari grešilešći protiv dä noj. Nu nji da sä käđenj äm äňšjirkalur.'" 5 Isus u zäs alor: "Haj sä zäšjenj kä avec urtak la kari märžjec äm miržuku dä nopći šš äj zäšjec: 'Urtaku amnjov, däm kečinj tri dārabur dä pitä. 6 Urtaku u vinjit dä pä kalji la minji, šš nam šje sä äj puj dādānenenci.' 7 A jäl äm nontru aj zäšji: 'O nu mä gnjaval! Uša äj mar änkujetä, kupiji amej šš ju äščenj äm pat, šš jednostavno, nu mä pot skula sä ac dov pitä.' 8 Ju vä zäk: šš dakä nu u meržji daje kä äs urtašj, u fašji aje sä nu sä rušunji. 9 Šš ju vä zäk: Arugäcävä, šš vu fi dat! Kutäc, šš vic afla! Kukunjec, šš vu fi dāsvkut. 10 Kä šjinji gođ sä arogä, kapätäl! Kari kotä, afläl! A šjinji gođ kukunješći aluje ju su dāsvašji. 11 Kari äj tata äňtri voj: känd kupilu šjeri pešći dali äm lok dä pešći dä šarpi? 12 Ili känd šjeri sä äj đe škorpion äm lok dä ov? 13 Dakä voj grešni ominj šćijec sä dādec bunji stvarur alu kupiji avoštri, kit maj mult vu da Tata avostru däm nor Duh Svänt alu alor kari äľ äňtrabäl!" 14 Isus undatä u värljit afarä pä unu drak kari are mut, šš känd u fost drakula värljit afarä däm ala om kari are mut, puće sä svitaskä, šš alčilje ominji kari u väzut aje asre ämirac. 15 A orikic däm jej u zäs: "Jäl u värljit afarä pä drašj afarä ku ažutala alu Beelzebul princu dä demonur!" 16 Akulo asre alci kari äňšjirka pä Isus, šš jej u šjirut znak däm nor sä đe. 17 Ali Isus šćije gāndurlje alor, šš lju zäs: "Totä kraljevstva kari sä borulešći una ku alt, jej ur uništili kraljevstva alor. Dakä familija una ku alt sä borulešći, jej šur uništili familija alor. 18 Dakä Sotona sä borulešći protiv

dä jäl sängur, kum kraljevstvo aluj su cānje?, šje rāmānje dām kraljevstva aluj? Kum voj zäšjec kä ju värljesk afarä pä drašji däm lume ku ažutala alu Beelzebul. 19 Ali dakä ju värljesk pä drašji afarä däm lumi ku ažutala alu Beelzebul, atunšje učenici avoštri värlješći isto afarä pä drašj ku ažutalä alu Beelzebul? Jej sängur u dokazali kä nus točni. 20 Ali dakä ju mäj pä drašji afärä ku žejtu alu Dimizov, atunšje u vinjit kraljevstva alu Dimizov la voj. 21 Känd om bälour äj naoružan šš päžešći kasa hundi kustä, atunšje pämäntu aluj äj sigurnä. 22 Ali känd bälour om äľ napadalešći šš äľ mänānkä ku bätaje, äj je oružje dä kari ovisilešći, šš äj ämparcä šje u furat dä la slab om. 23 Kari nu äj ku minji, ala äj protiv dä minji šš šjinji gođe nu akulježi ku minji, ala räsäpä. 24 Pä lok fär dä apä rov duhu fužji afarä däm om, sä lutulaskä šš sä kočī lok sä sä odmaralskä. Dakä nu aflä njiš šjefälj lok, zäšji: 'Ju uj meržji äm napoj äm kasa ame däm ala om hundi am fužjit.' 25 Känd draku u vinjit äm napoj u aflat kä aje kasa äj čistilitä, šš mäturatä. 26 Atunšje meržji šš adušji maj šapči rov duhur maj rej dä jäl sängur, šš jej u vinji napoj äm om šš kustä akulo. Aša alu omula are tari urät dä kit däm elši." 27 Kum Isus svite, mujeri äm gārmadä dä ominj u mužjit tari däm tot graju šš su apukat sä svitaskä: "Blagoslovlitä äj aje kari ću purtat äm injimä, kari ću rānjit šš ću päžät!" 28 Isus u äntors vorba: "Anume, ali maj blagoslovlit äs eje kari audi vorba alu Dimizov šš u cānji!" 29 Känd u vinjit tari mulc ominj akulo, Isus su apukat sä svitaskä: "Voj ominj kari kustäc äm asta vremi, voj šćec rej ominj. Kotä znak, ali njišj šjefälj altu znak no fi dat ka kum u fäkut Dimizov čudo pāntru prorok Jona. 30 Šje su dogodulit alu Jona aje are znak alu Ninivljanur kari kusta äm varuš Niniva, kä Dimizov lu mänat. Aša šje mu su dogoduli, ju uj fi znak kä pä minji. Fišjoru alu Om kari Dimizov u mänat alu asta narod. 31 Pä zuva känd Dimizov u suduli, kraljica kari dä kånva vladale pä pämänt dä jug äm Seba, su rādika una šš je u suduli pä heje kari kustä astäs. Je u vinjit dä pä kraju dä svijet, sä slušulaskä pä Car Salomon kari are tari mudar. A äjšje äj šjinjiva maj mari dä Salomon a voj nu gāndec sä punjec ureći! 32 Äm zua känd Dimizov u suduli, ominji kari kusta äm varuš Niniva su rādika šš ljur suduli ominji kari aku kustä, kä jej nu sur äňkäjit känd Jona lji propovjedale. A äjšje äj šjinjiva maj mari dä kit Jona a voj nu vac pokajalit!" 33 Isus svitešći: "Njime nu acäcä lampä šš atunšje u punji pä lok hundi nu sä veđi ili dāsüp košarä. Nu, jäl u punji äm sviječnjak aša toc u vide luminä känd vinji äm nontru. 34 Oču äj ka lampa alu telä. Dakä oču atov äj sänātos, atunšje tela ata äňtragä u fi äm luminä, ali känd ci oču bičag, tela ata äňtragä äj äm äňtunjerik. 35 Bagä sama

da aje šje smatralešć kã äj lumina äm činji sã nu fiã fãr dã luminã." 36 Dakã äj änrãgã tela ata äm luminã, njiš unu dio dã telã nu äj äm äntunjerik, atunšje äj kutotu äm luminã, ka kum čar svitlãze lumina ata. 37 Kãnd Isus u svãtit, unu farizej lu čimat sã mãnãnšji la jãl akasã. Isus u mers, šã u lot lok la masã. 38 Kãnd farizeju u vãzut kã nu šu spãlat mãnjilje majnti ka kum äj običaj alu židov, su apukat sã mãnãnšji a farizeju su začudulit. 39 Ali Domnu Isus ju zãs: "Aku voj farizeji pã dã nã afarã cãnjec kljištaru šã teru čišć, ali pã dã nontru voj šćec plijn dã pulkučalã šã relji. 40 Voj fãr dã firi! Nuj Dimizov kari u stvorulit vanjšina, u stvorulit šã nutrina? 41 Maj benj dãdec milostinja avostrã dãm tot suflijtu alu heje kari lji potrebno šje voj avec, atunšje vu fi kutotu čist. 42 Ali jao avovã farizejilor! Kã voj tari vã trudulec sã dãdec desetina dãm tot začinurlje šã povrčur alu Dimizov, a nu bãgãc sama dã pravdã šã ljubav alu Dimizov. Una trãbã sã fašjec, a hajelantã sã nu propustulešć. 43 Ali jao avovã, farizejilor! Kã voj plãšjec lokurlje glavnã pã sastankur äm sinagogã, šã pozdravalalã ku poštovanje äm varuš pã trgur. 44 Jao avovã, kã voj šćec ka askunsã gropã pã kari ominji umblã a nu šćijã kã obredno äs atunšje nečisti." 45 A unu dãm učitelj dã zakonu alu Mojsije u zãs alu Isus: "Učitelju, kãnd svitešć aša, tu nji vredãlešć šã pã noj." 46 Isus u zãs: "Jao šã avovã učitelji dã zakonu alu Mojsije, kã punjec pã ominj maj mult teret dã pravilurlje alu vjera dã kit šje poći om purta, a voj nu gãndec njiš ku žježjitu mik sã ažutãc dã teretula sã dukã. 47 Jao avovã! Kã voj gradalec spomenikur pã gropã alu proroci šã gãndec kã ku aje fišjec benji, a preci avoštri lju amurãt. 48 Aša voj svedočulec šã vã slagalec ku djela alu preci avoštri. Jej lju amurãt, a voj nastavalec ku lukru alor kãnd gradalec spomenikur. 49 Dimizov äm mudrostu aluj u zãs: 'Ju uj mãna pã prorokur šã pã apostolur šã orikic dãm jej ur fi amurãc a alci u fi progonulic.' 50 Daje dã la asta generacijã u fi tražalitã sãnjilje dã la toc proroci kari u fost vãrsatã dãm elši dã kãnd su stvorulit svetu: 51 su apuka dã la sãnjilje alu Abel pãnã la sãnjilje alu Zaharija, kari u fost amurãt änrtri žrtvenik šã äm svetinja dã Hram. Ju vã zãk: 'Kã kutotu asta u fi tražalitã dã la asta generacijã!' 52 Jao avovã učitelji dã zakonu alu Mojsije! Daje kã voj ac lot ändãrãt čejilje dã kraljevstva alu Dimizov. Voj sãngur nac mers äm nontru šã ac sprečilit pã alci sã tunji äm nontru kãnd gãnde." 53 Dã pã šje u fužjit Isus dã pã lokula, učitelji dã zakonu alu Mojsije šã farizeji sur ängãndit sã mergã dã pã jãl sã äl ispitivãlaskã. 54 Gãnde sã äl apuši pã Isus äm zamkã šje ar puće sã zãkã protiv dã jãl numa sã äl dukã pã sud.

12 Aša mulc ominj su sakupilit dã mar kãlka una pã alt ic as re pã lãnga Isus. Ali Isus elši u zãs alu učenici aluj: "Loc sama dã kvascu alu farizej! Ala kvas äj licemjerje. 2 Njimika nuj akupirit šje no fi dãskupirit, njiš una tajnã kari no fi šćutã. 3 Aša dakã ac zãs šjeva äm tunjerik su šći äm luminã, šã dakã ac šupunjit šjeva äm soba avostrã aje isto u fi mužit pã krovur dã kãš." 4 Isus u zãs: "Urtašji amej lasãcãmã sã vã zãk, nu vã fiã frikã dã eje kari numa vã poći amurã tela šã nu poći njimika sã vã fakã. 5 Ju voj zãšji dã šjinji trãbã sã vã fiã frikã. Fiã vã frikã dã Dimizov kari poći sã amori, atunšje vã poći vãrlji äm pakao. Da anume, dã jãl vã trãbã sã vã fiã frikã. (Geenna g1067) 6 Nus šinšj (5) vrãbuj vãndući dã doj banj? Dimizov nu mujtã pã njime. 7 A avovã čak šã pãru pã kap vi umãrat. Nu vã fiã frikã! Voj šćec maj vredni dã gãrmadã dã vrãbuj." 8 Isus u zãs: "Šjinji gođ pã pãmãnt mu priznali pã minji äm nenće alu ominj, Ju Fišjoru Omuluj isto uj priznali pã jãl äm nenće lu anđelji alu Dimizov. 9 Ala kari pã minji nu mu priznali pã pãmãnt ju muj odreknulli dã jãl la anđeljilje alu Dimizov. 10 Dakã bilo šjinji svitešći vorba protiv dã minji Fišjoru Omuluj aluje poći fi jirtat; ali dakã šjinjiva svitešći mišjunj dã Duhu Svãnt, grehula no fi jirtat. 11 Dakã vu adušji la sud äm sinagogur šã la poglavicur šã vladarur, nu vã brigalec kum šã ku šje muj branali, ili šje sã zãk. 12 Kãnd u vinji vreme, Duhu Svãnt ću änvãca šje trãbã sã zãšj." 13 Unu dãm ominj äm gãrmadã u zãs alu Isus: "Učitelju zã alu fracilje amnjov sã sã ämperci ku minji šje anj kãpãtat." 14 Isus u odbilit šã zãšje: "Omulji, šinji mu pus pã minji dã sudac, sã ämpãrc änrtri voj doj?" 15 Atunšje kãnd u svãtit alu toc kutotu, Isus u zãs: "Bãgãc sama šã pãzãcãvã dã pulkučalã! Dakã šjinjiva ari mult, tod daje kustu aluj nuj siguran bez obzira kã ari kutotu." 16 Isus u spus maj una usporedbã: "Are akulo om gãzdk fãr dã firi kari ave tãlek šã tãlekula u adus mult plod. 17 Šã jãl šu zãs sãngur aluj: 'Šje sã fak kã nam dãstul lok sã puj ändãrãt šje mu kriskut?' 18 Atunšje, jãl u zãs: 'Aša uj fašji: Ju uj rãstuna skladišturlje amelji šã uj gradali maj mari, dãstul dã mari sã spremãlesk kutotu šje mu kriskut.' 19 Šã ju muj zãšji alu duša ame: 'Aj mulći bunji stvarur aku, šã dã mulc ej šje ur vinji. Odmorulešćici, mãnãnkã šã be, šã änfulušešćici!' 20 Ali Dimizov ju zãs aluj: 'Tu omulje fãr dã firi! Mar äm asta nopći uj šjire duša ata. Atunšje šjinji u ave korist dãm stvarurlje šje caj pus ändãrãt?' 21 Aša pãce omu kari äš akulježi gãzdãšijilje pãntu jãl sãngur, a nu su gãzdašjit äm oći alu Dimizov." 22 Kapu u zãs Isus alu učenici: "Daje vã zãk: voj nu trãbã sã vã brigalec, dã kustu avostru, šã sã fijec äm brigur šje vic mãnka, ili sã vã brinulec äm šje vic ämbrãka. 23 Daje kã kustu äj maj vrednã dã kit

mänkare, ša tela maj mult dā kit colu. 24 Numa ujtācāvā la gāgārašč. Jej njišj nu samānā, njišj nu akulježi. Jelji nari skladište ili šupā, ša tod daje Dimizov lji rānješčī. Nu ščec voj maj vredni dā vraburjrlje? 25 Poči šjinjiva dām voj ku brigurlje produžuli kustu? 26 Dakā, nu pučec sā fāšjec niti maj mākāčelji, adāšje ščec ām brigur dā kutotu ostalo? 27 Numa ujtācāvā la flor ām telek! Jelji niti sā truduleščī niti fašji colji ali ju vā zāk, kā njiš Car Salomon ām gāzdāšije alor nu are āmbrākat aša māndru ka florurlje ām telek. 28 Ali dakā Dimizov dā dastafel māndremi alu jarbā kari kustā astās, ša sā bagā ām fok, kit atunšje maj mult u da jāl avovā. O voj avec mikā ānkriđalā! 29 Dām ala rānd nu vā gāndec šje vic mānka ša šje vic be. Nu vā uznemirilec! 30 Dā kutotu aje sā brinuleščī ominj fār dā Dimizov. Āngāndecāvā kā Tata avostru dām nor šćijā šje vā trābā. 31 Ša anume tražalec kraljevstva alu Dimizov elši ša kutotu ostalo vu fi dat. 32 O mikā stadā, nuc fijā frikā, kā Tata avostru sā ānfālušeščī sā vā apušji ām kraljevstva aluj. 33 Vindec kutotu šje avec ša dādec alu sārašj. Aša adunācāvā tāšč kari nu su puče rupi, ša gāzdāšijā sā vā fijā ām nor kari nu propadaleščī, hundi lotri nor puče vinji, niti gāndašji sā mānāšji! 34 Daje kā suffljičije avostrī u fi hundi āj blago avostru.” 35 Isus u zās alu učenicī: “Fijec spremni dā lukru, la sā fijec opremilicā ša ām mājilje avostrī lasā fijā luminijlje acācaci. 36 Aša u fi ka slugurlje kari u aščiptat pā gospodaru aluj sā sā āntorkā dā pā nuntā, spremni sā āj dāsāvkā kum u kukunji pā ušā. 37 Māndremi alu eje slugur kari u fi skulac, kānd u vinji gospodaru! Anume ju vā zāk: Domnu šu punji sāngur kintrinca sā lji služulaskā ša lju punji sā šadā la masā ša lju dvoruli. 38 Ša kānd u vinji gospodaru ām miržuku dā nopči ili dāspru zua ša lju afla aša, māndremi u fi alu ala slugur! 39 Slušulecāmā dā asta: ka sā šćijā gazda ām kari šas u vinji lotru, jāl ar pāzā ša nar lāsa sā āj fijā provalalit ām kasā. 40 Voj isto trābā sā fijec spremni, kā ju Fišjoru Omuluj uj vinji ām vremi kānd nu či nadali.” 41 Petar atunšje lu āntribat pā jāl: “Domnu spuj tu asta usporedbā pāntru noj učenicī, ili āj pāntru toc?” 42 Isus u zās: “Šinji āj ala vjernā ša kufiri upravitelj kari āl postavaleščī dā gospodar pā kasa, ša ām pravā vremi u da mänkari alu toc ām kasa? 43 Māndremi alu ala sluga kari kānd u vinji gospodaru, u fašji aša. 44 Dā anume, ju vā spuj kā gospodaru u odredilit alu ala sluga sā vodulaskā ku kutotu imanje kari ari. 45 Ali dakā sluga šar zāšji ām suffljiuš: ‘Gospodar, nu su āntoršji aša pāfriš’, ša atunšje sā apušji sā batā pā slugur ša sā be, mānāšji ša sā ambecī? 46 Atunšje u vinji gospodaru alu sluga ām šjas kari nu šćijec. Ša atunšje fārd dā milost lu kaznali, ju da sudbinā ku alci una kari nus vjerni. 47 Sluga kari šćijā šje

gāndeščī gospodaru, ša dakā nu fašji ša nu sā pripremileščī dā dolasku aluj, jāl u kāpāta mulci luvalur. 48 Ali dakā sluga nu šćijā voje alu gospodaru, ša fašji šjeva šje zaslužuleščī kaznā, atunšje u kāpāta pucānji luvalur. Kā alu toc kari mult u fost dat, mult su aščipta dā la jej, ša alu eje alu kari u fost mult dat ām povjerenje, dā la eje ša maj mult u fi šjirut.” 49 Isus u zās: “Ju am vinjit sā vārljesk fok dā sud pā pāmānt, ša kum aš gāndī sā sā apušji sā ardā! 50 Trābā majnti sā mā bučez ku mukur. Kum mā mučulesk pā šje aje no trešji! 51 Gāndec kā am vinjit sā vā aduk putuljalā pā pāmānt āntri ominj? Nu, ju am adus podjelā! 52 Dā aku maj menkulo ām kasa dā šinšj ominj ur fi āmpārcāc tri u fi pā parče ame ša doj protiv dā tri. 53 Tatusu u fi protiv dā fišjoruš, ša fišjoru u fi protiv dā tatusu, mumāsa protiv dā fataš, a fata protiv dā mumāsa, ša sokra protiv dā njivastaš, ša njivasta protiv dā sokraša.” 54 Kum svite alu gārmadā, Isus u zās: “Kānd viđec njegri oblakur kā sā rāđika dā pā more pā zapad, voj odma zāšjec: ‘Astās u fi plojā’, ša voj ščec u pravu. 55 Ša kānd sā apukā sā batā vāntu dām pustinja la jug, odma zāšjec: ‘U fi zuva tari kaldā’, ša āj aša. 56 Licemjerilor! Voj šćijec sā čitalec znakurlje pā pāmānt ša pā nor. Kum dā nu prišjipec šje aku sā doguduleščī! 57 Voj ac trābuj dām haje avostru sā šćijec šje āj benji. 58 Dākā šjinjiva či optužuleščī pāntru dugu kari nac plāčit ša vā gāndeščī sā vā adukā la sud, ānšjarkā inka pā kalji sā vij la ligizalā majnti dā sud! Ar puče sā či adukā la sudac, sudacu sā či đe la oficir, ša oficiru či poči bāgā ām čemicā. 59 Ju vā zāk, kā akulo vi trābuj sā rāmāj pān šje no fi plāčit toc banji.”

13 Pā aje vremi orikic dām regija Galileja ur vinjit la Isus sā jur spus dā Galilejci, a Pilat kari are rimski upravitelj u dat zapovjed pā jej sā lji amori kānd jej prinosule žrtvur alu Dimizov ām Hramu alu Jeruzalem. 2 Isus u zās: “Voj gāndec kā Galilejci ās maj grešni dā bilo kari alci Galilejc, numa dām ala rānd kā ur pācāt jej asta? 3 Nu, uopće nu! Ša punjec urecī! Dākā nu vic ānkāji voj toc isto aša vic fi duhovno morc. 4 Ša gāndec voj kā eje osamnaest lumi kari ur fost amurāc kānd u kázat tornju alu Siloam asre maj duvinj ominj ām Jeruzalem? 5 Nu, uopće nu! Dakā nu vic ānkāji, aša toc vic fi duhovno morc.” 6 Isus lji spus asta usporedbā: “Are akulo unu om kari ave sāmānat ām vinograd ljemn dā smokvā ša jāl tot vinje ša sā ujtā dākā āj plod pā ljemn ali nu afla njimika. 7 Ša aša u zās alu omula šje lukrā ām gard: ‘Ujtāci ajišje! Kā mar tri aj mā ujta pā ljemnusta sā afllu plod ša nikad nu am aflat njimik. Tajāl āndārāt! Adāšje ar čālti pāmāntu?’ 8 Pā aje, omu šje lukra ām gard u zās: ‘Domnu, lasā maj unu aj sā fijā. Ju uj kapali pā lāngā jāl ša uj punji gnoj. 9 Dar atunšje u ave plod. Dākā nu, poc sā āl

taj ändärät.” 10 Pã zua dã sãmbãta, Isus ãnvãca ãm una dã sinagogur. 11 Akulo are mujeri kari patale mar osamnaest ej, dã rov duh ãm je kari izazavale biçișug. Je are aplikatã žjos șã nu sã puçe uspravali. 12 Isus u skužulitu, șã ju zãs: “Mujeru, slobodnã jeșc dãm biçișugu atov.” 13 Atunșje Isus u pus mãnjiije aluj pã je, șã je dãm turdatã su uspravalit șã su apukat sã de hvalã alu Dimizov. 14 Ali zapovjedniku dã sinagogã are mirgiș daje kã Isus u ãntrimatu pã zuva dã sãmbãta șã jãl su ãntors la eje ominj șã u zãs: “Ãs šinșj (6) zãlji ãm una sãmptãmãna hundĩ trãbã sã lukri! Dakã gãndec sã fijec sãnãtoș hajde pã una dãm elje zãlji, a nu pã sãmbãta.” 15 A Domnu Isus u zãs: “Licemjerilor! Voj fișjec kãnd dãzljãgec pã vașjiije șã pã mãgari avoștri pã zuva dã sãmbãta șã lji dușjec la apã? 16 Ali asta mujeri, sãmãnca alu Abraham, kari Sotona u cãnutu ljigatã osamnaest ej șã nar ave pravo sã fijã dizljigatã dãm ala rãnd kã pã zuva dã sãmbãta?” 17 Pã asta, toc eje kari sã protivile as re rușãnac. Toc alci ãm gãrmadã sur ãnfãlușãt la toçi mãndri șã bunji stvarurlje ŝje Isus fãșje. 18 Isus u ãntribat: “Alu ŝjinji are slično kraljevstvo alu Dimizov? Kum samãnã kraljevstva alu Dimizov? Ku ŝje sã usporidãlenj? 19 Kã kraljevstvo alu Dimizov aj ka gorușičino sãmãnca kari ãj tari mikã pã kari om u lotu șã u sãmãnat ãm garduș șã u kreșci șã u fost mari ljemn șã vrãbujilje u fãkut skujbur ãm granur.” 20 Jarã u ãntribat: “Ku ŝje sã usporidãlenj kraljevstvo alu Dimizov? 21 Kraljevstvo alu Dimizov ãj ka kum mujere ari kvasac sã misãlaskã mari količinã dã fãjnã, așã kutotu sã sã potã rãđika.” 22 Isus putuvule ãm Jeruzalem, proșule ãm mulci varușur șã satur șã pã akulo ãnvãca 23 Atunșje ŝjinjiva lu ãntribat pã jãl: “Domnu u spasali Dimizov çar puçãnj ominj?” Šã Isus u zãs alor: 24 “Ușã dã nor ãj uskã. Borulecãvã tari sã tunãc ãm nontru. Ju vã pot zãșji kã mulc ur ãnșjirka sã tunji ali nor puçe. 25 Vreme u vinji kãnd gospodaru dã kasa su ridika șã u ãncižji ușa atunșje. Voj pã alta parci vic apuka sã kukunjec șã vic aruga: ‘Domnu, dãsvã pãntru noj.’ Šã vorba aluj u fi: ‘Ju nu ŝcuv dã hundĩ ŝcec voj.’ 26 Voj vic apuka sã zãșjec pã aje: ‘Ali noj anj but șã anj mãnkat ku činji kãnd ãnvãcaj pã ulicurlje anoștri.’ 27 Šã jãl u zãșji maj undatã: ‘Ju vam zãs kã nu ŝcuv dã hundĩ ŝcec. Fužjec dã la minji, voj ominjilor rej!’ 28 Da akulo vic plãnžji șã vic kãrcãji ku đinci sã vic fi mirgiș kãnd vic vide pã Abraham, Izak șã pã Jakov șã pã toc proroci ãm kraljevstva alu Dimizov, ali voj vic fi vãrljic afarã. 29 Šã eje kari ur ŝãde la masã pã nuntã ãm kraljevstva alu Dimizov ur vinji dã pã Istok, Zapad, Sjever, șã dã pã Jug. 30 Bãgãc sama kã orikic kari ãs aku maj puçãn vãžni ur fi maj mar, a hej kari ãs aku maj mar ur fi maj mișj.” 31 Orikic farizej ur vinjit la Isus ãm aje ista

zã, sã ãl ãmpurușjaskã. Šã ju zãs: “Herod gãndeșci sã çi amori. Dãm ala rãnd lasã lokusta șã duçi pã altu lok.” 32 Isus u ãntors vorba: “Dușjecãvã șã zãșjec alu liscurljelje: ‘Ju mãn pã drașj afarã șã ozdravalaskã pã biçež. Ju uj fașji așã astãș, șã mãnji șã tek ãm treça zuva uj zavãrșãli.’ 33 Ali ju trãbã sã fjuv pã kalje astãș, mãnji șã treça zuva, izgledaleșci kã nu slobut proroku sã mori afarã dãm Jeruzalem. 34 O Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurãt pã proroc șã aj vãrljit petri pã eje kari Dimizov vu mãnãt la činji! Kiçi rãndur am gãndit sã branalesk pã kupiji atej ka gãjna pã pujiș dãsup haripiljeș, ali voj nu gãndec! 35 Ujtãci aku! Kasa ata ãj lãsatã sãngurã golã. Šã nu mic vide pãn ŝje nu vic zãșji: ‘Blagoslovulit sã fijã kari vinji ãm numilje alu Domnu!’”

14 Undatã Isus u mers sã veçeralaskã la kasa alu vođa dã farizej. Are pã zuva dã sãmbãta șã jej sã ujta pã jãl tari ku sama. 2 Om ku biçișug dã umflalã dãm apã su pojavalit dãdãnençe aluj. 3 Isus u ãntribat pã učiteljur dã zakonu alu Mojsije șã pã farizeji ŝje asre akulo: “Ãj zakonito dã pã zakonu alu Mojsije sã ozdravalaskã pã zuva dã sãmbãta ili nu?” 4 Jej tãșje, Isus pã aje u pus mãnjiije pã omula, șã lu ozdravalit șã lu lãsat sã fugã. 5 Isus lju ãntribat: “Dãkã ŝjinjiva dãm voj ari fișjor ili pã vakã kari u kãzut ãm bunar adãnkã nac skoçi odma afarã, șã pã zuva dã sãmbãta?” 6 Pã aje, jej nu puçe sã uniștilaskã vorba. 7 Isus u bãgat sama kum goșci kari asre çimac izabrale lokurlje helj maj ãm centrã la masã. Isus lji ãnvãcã ku usporedbã pã jej: 8 “Kãnd jeșc çimat dã la ŝjinjiva pã nuntã nu ŝãdec pã lok dã çasni goșc. Domaçinu ar puçe sã vi çimat pã ŝinjiva maj vãžni dã voj pã ala lok. 9 Domaçinu ar puçe sã vijã ku omula, șã sã ac zãkã: ‘Urtaku amnjov, elși lokusta ãj pãntru jãl’, șã atunșje tu jeșc ãm rușãnji. Vi trãbuji sã çi dușj pã zadnji lok. 10 Așã kãnd jeșc çimat, duçi șã akuležjic zadnji lok. Atunșje Domaçinu ar puçe sã vijã șã sã ac zãkã: ‘Urtaku amnjov, hajd maj ãm sus.’ Atunșje ãm asta sluçaj tu vi puçe sã aj maj mult poștovanje ãm nençe alu urtașji atej șã goșc. 11 A tot omu kari sã rãđika sãngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rãđikac.” 12 Su ãntors la Domaçin șã Isus u zãs: “Kãnd pripremileșc veçerã nu çima numa pã urtașjic, ili pã fraçic, ili pã njamuc ili pã gãzdaș susjedur, kã jej sigurno çur çimaçi pã činji isto șã așã cu fi ãntors. 13 Maj benji kãnd fașj feștã çamãlji pã sãrașj sã vij șã pã invaliž, șã pã ulož șã pã orb. 14 Tu vi fi blagoslovulit, kã jej nuc poçi ãntorșji ali Dimizov çu nagradali ãm nor pã zuva dã uskrșnuçe dã pravedni ominj.” 15 Kãnd unu dãm ominjije la masã u auzãt, Jãl u zãs: “Blagoslovulit ãj ala kari u mãnka pitã ãm kraljevstva alu Dimizov!” 16 Isus u ãntors vorba: “Undatã are

unu om kari u dat mari večerã. Multã lumi are čimat akulo. 17 Mar apropi dã večerã sluga u fost mãnat la gošč sã lji čemi: 'Hajdec', u zãs jãl: 'kã kutotu aj spremno!' 18 Ali jej toc dãm jej sor apukat sã aš aflji izgovorur. Unu u zãs: 'Ju am kumpãrat telek, šã trãbã sã mã duk sã u vãd. Mã arogã la činji, sã zãšj sãm jerci.' 19 Alci u zãs: 'Ju am kumpãrat šinšj (5) perez dã bikan šã trãbã sã mã dukã sã ånšjerkã. Mã arogã la činji, sã zãšj sãm jerci.' 20 Treći om u zãs: 'Ju baš mam ånsurat šã dãm ala rãnd nu pot vini.' 21 Sluga u mers åm napoj la gazda aluj šã ju spus kutotu. Asta lu mirgišit pã gazda šã jãl u zãs alu sluga aluj: 'Ångribeščici, dući pã ulicur šã åm centru dã varuš šã adãlji pã sãrašj, ulož, invaliž šã pã orb sã vijã.' 22 Kãnd u fãkut aje, gazda u javalit kã u fãkut aje ali inka are maj lok. 23 Atunšje ju zãs gazda alu sluga: 'Aku dući åm kot pã ulicur šã čamã šã fã sã vijã, aša sã fijã kasa ame umpljitã. 24 Kã njišj unu dãm eje elši kari asre čimac nor gusta dãm večera ame.'" 25 Mulc ominj ål sljedile pã jãl. Isus su åntors åm napoj šã u svãtit alor: 26 "Bilo šinji dãm voj kari plašji maj tari pã tatusu pã mumãsa pã bãšãcaš, pã kupijiš pã fraci šã pã sorãlješ šã čak pã kustu aluj maj mult dã kit pã minji, nu poći sã fijã učeniku amnjov. 27 Dakã šjinjiva gãndešçi sã fijã učeniku amnjov, trãbã sã dukã krušje aluj sã mã sljedilaskã šã sã fijã spremni sã mori pãntru minji." 28 "Gãndecãvã aku dakã unu dãm voj gãndešçi sã fakã toranj, nu ac šãđe elši žjos šã sã videc dakã avec dãstul banj sã ål fãšjec dro kraja tornjula? 29 Inãce ar puće sã fašj temeljurlje šã hej šje sã ujtã la voj šar puće fašji šufã dãm voj daje kã nu avec dãstul banj sã završãlec. 30 Jej ur zãšji: 'Asta om su apukat sã gradalaskã ali nu putut sã završãlaskã!' 31 Ili ka kum kralju su spremili sã mergã åm bãtajã ku altu kralj. Šã sã nu šadã elši šã sã gãndaskã dakã ku zešji (10) hiljada dã kãtãnj poći sã ål savladalaskã ku protivnikuš kari ari doj spešj (20) hiljada? 32 Atunšje dakã nu poći sã ål savladalaskã u mãna pã pregovarać kitã aj inka neprijateljju dã parci sã åntrebi dã uvjetur dã putuljalã. 33 Šã aša toc dãm voj dakã nu vic lãsa kutotu šje avec, nu poći sã fijã učeniku amnjov." 34 Isus u zãs: "Sari aj bunã stvar ali dãkã perdi izu, ku šje poc åntorsji bãlureme? 35 Nuj bunã atunšje njiš dã pãmãnt njiš dã šrot. Lume numa u vãrlješçi åndãrãt. Punjec ureći voj kari avec ureći sã auzãc!"

15 Pãlãngã Isus su okupulit tari mulc carinici šã tari mari grešnici sã pujã ureći la vorba aluj. 2 Farizeji šã učitelji dã zakonu alu Mojsije sur apukat sã ål gumunjaskã, šã jej zãšje: "Asta om sã družulešçi ku grešnici, šã mãnãnkã ku jej." 3 Daje Isus lji spunji asta uspredbã: 4 "Dakã šjinjiva dãm voj ari sto birš šã sã perdi una dãm jelji, nac lãsa pã

ešće devedeset devet åm pustulot, šã ac meržji dã pã aje una su kutãc pãn šje nac afla? 5 Šã kãnd vic afla, aj dušji pã umirilje ku fãlušãjã. 6 Atunšje ac meržji akasã, vic čima pã urtašjic šã pã susjedi avoštři šã ac zãšji: 'Ånfãlušãcãvã ku minji, kã am aflat pã birka ame kari are pirdutã!' 7 Ju vã zãk, ku fi maj mari fulušãjã pã nor kãnd su ånkãji unu grešnik, nego dã devedeset devet (99) pravednikur kari nu lji trãbã ånkãjalã, aša jej gãnde." 8 Isus maj zãšji: "Ili haj sã zãšjenj kã una mujeri ari zešji (10) banj dãm aržjint šã atunšje unu dãm jej perdi. Nu acãcã lumina šã mãtura podu šã u kuta banj, pãn šje nu afla? 9 Šã kãnd u afla banj dãm aržjint pãrdut, je šu čima pã urtašjilje alji šã pã susjedurlje una, šã u zãšji: 'Ånfãlušãcãvã ku minji, kã ju am aflat banjji kari am pirdut!' 10 Ju vã pot zãšji kã åj isto aša åntrã andelji alu Dimizov. Dakã sã ånkãješçi unu grešnik, jej sã ånfãlušãšçi." 11 Isus u zãs: "Are unu om kari ave doj fišjor. 12 Hãl maj tãnr u zãs alu tatusu: 'Tatã, dãm dio šje åm pripadalešçi.' Aša tata aluj u åmpãrcãt kutotu šje ave åntri jej. 13 Dã pã dovã tri zãlji, fišjoru hãl maj tãnr u akuljes kutotu šje ave šã su pus pã kalji sã mergã dãparci šã akulo u čilitit kutotu šje ave, čilte fãr dã gãnd. 14 Kãnd u čilitit kutotu, mari fomi u vinjit pã pãmãntu hundĩ are jãl, šã su aflat åm sãrãšijã. 15 Aša u mers la unu om åm pãmãntula kari lu mãnat åm telek sã aj rãnjãškã poršji. 16 Aluj ji are aša fomi dã šu kivinjit sã mãnãšji dãm ha šje mãnka poršji, šã njime nuj dãđe njimika. 17 Dã pã aje jãl šu vinjit åm firi. Jãl u zãs: Tata amnjov ari mulci slugur šã jej ari um boglã dã mãnkari a ju ajišje mor dã fomi! 18 Ju muj skula šã uj meržji la tata amnjov šã ju zãšji: 'Tata amnjov, ju am zgřešilit protiv dã činji, šã alu Dimizov åm nor. 19 Ju nu mes maj mult vreden sã fjuv čimat fišjoru atov. O lasãmã sã fjuv radniku atov!' 20 Atunšje su skulat šã u mers la tatusu. Ali mar kãnd are inka dãparci dã la kasa alu tata aluj, tatusu lu vãzut šã lu apukat mila dã jãl. Tatusu u aljirgat la jãl, lu ångãrgãjet šã ål surãtat tari. 21 Fišjoru ju zãs: 'Tata amnjov, ju am zgřešilit protiv dã činji šã alu Dimizovu åm nor. Ju nu mes maj mult vreden sã fjuv čimat fišjoru atov.' 22 Tatusu u zãs alu slugurlje aluj: 'Dušjec friš šã aflãc maj bunji colji šã punjec pã jãl, dãdecãj virigã dã mãna aluj, šã cipilĩš dã pišjorilje aluj. 23 Šã apukãc pã maj mãndru rãnjitã vakã šã amurãcu, atunšje lasã sã mãnkãnj šã sã fijenj fãloš. 24 Adãšje? Dãm ala rãnd kã astãs fišjoru amnjov are mort, a aku kustã åm napoj! Jãl are pirdut šã aku su aflat! Aša jej sur apukat sã sã ånfãlušãskã. 25 Maj bãtãrn fišjor are åm telek. Jãl vinje akasã šã kum vinje maj apropi dã udvar, jãl puće sã audã muzikã šã žok. 26 Aša u čimat pã unu dãm slugur šã u åntribat šje aj aje. 27 Šã ju spus: 'Fracitu atov su åntors akasã šã tatusu u amurãt maj

mändrã rãnjitã vakã dãm ala rãnd kã su ãntors sãnãtos!' 28 Ali jãl are mirgiš šã nu gãnde sã tunji ãm nontru. Šã aša u mers afarã, a tatusu sã aruga la jãl sã vijã ãm nontru. 29 Ali jãl u ãntors vorba alu tatusu: 'Numa gãndešćici kã mulc ej šje am lukrat dã ċinji ka robu, šã uvek am fãkut šje maj zãš šã tot nu maj dat njiš mikã kecã sã pot ave slavalala ku urtašji amej. 30 Ali kãnd astãs fišjoru atov u vinjit akasã kari u mãnkãt kutotu šje aj dat gãzdãšije, ku bludnicur, atunšje tu ċi dušji šã amor rãnjitã vakã pãntru jãl!' 31 Tatusu u zãs aluj: 'Fišjoru amnjov, tu ješć uvjek ku minji, šã kutotu šje am ju ãj atov. 32 Isto aša benji ãj aku sã slavalenji šã sã nji ãnfãlušãnj kã astãs fraċilje atov are mort šã su ãntors ãm kust ãm napoj, šã jãl are pirdut šã aku su afat!'"

16 Asta usporedbã isto Isus u spus alu uċenici: "Are om gãzdak kari u dat lukru alu unu upravitelj, šã ju fost spus aluj kã upravitelju ċãltešći šã rãsãpã gãzdãšije alu gazda aluj. 2 Aša lu ċimat pã jãl šã ju zãs: 'Šje ãj asta šje audã dã ċinji? Dãm raċunu dã kutotu šje aj fãkut, kã tu maj mult nu poc fi upravitelj!' 3 Upravitelju u zãs atunšje aluj sãngur: 'Šje sã fak, aku kãnd gazda je ãndãrãt lukru dã la minji? Nu am puċeri sã kapalesk? U fi rušãnji sã mã duk sã kuldujesk. 4 Šćuv šje uj fašji! Ju uj ãirežji aša dã kãnd mur mãna dãm lukrusta tot uj fi apukat ãm benji la kãšãlje ominjistora.' 5 Aša jãl u mãnat dã pã ominji šje as re dator alu gazda aluj, unu pã kici unu. Jãl u ãntribãt pã elši om: 'Kit ješć dãtor alu gazda amnjov?' 6 Jãl u ãntors vorba: 'Sto baċvur dã uloj dãm maslinur?' Upravitelju u zãs: 'Šãz žjos, jec raċunu šã pã friš skriãj pedeset.' 7 Šã jãl u ãntribãt pã altu om: 'Kit ješć tu dãtor?' 'Sto merur dã pšenicã.' Šã jãl ju zãs aluj: 'Jec raċunu šã skriãj osãmdeset.' 8 Atunšje gospodaru u ãmãrit pã nu ãirept upravitelj kari ãm oċi aluj nu are bun upravitelj, kã u arãtat dãstafelã mãrduljijã kari nuj bunã. Asta aratã, kã ominji dã asta svet ãš maj mudri ãm stvarurje alor dã kit dã ominji dã luminã. (aiōn g165) 9 Šã ju vã zãk: 'Koristilec gãzdãšije šje fužji daje kã ãj nepravednã ku aje vã fãšjec urtašj pã lãngã voj, aša kãnd nu maj u fi gãzdãšijã, atunšje voj vic fi apukac ãm nor dã erikeš. (aiōnios g166) 10 Ala kari ãj vjeran ãm maj mišj stvarur, ãj isto aša vjeran ãm stvarurje mar; šã ala kari nuj vjeran ãm stvarurje mišj ãj isto nu vjeran ãm stvarurje mar. 11 Šã aša dakã nac fost vjerni ãm svetovno gãzdãšijã šjinji vu ãnkredĩ ku pravã gãzdãšijã sã upravljalec? 12 Šã dakã nu šćijec upravljali ku altora benjilje, šjinji vu da aje šje pripadalešći avovã? 13 Njiš una sluga nu poċi sã služulaskã pã doj gazdur dãm turdatã, kã pã unu u zamrzãli a pã altu u plašji, ili u fi vjeran alu unu a pã halalãnt nu u puċe vide ãm oċ. Nu puċec služuli šã alu

gãzdãšijã šã alu Dimizov istovremeno." 14 Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dã banj, šã jej su apukat šã šã fakã šjuf. 15 Atunšje Isus u zãs: "Voj vã fišjec pravedni ãm oċi alu lume, ali Dimizov šćijã suffilċilje avošturi. Šje lume tari cenilešći, skãrbã ãj ãm nenće alu Dimizov." 16 Isus zãšji: "Zakonu alu Mojsije šã kenvijurje alu proroci kari jej ur skris vridile pãn šje no vinjit Ivan kari buċuza šã dã atunšje spunje Hir fãlos dã kraljevstva alu Dimizov a noj trãbujenj sã nagovurelenj sã mergã ãm kraljevstva alu Dimizov. 17 Nu znaċalešći kã zakonu alu Mojsije nuj bun. Majnti u trešji noru šã pãmãntu, kitã sã propadalaskã zakonu ili sã kadã una slovã dãm zakon. 18 Kari sã lasã dã la bãšãċã sã sã ãnsori ku alta bãšãċã fašji preljub. Šã tot omu kari u ãnsura pã mujeri kari ãj lãsatã dã la bãrbat isto fašji preljub." 19 Isus zãšji: "Are om gãzdak kari sã ãmbrãka ãm colji skumpi šã ãm totã zã mãnka skumpã mãnkari. 20 Akulo are isto aša om sãrak kari sã ċima Lazar kari are astupãt ku ċirevur pã jãl šã are pã košći la uša la ala gãzdak. 21 Jãl ãš kivinje sã fijã rãnjit ku mrvicurje šje kãde dã pã masa alu omuluje gãzdak. Kãnji delj divljã ċak vinje la jãl šã ãj ljinze ċirevur. 22 U vinjit vreme kãnd u murit kuldužu, šã ãndeji lor dus ãm brãċã la Abraham. Omu gãzdak isto u murit šã u fost ãngrupãt. 23 ãm mari mukã ãm podzemlje, gãzdaku su ujtãt sus šã u vãzut pã Abraham dã dãparci šã pã Lazar kari are lãngã Abraham. (Hadēs g86) 24 Šã jãl u plãns ãm mužjalã: 'Tata, Abraham fijãċ miãã dã minji! Mãnãl pã Lazar la minji lasãã sã ãntupaskã žježjitu ãm apã šã sãm rãšjãskã ljinba, kã mari mukur ãš pã minji ãm fokusta.' 25 Abraham u ãntors vorba: 'Fišjoru amnjov, tu trãbã sã ċi ãngãndešć dã aje kãnd arej pã pãmãnt u avej mulći bunji stvarur, kãnd Lazar ave mulći relji stvarur. Ali jãl ãj aku ãm utjehã, kãnd ješć tu ãm mukã. 26 Šã dã kutotu asta, ãntri noj šã ãntri voj ãj mari gropã fãr dã kraj. Eje kari ar gãndi sã mergã dã ajišje la voj nu poċi, šã njiš njime nu poċi dã la voj sã vijã la noj.' 27 Atunšje omu šje are gãzdak u zãs: 'Mã arog la ċinji sã ãl mãj pã Lazar la kasa alu tata amnjov. 28 Ju am šinšj frac kari akulo kustã. Lasã sã lji opozurulaskã sã nu vijã pã ista lok pljin dã mukã!' 29 Abraham u ãntors vorba: 'Jei ari kenvijur kari Mojsije šã proroci ari skris dã jej sã lji opozurulaskã! Lasãlji sã puja ureċi la jej!' 30 A jãl u zãs: 'O nu, Tata amnjov Abraham. Alor lji trãbã sã lji vijã šjinjiva dãm morc, šã jej sur ãnkãji.' 31 Abraham u ãntors vorba: 'Dakã no punji ureċe la Mojsije šã la prorokur, nur ãnkredĩ njiš sã sã skolji šjinjiva dãm morc.'"

17 Isus u zãs alu uċenici aluj: "Napadajur dã relji trãbã sã vijã ali jao alu ala om pã kari vinji. 2 Aluj jar fi maj benji sã ajvi petrã dãm mlin ljiċatã la gãt šã sã sã vãrljãskã

ām apā, dā kit sā puji pā grehur pā hej mišj. 3 Fijec ām samā! Dakā fračitu ac vitešči āmpurišešči; atunšje dakā su ānkāji, jartāj. 4 Makar sā zgrešilaskā protiv dā činji šapči (7) rāndur ām una zā, dakā vinji la činji šapči (7) rāndur sā priznalaskā dā aje šje u fākut, jartāj.” 5 Apostolu u zās alu Domnu: “Dānji maj mult ānkridalā!” 6 Domnu anostru u āntors vorba: “Sā vi avut ānkridalā makar aša dā mikā ka sāmānca dā gorušičino zmo voj ac puče zāšji alu ljemnusta: ‘Skočiči dām vānj šā sāmānāči ām more!’, šā voj vic punji ureči. 7 Šjinji dām voj zāšji alu sluga aluj, dā pā šje u lukra ām telek ili pāze pā biršj, sā ac zākā kānd vinji dām lukru: ‘Hajd jec lok?’ 8 Mar ju zāšji am lok dā aje: ‘Duči šā fā šjeva dā mānkāt, ščimbāc colijlje, šā aščaptāmā sā mānānk šā sā bjov, dā pā aje poc tu sā šās šā sā mānāšji!’ 9 Šā ar kāpāta sluga šjeva ka posebnā zaslugā dā aje dā šje u fākut? Ju gāndesk kā nu. 10 Šā voj isto fāšjec kutotu šje am zapovjedalit, trābā sā zāšjec: ‘Noj ščenj numa obični slugur. Noj numa anj fākut lukru anostru!’” 11 Aša pā kalje dā Jeruzalem, Isus u mers pā kalje kari sljedile granicurlje āntri Samarija šā Galileja. 12 Are aje sā tunji ām unu dām saturljelje šā jāl u aflat pā drik zešji (10) ominj ku gubā. Jej ur stat pā dāparči 13 šā ur mužjit la jāl: “O Isuse Domnu! Fijāc milā dā noj!” 14 Kānd u vāzut pā jej, Isus u zās: “Dušjec šā arātāčāvā la pop sā vadā dakā ščec sānātoš.” Jej lur pus ureči, šā pā kalji jej ur fost čistilic. 15 Atunšje unu dām jej kānd u vāzut kā u fost čistilit su āntors ām napoj šā dām tot graju slavale pā Dimizov. 16 Jāl u kāzut žjos pā ubrazu la pišjorilje alu Isus šā ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. 17 Isus u āntribat: “Nas re zešji (10) ominj kari as re čistilic? Hundī ās heščelanc novā (9) ominj? 18 Nu su āntors njime ām napoj sā đe slavalala alu Dimizov, čar strancusta?” 19 Atunšje jāl u zās: “Skolāči šā duči pā kaljec. Ānkridalā ata ću spasalit!” 20 Kum u fost āntribat dā la farizeji kānd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Isus u āntors vorba: “Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša sā potā ominji sā promatralaskā dā pā znakovur. 21 Aša lume sā nu potā sā zākā: ‘Ujtāči! Ajiše āj.’ Ili: ‘Akulo āj!’ Nu! Kraljevstvo alu Dimizov āj āntri voj!” 22 Jāl u zās lu učenici aluj: “U vinji vremi kānd vic kivinji sā viđec una dām zāljljelje kānd ju, Fišjoru Omuluj, uj vladali ka kralju, ali kivinjala avostrā no fi ispunilitā. 23 Orikic ur zāšji: ‘Ujtāči akulo āj! Ajiše āj!’ Nu fužjec ām njikere nu vā maknalec! 24 Kānd ju uj vinji Fišjoru alu Omuluj, ju uj vinji ka skripala pljin dā svetlā svitlāzānt dām unu kap dā nor pān la altu kap dā nor. Aša u fi šā ku Fišjoru Omuluj ām zua aluj. 25 Ali majnti dā aje, ju trābujesk sā patalaskā mult šā ju uj fi odbacalit dā la asta generacijā. 26 Kum are ām zāljljelje kānd Noa kusta, aša u fi ām zāljljelje kānd ju Fišjoru Omuluj uj vinji.

27 Atunšje jej mānka šā bije, sā ānsura šā sā āmirita pānā ām zuve kānd Noa u tunat ām arkā. Šā poplava u vinjit šā u uništilit pā toc kari nas re ām arkā. 28 Isto aša are ām zāljljelje kānd Lot kusta. Jej mānka šā bije, kumpāra šā vinde, šā sāmāna šā gradale. 29 Ali pā zuva šje Lot u fužjit dām Sodoma u kāzut fok šā sumpor dām nor šā u uništilit pā jej toc. 30 Isto aša u fi dām turdatā pā zuve kānd ju, Fišjoru alu Omuluj muj āntoršji. 31 Dakā āj ām aje zuva omu pā krovuš dā kasa a stvarurlje aluj ās ām kasa, nu mergā žjos dā pā jelji sā āš je ku jāl. Isto aša dakā āj om ām telek, nu mergā akasā. 32 Āngāndecavā dā bāšāca alu Lot šje ju su dogodulit! 33 Šinji gođe ānšjarkā sā āš spasalaskā kustuš ala lu perđi a kari lu perđi ala u ave kust. 34 Ām aje nopči ju vā spuj ur fi doj ominj ām ista pat šā unu dām jej u fi lot, halalānt u fi lāsāt. 35 Dovā mujer una ur meljali fān, šā una u fi lotā, hajelantā u rāmānje.” 37 Učenici ur āntribat pā Isus: “Hundī u fi aje Domnu.” Jāl u odgovorulit: “Hundī ās ominj morc akulo u vinji lešinari.”

18 Isus u spus usporedba sā areči alu učenikur kā om ar trābujj uvijek sā sā aroži šā nikad sā nu odustulaskā. 2 Jāl u zās: “Ām unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikā dā Dimizov, njiš nu sā brigale dā njime šje jej zāšji. 3 Šā akulo are una vādojā ām varušula kari stalno vinje akulo la jāl, šā sā aruga: ‘Apārā mā dā dužmanu amnjov.’ 4 Una vremi nuj ažuta. Dā pā aje su apukat sā sā āngāndaskā: ‘Nu am njiš šefālji frikā dā Dimizov, ili brigā pā lāngā ominj. 5 Kum gođe, ju uj ažuta alu asta udovicā kā mult mā dosadalešči. Uj apāra, inače mu dosadali ku vinjala šā ku āntribalurlje alji.’” 6 Atunšje Domnu Isus u zās: “Ac bāgat sama šje šu zās sāngur aluj sudacu hamiš? 7 Šā atunšje nu da Dimizov điriptāči šā zaštiitā alu lume akuljesā aluj kari plānži la jāl zuva šā nopče šā jāl are strpljiv ku jej. 8 Ju vā zāk kā jāl u ažuta ku điriptāči šā ku zaštiitā pā friš. Ali uj afla Fišjoru alu Omuluj dāstafelā ānkridalā ām ominj kānd ju muj āntoršji pā pāmānt?” 9 Isus u spus alta puvešči, alu orikic ominj kari asre tarī uvjerilicā ām pravednostu alor, a jej pā alci sā ujtā ku mārznjā. 10 Jāl u zās: “Doj ominj ur mers sus ām Hram sā sā aroži. Unu dām jej are farizej, šā altu om are carinik. 11 Farizeju su skulat sus šā u zās asta aruguminči pāntru dā jāl: ‘O Dimizolje, ju dov hvalā cijā kā nu mes ju ka heščelanc ominj: pulkućic, hamiš, preljubnik, ili čak ka asta carinik. 12 Ju postulesk dovā rāndur pā sāptāmānā; dov desetina cijā dā kutotu šje zaradalesk.’ 13 Cariniku pā haje parči, u rāmas dā parči, šā nu su āndura sā rāđiši očiš ām nor, numa āš bāče čeptu dā žalji šā zāšje: ‘Dimizolje aj milā dā minji grešnik!’ 14 Ju āc zāk kā ala poreznik u mers akasā

opravdan la Dimizov, a farizej nu. A tot omu kari sã rãdika sãngur u fi ponizilit, ali eje kari u fi ponizni u fi rãdikac." 15 Jej ur adus isto aša sã pã mišj kupijiš, sã pujà Isus mãnjilje pã jej sã lji blagoslovulaskã. Ali kãnd ur vãzut aje učenici jej ljur svãtit sã ãj ðe udinã. 16 Isus lju ãimat atunšje la jãl sã u zãs: "Lasãlji pã kupiji sã vijã la minji sã nu lji branalec, kã kraljevstva alu Dimizov pripadalešci alu dastafel ka jej. 17 Anume, ju vã zãk: 'Kã kari goðe no fi ka kupiji mišj ponizni nor puçe sã tunji ãm kraljevstva alu Dimizov.'" 18 Are unu vladar akulo kari u ãntribat pã Isus: "Bun Uçitelju, šje trãbã sã fak sã kapãt kust dã erikeš?" (aiõnios g166) 19 Ju zãs Isus aluj: "Adãšje mã ãem pã minji bun? Njime nuj bun ãar unu Dimizov. 20 Zapovjedurlje alu Dimizov šcijã: 'Nu fã preljub', 'Nu amurã', 'Nu fura', 'Nu svedoçuli ãm mišjunã', 'Poštivãlešciç pã tatusu sã pã mumãta.'" 21 Jãl zãs: "Da sã asta am pãzãt dãm tãnjireme ame." 22 Kãnd u auzãt Isus aje, jãl ju zãs: "Ali ac ibizešci una stvarã: duçi sã vindic kutotu šje aj, ãmparcã banji alu sãrašj, sã tu vi ave gãzdãšijã ãm nor. Atunšje hajd sã sljedilešcimã pã minji." 23 Ali kãnd u auzãt aje, tari su ãntristat kã jãl are gãzdak ša nu gãnde kutotu sã vãndã. 24 Kãnd u vãzut Isus kitã dã tari su razoçaralit, jãl u zãs: "Kitã dã grov ãj dã eje kari ãs gãzdašj sã tunji ãm kraljevstva alu Dimizov! 25 Maj ušuri ãj alu devi sã tunji pãm ureçilje dã ak, dã kitã alu gãzdak sã tunji ãm kraljevstva alu Dimizov." 26 Hej šje punje ureçi ur zãs pã aje: "Šinji atunšje poçi fi spasalit?" 27 Isus u ãntors vorba: "Šje ãj nemoguçe alu om, ãj moguçe alu Dimizov." 28 Atunšje Petar u zãs: "Benji noj anj lãsat kutotu, sã ãnanj sljedilit pã ãinji." 29 Isus u ãntors u alor vorba: "Anume, ju vã zãk, kã šinji goðe ãš lasã kasaš, ili pã bãšãcaš, ili pã fraciš, ili pã mumãsa sã pã tatusu, ili kupijiš pãntru kraljevstva alu Dimizov, 30 a sã nu kapiçi dã aje maj mult ãm asta kust dã kit ave, a u kãpãta pã altu svet kari vinji kustu dã erikeš." (aiõn g165, aiõnios g166) 31 Isus u ãimat pã dvanaest apostolur la jãl, sã u zãs: "Punjec ureçi, noj mãrženj ãm Jeruzalem sã kutotu akulo šje u fost skris dã la proroš ãm kenvija svãntã dã minji, Fišjoru Omuluj a aje su dogoduli: 32 Jej mu predali ãm mãnjilje alu ominj kari nus Židovi sã dãm minji šor fašji šuf, uj fi bãtut, jej mu skipa, 33 sã dã pã šje uj fi biçevãlit sã uj fi amurãt, ali dã pã aje ju uj uskrsnuli treça zuva." 34 Uçenici nu šcije njimik dã asta. Elje vorbi ljur fost askunšã, sã jej nor prišjiput njimika šje sã ãngãnde Isus. 35 Kum ãs re apropi ãm Jerihon, šjeva ka omu orb šãðe pã drik sã kulduže. 36 Kãnd omu orb u auzãt kã gãrmadã trešji pã akulo, jãl su ãntribat šje ãj aje. 37 Aša jur spus kã Isus dãm Nazaret u trikut pã akulo. 38 Pã aje u mužjit: "Isuse Fišjoru alu David, mã arog la ãinji aj milã dã minji!" 39 Lume kari umblã ãm nenci ãj zãšje sã takã, ali jãl

su apukat sã maj tari sã mužjaskã la jãl: "O Fišjoru alu David aj milã dã minji!" 40 Atunšje Isus u stat sã u dat zapovjed sã ãl adukã la jãl. Jãl lu ãntribat: 41 "Šje gãndešc sã fak pãntru ãinji?" Šã jãl u ãntors vorba: "O Domnu, ju gãndesk sã vadl!" 42 Isus ju zãs: "Ujtãçi! ãnkridala ata çu ozdravalitã." 43 Šã jãl odma u kãpãtat sã vadã. Šã lu sljedilit pã Isus, sã slavale pã Dimizov. Šã totã lume kari ur vãzut dãðe slavã alu Dimizov.

19 Isus u vinjit ãm Jerihon sã u trikut ãm ala varuš. 2 Šã akulo are om šje sã ãima Zakej. Jãl are glavni poreznik, sã are gãzdak. 3 Jãl ãnšjarka sã vadã pã Isus sã sã saznalaskã šjinji ãj jãl. Ali nu ãl puçe sã ãl vadã akulo asre mulc ominj daje kã jãl are niskã om. 4 Dãm ala rãnd jãl u aljãrgat ãm nenci sã su urkat pã ljemn dã divlja smokvã ãm nadã kã lu vide daje kã Isus vinje pã aje kalje. 5 Kãnd u vinjit Isus pã lokula, jãl su ujtat sus sã lu vãzut pã jãl, sã ju zãs: "Zakej, pãfriš haj žjos, kã ju trãbã astãš sã vju la ãinji akasã." 6 Šã jãl su ãngribit sã vijã žjos sã lu apukat ku fãlušjãj. 7 Kãnd ur vãzut lume aje, jej toc gumunje: "Jãl u meržji la om kari ãj grešnik!" 8 Zakej su skulat sã u zãs: "Domnu, ujtãçi! Ju dov žãmãtaçi dãm gãzdãšije ame alu sãrašj. Šã dakã am ãnšjãljit pã šjinjiva, ãntork patru rãndur majmult." 9 Isus ju zãs aluj: "Astãš spasenje u vinjit la asta kasa, kã sã asta ãj fišjoru alu Abraham. 10 Kã ju Fišjoru alu Omuluj am vinjit sã kotã sã sã spasalaskã pã ominj kari u fost pirdut." 11 Mulc ominj ur auzãt elje vorbi, kum are dapropi dã Jeruzalem, sã ominji sã gãnde kã kraljevstva alu Dimizov odma su apuka. Isus daje su apukat sã lji spuji maj una usporedbã. 12 Jãl u zãs: "Unu gãzdak om su gãtat sã mergã ãm dãparçi pãmãnt sã kapiçi kraljevstva sã atunšje sã sã ãntorkã. 13 Jãl u ãimat pã zešji (10) slugur, sã lju dat pola kila dã aržjint, sã u zãs: 'Fãšjec korist aje pãn šje nu mã ãntork.' 14 Ali ominji dãm lokula aluj ãl mãrzãle, sã u mãnat pã predstavnijš dã pã jãl sã zãkã: 'Noj nu gãndenj asta om sã nji fijã kralj.' 15 Ali jãl su ãntors ku autoritet dã kralj sã u dat zapovjed sã ãj adukã pã slugurljelje alu kari u dat banj sã vijã dãðãnençi sã ðe izvještaj šje ur fãkut ku banji. 16 Elšì sluga kari u vinjit, u zãs: 'Domnu, banji atej mu adus dã zešji (10) majmult.' 17 Šã jãl u zãs aluj: 'Mãndru! Tu ješc bun sluga. Daje kã are vjeran ku mik, aku aj autoritet pã zešji (10) varušur.' 18 Altu om u vinjit, sã u zãs: 'Domnu, banji atej su rãdikat dã šinšj (5) rãndur.' 19 Šã jãl u zãs isto astuje: 'Ju cuj da autoritet pã šinšj (5) varušur.' 20 Šã treçi (3) u zãs: 'Domnu, ãjišje ãj banji atej, ju am pãzãt pãntru ãinji, am pus ãm maramicã. 21 Mijã mi are frikã dã ãinji daje ka ješc strog om: Tu jej šje naj ulagalit sã akuljež šje naj sãmãnat.' 22 Šã u zãs kralju ãm ãnturšjalã dã vorba: 'Dãm gura ata cuj suduli, njiš korist sluga! Tu šcijej kã

mes om strog, ša jov šje nuj amnjov, ša akuljeg šje nam sãmãnat. 23 Atunšje adišje naj pus banji ãm bankã? Sã vi putut šjeri banji ku kamaturlje kãnd maš ãntoršji. 24 Atunšje kralju u zãs alu hej šje stãce akulo: 'Loc banji dã la jãl šã dãdecãl alu ala kari ari zešji (10).' 25 Jej ur zãs: 'Ali Domnu, jãl mar ari šinšj (5) kilã dã aržjint!' 26 Ju vã zãk: Kari ari u ave majmult, a heje kari nari čak šã haj pucãn šje ari u fi lot dã la jãl. 27 A alu dužmanji amej kari nu gãnde sã fjuv kralju alor, adušjecãlji ajišje šã amurãcãlji ãm oçi amej!' 28 Kãnd Isus u spus usporedbe, u mers maj pã dãparçi pã kalje dã Jeruzalem. 29 Kãnd Isus vinje mar apropi dã lok ãm Betfaga šã Betanija la planina dã maslinur, jãl u mãnat pã doj učenikur aluj ãm nenci. 30 Jãl u zãs: "Dušjec ãm sat ãm nenci. Kum vinjec ãm lok, voj vic afla pã magar pã kari njime no šãzut. Dãzljigãcãl šã adušjecãl la minji. 31 Dakã vu ãntriba šjinjiva: 'Adišje ãl dãzljjež?', numa zãj: 'Alu Domnu ãj trãbã.'" 32 Šã kari u fost mãnatã ur aflat točno kum jãl u zãs. 33 Čak šã kãnd dãzljiga pã magar, gazdurlje u ãntribat: "Adišje dãzljigãc?" 34 Šã ãnturšjala dã vorba are: "Alu Domnu ãj trãbã." 35 Šã lu dus la Isus šã ur pus haljinurlje alor pã magar šã u pus pã Isus sus pã jãl sã šadã. 36 Kum mãržje jãl ãm nenci, lume punje haljinurlje alor pã driku hundi prušle sã ãe čast alu Isus. 37 Šã baš kum vinje jãl apropi dã varuš hundi planina dã maslinur sã slãboði žjos, toc učenici aluj sur apukat sã kãnci ãm mari fãlušãjã, šã dãm tot graju slavale pã Dimizov dã kutotu mari čudur šje ur vãzut. 38 Jej mužje: "Blagoslovulit sã fijã kralj kari vinji ãm numilje alu Domnu! Putuljalã ãm nor, šã slava alu Dimizov!" 39 Orikic dã farizej ãm gãrmadã jur zãs: "Učitelju, zãlji alu učenici atej sã nu svitaskã aje." 40 A Isus lju zãs: "Dakã jej ur tãšje, petrilje sur apuka sã mužjaskã ãm slavã." 41 Kãnd u vinjiti Isus maj apropi la varuš su apukat sã plãngã pã jej dasupra. 42 Atunšje jãl u zãs: "Sã vi šcut numa ãštãs šje adušji putuljala ata! Aku ãj askunsã dã la oçi atej. 43 Daje kã vinji vreme kãnd dužmanji atej ur ridika falur pãlãngã činji, jej čur opkululi šã čur ãnkuje dãm totã parçe. 44 Šã jej čur uništãli pã činji do kraja šã kutotu šje kustã akulo šã no maj rãmãnje ãm činji njšj una petrã pã alta petrã, kutotu pãntu aje kã nu aj prepoznulit vreme kãnd Dimizov u vinjiti la činji." 45 Isus u mers ãm Hram, šã su apukat sã lji mãji afarã pã eje kari vinde šã kumpãra ãm nontru. 46 Jãl u zãs alor: "Skris ãj ãm svãntã kenvija: 'Kasa ame u fi kasa dã aruguminçi' ali voj ac fãkut 'špiljã dã pljačkaš!' 47 Dã zuva Isus ãnvãca ãm Hram, a mar popur šã učitelji dã zakonu alu Mojsije šã alci voður kari as re židovur planãrže sã ãl amori pã jãl. 48 Ali jej nor aflat njimika kum ar fašji aje, daje kã lume sã cãnje apropi dã jãl, šã punje tari ureçi la vorbilje aluj.

20 Mar popur, učitelji dã zakonu alu Mojsije šã alci voður kari as re židovur ur vinjiti la Isus ãm una zã kãnd ãnvãca pã lumi ãm Hram šã propovjedale Hir fãlos. 2 Jej lor ãntribat pã jãl: "Pã alu šinji autoritet fašj stvarurlješce? Šinji cu dat asta autoritet?" 3 Jãl u zãs: "Lasãcãmã pã minji sã vã ãntreb una stvar šã ãj dã voj sã ãm ãnturšjec vorba: 4 Anume Dimizov u zãs alu Ivan sã bučuzaskã pã ominj, ili ominji u zãs aje sã fakã?" 5 Jej ur svãtiti una ku alt šã zãšje: "Dãkã anj zãšji 'dã la Dimizov', u ãntriba: 'Adãšje atunšje nu ãnkridec?" 6 Ali dãkã anj zãšji noj: 'Dã la ominj', totã lume u vãrlji petri pã noj sã nji amori. Kã jej ãs uvjerilic kã Ivan are prorok." 7 Aša jej u ãntors vorba kã jej nu šcãje dã hundi u vinjiti autoritet sã bučuzaskã. 8 Šã Isus u zãs: "Njšj ju nu vuj spunji ku alu šinji autoritet fak stvarurlješce." 9 Isus su apukat sã spujã usporedbã alu lume: "Are unu om kari u sãmãnat vinograd šã u lãsat ãm najam vinogradu alu šjeva ka ominji, šã jãl atunšje u fužjiti dãm pãmãntula pã maj lungã vremi. 10 Kãnd u vinjiti vreme, jãl u mãnat pã sluga la ominj ãm vinograd sã ãj ãe parçe aluj dãm plodur kari jej duguvule aluj, ali ominji lor bãtut šã lor mãnat ku mãnjilje golji. 11 Atunšje u mãnat pã altu sluga ali šã pã jãl lor bãtut, vredãlit šã lor mãnat ku mãnjilje golji. 12 Jãl u ãnšjirkat sã mãji pã treci sluga, ali šã pã jãl lor ranalit šã lor arukãnt. 13 Gazda dã vinograd u zãs pã aje: 'Šje sã fak? Ju uj mãna pã fišjoru amnjov plãkut. Dar kãnd lu vide pã jãl, pãlãngã jãl ur ave respekt.' 14 Ali ominjije kãnd lor vãzut sur ligiziti ãntri jej: 'Jãl ãj nasljednik. Hajc sã ãl amurãnj aša nasljedstva aluj sã nji rãmãji anovã.' 15 Atunšje lor dus afarã dãm vinograd šã lor amurãt. Aku šje u fašji gazda dã vinograd? 16 Jãl u vinji sã u uništãli pã ominjije. Šã u da ãm najam vinogradu alu alci." Kãnd u auzãt jej aje kum ominji urãt sã ponašalešçi, jej ur zãs: "Nu ãe Dimizov!" 17 Jãl su ujtat pã jej, šã u zãs: "Skris ãj svãntã kenvija: 'Petrã kari graditelji u vãrljiti ãndãrãt u fost aku petrã zaglavnã?' Šje značalešçi asta? 18 Toc kari kaði pã petre u fi zdrubit pã dãrãbelji, šã toc pã kari kaði u fi zdrubit." 19 Učitelji dã zakonu alu Mojsije šã mar popur ur ãnšjirkat sã pujã mãnjilje pã jãl ãm ala šas ali alor lji frikã dã lumi. Jej ur prišjiput kã jãl u spus dã asta usporedbã protiv dã jej. 20 Popi šã alci voður ãl pratalje pã Isus šã or mãnat pã špijunj, ominj kari trišje ka ominj ãirepc kari ar trãbuji sã ãl optužulaskã pã Isus ãm šjeva šje ar zãšji krivo aša sã ãl adukã pã Isus ãm mãnjilje dã upravitelj alu Rim. 21 Aša lor ãntribat pã jãl: "Učitelju, noj šcãijen kã aje šje zãšj šã ãnvec ãj točno, šã kã nu arec njšj šefãlj parçi, ali tu ãnvãcã anume kalje lu Dimizov. 22 Aku ãj benji dã noj židovur sã plãčenj porez lu car ili nu?" 23 Isus u shvatalit kum jej as re lukavi šã lju zãs alor: 24 "Arãtam banji ku kari plãčešçi

porezu. Aku alu šjinji aj ubrazu ša numilje sus?" Jej ur zäs: "Alu car." 25 "Atunšje pläčec alu car šje aj pripadalešci lu car ša dädec lu Dimizov šje pripadalešci alu Dimizov!" 26 Jej nu puće sä aflji njimika rov am svatu aluj antri toc lumi, ša jej asre amirac la anturšjala dä vorba aluj, ša u täkut. 27 Aku orikic saduceji kari zäšji kä njime nu su skula däm morc ur vinjit la jäl, ku trik antribalä: 28 Jej ur zäs: "Učitelju, Mojsije u pus žos zakon pantru noj kä dakä fračisu omuluj ar muri ša lasä pä bäsäcaš fär dä kupij, atunšje fračisu aluj träbä sä u amiriči ša sä rädišji familija pantru fračisu mort. 29 Undatä asre šapči frac. Elši u lot bäsäcä ša u murit fär dä kupij. 30 Ša drugi u lotu pä je, ša jäl u murit fär dä kupij. 31 Ša treči u lotu pä je. Maj toc šapči ur lotu ša ur murit, ša njiš unu no avut kupij ku je. 32 Pä zadnji ša mujere u murit. 33 Aku lu šjinji u fi bäsäce känd or uskrsnuli morci? Ängändešči kä toc šapči ur avutu dä bäsäcä." 34 Isus u antors vorba alor: "Am asta svet lume sä amiritä ša sä ansorä. (aiōn g165) 35 Ali eje kari ur fost smatralic vredni sä uskrsnulaskä däm morc njiš nu su ansura, njiš nu sä amiritä. (aiōn g165) 36 Ša jej nu poči maj mult nikad sä mori, kä jej as kupiji alu Dimizov daje kä as ridikac däm morc. Jej as ka andeji. 37 Atunšje dä uskrsnuće ša Mojsije u arätat aje am svedočulala aluj dä grmu šje arde. Akulo jäl čamä pä Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu lu Izak, ša Dimizovu lu Jakov, multä dobä dä pä šje jej ur murit. 38 Anume, Dimizov nu Dimizovu alu hej morc, mar alu hej kari kustä, känd toc kustä pantru jäl." 39 Šjeva ka učitelji dä zakonu alu Mojsije u priznalit: "Učitelju, tu aj svitit benji!" 40 Dä pä aje jej nu sor maj ändurat sä äl anšjeršji ku antribalur. 41 Isus u antribat: "Šje gändešči jej kum svitešči dä Mesija kä aj numa Fišjoru lu Car David? 42 David dä jäl sängur am kenvije dä Psalmur zäšji: 'Domnu u zäs alu Domnu amnjov: Šáz pä desna parče ame. 43 Ša ju uj värlji pä dužmanji atej däsüp pišjorilje atelji.' 44 David jasno äl čamä: 'Domnu', atunšje kum poči jäl sä aj fijä fišjor?" 45 Isus svite lu učenici aluj a totä lume punje ureci. 46 Jäl u zäs: "Je sama dä učitelji dä zakon alu Mojsije. Jej uživalešci sä sä šetalaskä am haljinur lunž ša sä fijä pozdravalic ku poštovanje am varuš pä trgur ša jej plašji sä šadä lokurlje časni am sinagogur ša pä nuntur. 47 Jej pljačkalešci pä udovicur am käšälje alor, känd fašji lunž aruguminči dä predstavä. Ali jej ur kápäta maj gre kaznä."

21 Kum su ujtat am sus Isus u väzut pä ominj gäzdašj kum bagä banj am škatulä kari are am Hram. 2 Jäl u väzutu isto aša pä mujere vädojä kum u pus am nontru doj mišj banj däm aržjint. 3 Isus u zäs: "Ju vä zäk anume, kä asta säarakä vädojä anume u dat maj mult däm toc jej. 4

Adišje? Daje kä toc alci or dat dobrovoljni prilog lu Dimizov däm aje šje ave mult känd mujere u dat däm särašijä ša kutotu šje ave dä kust." 5 Känd učenici svite dä Hram, ša zäšje kä ave mändri mar petri, ša are ukrasalit ku ukrasur kari ur dat ominji alu Dimizov, Isus u zäs: 6 "A dä ešće stvarur la šje vä ujtäc aku, zuva u vinji, känd njiš una peträ no rämanje ajiše una pä alta. Jelji ur fi toči värljici žos." 7 Jej lor antribat pä jäl: "Učitelju känd u fi aje? Ša šefälj znakuvur ur fi kari ur zäšji känd u fi?" 8 Jäl u zäs: "Ujtäcävä sä nu fijec zäbunjic. Multä lumi ur vinji am numilje amnjov ša ur zäšji: 'Ju mes Mesija', ša 'Vreme aj aproi.' Ali nu bägäc sama la jej. 9 Ša känd auzäc dä tabärur ša dä nemirur nu fijec frikoš, kä ešće dogadajur träbä sä fijä elši ali kraj no vinji aša pä friš." 10 Jäl isto aša lju zäs: "Nacija sur boruli protiv dä nacija, ša kraljevstva protiv dä kraljevstva. 11 Ša u fi potresur pä različitä lokur isto ka ša fome ša kugur. Ša pä nor ur fi frikoši stvarur dä väzut ša uräci znakur. 12 Ali majnti dä šje u fi kutotu asta, ša vor apuka. Jej vur adušji am sinagogur la sud ša vor bäga am čemicur. Jej vur träje la kraljur ša la alci vladar daje kä šćec učenici amej. 13 Kutotu asta vu da šansä sä svedočulec. 14 Ali nu vä brigalec šje ac zäšji am nenci dä obranä. 15 Kä ju voj da am vreme firi ša märdulijä am aje merä dä njime no puće sä sä obranalaskä dä aje, ili sä sä batä protiv dä aje. 16 Ša voj vic fi izdalic, da čak ša dä la roditelji avoštri ša dä la frac ša dä la njam, urtašj, ša orikic däm voj ur fi amuräc. 17 Toc vor mäzälji daje kä šćec učenici amej. 18 Tot njiš unu pä pä pä kapičilje avoštri nu vu piri. 19 Ša däkä nu odustanalec vic kápäta kust dä erikeš." 20 Isus spunje: "Voj vic vide Jeruzalem opkolulit dä kätänj, atunšje voj ac šči kä u fi uništen. 21 Atunšje eje am regija Judeja träbä sä skepi am planinur, eje kari kustä am varuš träbä sä fugä dä akulo ša heje pämsatur sä nu mergä am varuš. 22 Kä am elje zälji dä osvetä kutotu stvarurlje däm Kenvija sväntä sur umplje. 23 Jao alu elje kari as gäronji ili ränješci pä cäcä kupij am zäljilje kä bjeda ša mirgu protiv dä eje ominj u fi mari! 24 Orikic ur muri pä špica dä mač ša ostali ur fi zarobulic anträ mulci nacijur. Jeruzalem u fi kälkat dä la ominji kari nus židovi pän šje nu lji trešji vreme dä vladalälä." 25 Isus spunje: "Akulo ur fi znakur, pä sori, lunä ša pä šćevilje, ša ominji pä pämänt ur fi am mari nevoljur, dä graju mari dä valovur. 26 Sufličilje ominjilor lu läsa dä frikä dä ha šje tek u vinji pä svet kä silurlje däm nor sur zdränšjina. 27 Ša atunšje jej ur svedočuli kä ju am vinjit Fišjoru Omuluj pä oblak ku mari pučeri ša ku slavä. 28 Känd u fi asta ujtäcävä sus ša rädikac kapičilje kä Dimizov vinji sä vä oslobudulaskä." 29 Isus lju spus usporedbä: "Bägäc sama la ljemnu dä smokvä, ša alčilje ljemnji! 30 Kit sä punji listur,

voj viđec kã vara aj apropi. 31 Isto aša kãnd vi viđe asta kã u fi voj ac šći kã kraljevstva lu Dimizov aj apropi. 32 Anume, ju pot zãšji: asta ominj kari kustã no fužji åndãrãt majnti dã šje kutotu asta no fi. 33 Norurlje šã pãmãntu u trešji åndãrãt, ali vorbilje amelji nikad nor trešji.” 34 Isus u zãs: “Nu lãsa brigur åm sufljituc dã mãnkari, buturã šã brigur dã asta kust, sã nu vã dukã dã la Dimizov kã zuve poçi sã vijã 35 dãm turdatã. Kã u vinji pã toc bez obzira hundĩ kustãc pã pãmãnt. 36 Pãzãc dãm ala rãnd pã toçi vremilje. Šã arugãcãvã sã fijec spremni sã skãpãc dã kutotu asta šje u fi, šã sã pučec sã fijec åm nençe ame la Fišjoru Omuluj fãr dã frikã.” 37 Åm totã zã Isus ånvãca åm Hram, ali nopçe jãl fužje afarã šã åš fãšje lok la planina dã maslinur. 38 Ali dã điminjaca rãkori, totã lume vinje sã pujã ureçi la jãl åm Hram.

22 Are apropi Pasha, kari are elši zã dã blagdan dã pita fãr dã kvas. 2 Mar popur šã učitelji dã zakonu alu Mojsije planãrže kum ar puçe sã amori pã Isus ali alor lji are frikã dã lumi. 3 Atunšje Sotona u tunat åm Juda Iskariot, kari are unu dãm dvanaest (12) apostola. 4 Jãl u mers šã su ligizit ku mar popur šã ku stražari dã Hram kum ar puçe sã ål izdalaskã pã Isus. 5 Jej asre fãloš dã aje šã sor ligizit ku Juda sã aj đe banj. 6 Juda su ligizit šã atunšje su ujtat dã priilkã sã ål izdalaskã pã jãl afarã pã askuns fãr dã lumi. 7 Zuva dã Pita fãr dã kvas, u vinjit pã kalji birkuca pã Pashã a aje trãbuje sã fijã žrtvovalitã. 8 Aša Isus u mãnat pã Petar šã pã Ivan šã lju zãs: “Dušjec šã pripremilec večera dã Pashã pãntu noj sã mãnkãnj.” 9 Jej lor åntribat pã jãl: “Hundĩ gãndešc sã pripremlenj?” 10 Jãl lju zãs alor: “Punjec ureçi, kum vinjec åm varuš, voj ac afla pã om kari dušji mari bukal dã apã. Sljedilecãl pãn la kasa hundĩ meržji. 11 Atunšje zãšjec u kapu dã kasã: ‘Učitelju åntrabã, Hundĩ aj soba åm kari pot mãnka večera dã Pashã ku učenici amej?’ 12 Jãl cu arãta atunšje soba sus pã kat mari šã opremilitã ku kutotu. Fãšjec pripremlurlje akulo.” 13 Aša jej ur mers šã ur aflat stvarurlje kum Isus ljør zãs, šã jej ur fãkut priprema dã večera pã Pashã. 14 Kãnd u vinjit vreme sã mãnãšji una, Isus šu lot lok la masã, šã ku jãl asre dvanaest (12) apostolur. 15 Jãl u zãs: “Ju am avut mari vojã sã am večera dã Pashã ku voj majnti dã šje uj patali ku morče. 16 Ju vã zãk kã nikad maj mult nu uj mãnka večera dã Pasha majnti dã šje nu su ispunuli åm kraljevstva lu Dimizov.” 17 Atunšje u lot kljištaru ku vin šã u dat hvalã alu Dimizov, šã u zãs: “Loc asta šã åmpãrcãc åntri voj. 18 Åm napoj, ju vã zãk, ju noj be dã plodu dã strugur pãn šje no vinji kraljevstva lu Dimizov.” 19 Isus u lot pita, šã u dat hvalã alu Dimizov, u rupt åm dovã šã u dat la učenici aluj šã u zãs: “Asta aj tela ame, kari u fost datã pãntu voj. Fãšjec asta åm ångãndãlã dã minji.” 20 Šã

isto aša dã pã mãnkari, jãl u lot kljištaru dãm kari toc ur be šã u zãs: “Asta kljištar aj novi zavjet åm sãnžilje amnjov, kari aj vãrsat pãntu voj. 21 Ujtãcãvã kã izdajica ame aj la masã apropi dã minji! 22 Ju Fišjoru Omuluj uj muri kã aša are skris åm nenci ali jao lu omula kari mu izdalit!” 23 Pã aje jej sor apukat sã sã åntrebi una pã alt kari ar fãšji aje. 24 Isto aša su apukat apostoli unu svat åntri jej, ka šjinji ar trãbuji sã fijã maj mari åntrã jej. 25 Aša Isus u zãs: “Kraljevi dã asta svet vladalešci ku narodu pã koristu alor šã ari pučeri pã jej, šã jej sãngur zãšji kã fãšji benji. 26 Ali nu aj aša ku voj! Lasãc pã maj mari dãm voj sã fijã hãl maj ponizni, a hãl maj bãtãm ka sluga. 27 Aku šjinji aj maj mari, gostu la masã ili poslužitelju kari aj sluga? Hãl kari aj la masã da nu? Ali ujtãci, ju mes ajišje ku voj ali ka sluga avostru. 28 Voj ac rãmas ku minji pãm ånšjirkalurje amelji. 29 Kum mu dat Tata amnjov kraljevstva mijã, aša isto, ju voj da avovã, 30 pravo sã mãnkãc šã sã bijec la masa ame åm kraljevstva ame, šã sã šãđec pã prijestolje, sã sudulec pã dvanaest plemurlje dã Izrael.” 31 Isus u zãs: “Šã tu Šimun, Šimun, punji ureçi! Sotona u šjirut dopuštenje sã vã iskušulaskã ka pã pšenicã åm sito. 32 Ali ju mam arugat pãntu činji, dã ånkrĩdala ata sã nu kadã. Šã tu trãbã sã åmbãlurec åm vjerã pã fraci atej kãnd vij åm napoj la minji.” 33 Petar u zãs: “Domnje ju mes spreman sã mã duk åm čemicã šã sã mor ku činji!” 34 Isus u åntors vorba: “Lasã mã sã ac zãk kã kukošu no kukuruzu astãs majnti dã šje tu mi tãgãdi åm tri rãndur kã nu mã kunošc.” 35 Isus jarã lju åntribat: “Kãnd vam mãnat afarã fãr dã đibularuš šã fãr dã tãšc, ili cipiliš, arec åm šjeva ka potreba?” Jej u zãs: “Nu.” 36 Ali jãl u svãtit: “Maj mejnkulo, dakã avec đibularuš jec ku voj, šã isto aša šã taška šã dakã nu aj mač vindĩ šubac šã kumpãrã mač. 37 Kã sigurno trãbã sã sã ispunulaskã šje are skris dã minji, anume: ‘Jãl are smatralit dã zločinac’—isto šje u zãs proroci dã minji trãbã sã sã ispunulaskã.” 38 Atunšje jej ur zãs: “Ujtãci Domnje, noj avenj doj mačur.” Jãl u åntors vorba: “Aku aj dãstul ku asta svat.” 39 Isus u mers aku la Planina dã maslinur, kum ave jãl običaj sã fakã, šã učenici aluj ur vinjit ku jãl. 40 Kãnd u vinjit jãl pã lok, jãl u zãs alor: “Arugãcãvã dã aje sã nu kãđec åm kušnjã!” 41 Jãl su maknulit åndãrãt dã la jej aša dã parçi ka kum aj vãrlji petrã, šã u kãzut pã đinuc, šã sã aruga. 42 Jãl u zãs: “Tata, dakã tu gãndešc je kljištarusta dã patnjã dã la minji! Jarã nu fijã ame vojã mar ata fijã fãkutã!” 43 Atunšje åndalu dãm nor u vinjit šã lu åmbãlurit pã jãl. 44 Kum are åm mari mukur jãl šã maj tari sã aruga. Šã znojju aluj su fãkut åm kapljicur, dã sãnži kura pã pãmãnt. 45 Atunšje Isus su skulat dãm aruguminçi šã u mers åm napoj la apostoli aluj. Jãl lju aflat kum sã kulka činjic dã žalji. 46 Aša jãl lju zãs:

"Adășje vǎ kulkǎc? Skulǎcǎvǎ șǎ arugǎcǎvǎ sǎ nu kǎdec ǎm kușnjǎ!" 47 Isus inka svite kǎnd ur vinjit mulc ominj. Jej ur vinjit dǎ pǎ jǎl. Unu dǎm jej are șǎ Juda unu dǎm dvanaest (12) apostolur. Jǎl u vinjit dǎ apropi la Isus șǎ lu surutat ǎm ubraz. 48 Ali Isus ju zǎs aluj: "Juda, izdaleșc pǎ minji, Fișjoru alu Omuluj, ku surutala?" 49 Apostoli kǎnd u vǎzut șje su dogodulit jej ur ǎntribat: "Domnu, sǎ nji bǎcenj ku mačurlje?" 50 Șǎ unu dǎm jej u luvit ku maču pǎ sluga lu popa mari, Șǎ ju tijeț ureče. 51 Isus u zǎs: "Dǎstul, nu maj vǎ bǎcec!" Jǎl u pus mǎna pǎ ureci șǎ lu iscjellilit. 52 Atunșje Isus u zǎs lu mar popur șǎ lu straža dǎ Hram, șǎ lu bǎtǎrnji kari ur vinjit afarǎ protiv dǎ jǎl: "Ac vinjit ku mačur șǎ ku palicur ka pǎ buntovnik? 53 Nikad nac rǎđikat njiș zjezjitu protiv dǎ minji kǎnd arem ku voj ǎm totǎ zǎ ǎm Hram. Ali aku ǎj vreme avostrǎ șǎ sǎ vladalaskǎ tama." 54 Atunșje jej lor apukat pǎ Isus, lor dus ǎndǎrǎt șǎ lor dus la kasa la maj mari popǎ. Petar sljedile pǎ dǎparči. 55 Fok ur fǎkut ǎm sredina dǎ udvar, șǎ kum șǎde lume akulo, Petar u vinjit ǎntri jej. 56 Una tǎnǎrǎ slușkinja lu vǎzut kǎ șadi ǎm lumina dǎ fok, u mucǎt pǎ jǎl tari șǎ u zǎs dǎ pǎ aje: "Omusta are ku jǎl isto." 57 Ali jǎl u tǎgǎdit șǎ u zǎs: "Nu, ju nu mes. Ju nu ǎl kunosk pǎ jǎl!" 58 Nu mult dǎ pǎ aje altu om lu vǎzut șǎ u zǎs: "Spunji! Tu jeșc unu dǎm jej!" Ali Petar u ǎntors vorba: "Ju nu mes!" 59 Hundiva unu șas dǎ pǎ aje altu om uporno tvrdǎle: "Sigurno, asta om are ku jǎl, kǎ jǎl ǎj Gallejac!" 60 Ali Petar u zǎs: "Ju nu șcuv dǎ șje sviteșci!" Șǎ točno atunșje kǎnd inka svite, kukoșu u kukuruzǎt. 61 Domnu su ǎntors șǎ su ujtat pǎ Petar. Șǎ vorbilje lu Domnuluj ur vinjit ǎm napoj la Petar, kum u zǎs jǎl: "Majnti dǎ șje kukoșu u kukuruzǎ astǎs tu mi tǎgǎdi pǎ minji ǎm tri rǎndur." 62 Șǎ Petar u mers afarǎ șǎ plǎngǎnt tari. 63 Ominji kari ǎl pǎze pǎ Isus ǎș fǎșje șjuf dǎm jǎl șǎ ǎl bǎče. 64 Jej ur pus fljancǎ pǎ oč, ǎl luvē ǎm ubraz șǎ sǎ akǎca dǎ jǎl: "Ajde prorokuleșci! Spunji nji șjinji ču luvit ǎm ubraz?" 65 Șǎ jej alu Isus ur zǎs maj mulci urǎci vorbi. 66 Dǎ rǎkori ǎm alta zǎ, bǎtǎrnji, una ku mar popur șǎ učitelji dǎ zakonu alu Mojsije, ur adus pǎ Isus ǎm nenće dǎ sudu alor. 67 Jej ur zǎs: "Spunjniji dakǎ jeșc tu Krist." Jǎl u ǎntors vorba: "Sǎ vǎ spuj nu mac ǎnkredi, 68 șǎ sǎ vǎ ǎntreb pǎ voj dǎ Krist, voj nu ac ǎntorșji vorba. 69 Aku maj menkulo ju, Fișjoru alu Omuluj, uj fi ǎm pučeri pǎ desna parci dǎ mǎna lu Dimizov." 70 Șǎ jej toc ur zǎs, "Atunșje tu jeșc Fișjoru alu Dimizov?" Șǎ jǎl u ǎntors vorba: "Da baș kum zǎșjec! Ju mes!" 71 Atunșje jej or zǎs: "Șefǎlj dokazur maj mult nji trǎbujǎ? Noj sǎngur ǎnj auzǎt dǎm gura aluj!"

23 Toc kari as re dio dǎ sud sor skulat șǎ lor adus pǎ Isus la Pilat. 2 Șǎ jej sor apukat sǎ adukǎ optužbur protiv

dǎ jǎl: "Noj ǎnj aflat kum strikǎ pǎ lumi. Jǎl u zabranalit șǎ sǎ plǎčaskǎ porezu lu Caru dǎ Rim. Jǎl tvrdǎleșci kǎ jǎl ǎj Krist Car." 3 Pilat lu ǎntribat: "Jeșc tu Car dǎ Židov?" Isus u ǎntors vorba: "Da kum ǎj zǎs tu." 4 Pilat u zǎs atunșje lu mar popur șǎ lu gǎrmadǎ dǎ lumi, "Ju nam aflat njimika dǎ șje laș optužuli șǎ suduli." 5 Ali jej șǎ maj tari navalale: "Jǎl bunuleșci pǎ toc pǎ pǎmǎntu anostru. Su apukat șǎ ǎnveci ǎm Galileja șǎ u vinjit ǎm Jeruzalem." 6 Kǎnd u auzǎt Pilat kǎ sǎ sviteșci dǎ Galileja, jǎl u ǎntribat: "ǎj omusta dǎm loku Galileja?" 7 Kum are informiran Isus pripadale alu autoritetu lu Herod, Pilat lu mǎnat la Herod kari are ǎm Jeruzalem atunșje. 8 Herod are fǎlos kǎ veđi pǎ Isus. Kǎ dǎ mult gǎnde sǎ ǎl vadǎ pǎ Jǎl daje kǎ u auzǎt mult dǎ jǎl, șǎ Herod șǎ nadale kǎ lu viđe sǎ fakǎ čudur. 9 Herod svite mult, ǎntriba mulci, ali nu ju fost ǎntorsǎ njiș una vorba. 10 Mar popur șǎ učitelji dǎ zakonu alu Mojsije asre isto akulo șǎ jej ur zǎs tari mar optužbur protiv dǎ Isus. 11 Atunșje Herod șǎ stražurlje aluj ǎș fǎșje șodǎ dǎm Isus șǎ ǎl fǎșje bulǎnd. Jej lor ǎmbrǎkat pǎ jǎl ǎm haljinur dǎ Car șǎ lor mǎnat la Pilat. 12 Șǎ ǎm aje zǎ Pilat șǎ Herod kari asre duzmanj aku asre urtaș. 13 Atunșje Pilat u čimat una pǎ mar popur șǎ pǎ alci vođur kari as re židovi șǎ pǎ gǎrmadǎ dǎ lumi. 14 Jǎl lju zǎs: "Voj ac adus pǎ omusta kǎ bunule pǎ lumi ali ju vǎ uvjerǎlesk kǎ kǎnd ǎl ispicem nam aflat njiș șefǎlj krivicǎ am jǎl. Jǎl nu ǎj duvinǎ njiș dǎ una krivicǎ dǎ șje ac optužulit. 15 Njiș Herod nu aflat njimik ǎm jǎl, kapu lu mǎnat ǎm napoj la noj. Jǎl no fǎkut njimika sǎ zavredilaskǎ kaznǎ dǎ morči. 16 Ju uj da șǎ ǎl bičalaskǎ benji benj șǎ luj slǎbuzǎ." 18 Ali jej ur mužjit ǎm grupur tari, "ǎndǎrǎt ku omusta! Noj gǎndenj sǎ ǎl slǎbož pǎ Baraba!" 19 (Baraba are ǎm čemicǎ kǎ bunule pǎ lumi ǎm Jeruzalem șǎ u amurǎt.) 20 Pilat daje gǎnde sǎ slǎbodǎ pǎ Isus șǎ așa lju svǎtit alor ǎm napoj, 21 Ali jej tot ur mužjit maj tari: "Punjecǎl pǎ krușji! Punjecǎl pǎ krușji!" 22 Atunșje po treći rǎnd, jǎl lju svǎtit alor: "Adișje? Spunjecǎm șje rov u fǎkut omusta? Ju nu pot afla njimik rov sǎ zaslužulaskǎ morči. Așa luj dǎ șǎ ǎl bičalaskǎ șǎ atunșje lǎsa șǎ fuğǎ." 23 Ali jej muže șǎ maj tari, șǎ zahtjevale sǎ ǎl puja pǎ krușji. Șǎ napokon jej ur kǎpǎtat șje gǎnde. 24 Pilat u dat zapovjed sǎ sǎ fakǎ kazna șje ur zahtjevalit jej. 25 Așa ǎm toknǎ ku zahtjevula, jǎl u slǎbuzǎt dǎm čemicǎ pǎ om șje u rǎđikat bunǎ șǎ u amurǎt ali jǎl u ǎntors pǎ Isus la jej sǎ ǎl puja pǎ krușji. 26 Șǎ kum lor dus ǎndǎrǎt pǎ Isus, jej ur apukat pǎ om șje sǎ čima Šimun, dǎm varușu Cirena, kari vinje akasǎ dǎm sat. Jej ur pus krușje pǎ jǎl sǎ dukǎ ǎm loku lu Isus. 27 Multǎ lumi ǎl sljedile pǎ Isus șǎ mujer kari plǎnžje șǎ žalale pǎ jǎl. 28 Isus su ǎntors la jej șǎ lju zǎs: "Mujerilje dǎm Jeruzalem, nu plǎnžjec pǎntru minji, mar

plănzjec pântru voj șă pântru kupiji avoștri. 29 Kă anume u vinji vremi kând ur zășji lume, 'Blagoslovulici ăș elje kari nikad no ar avut șă injimilje kari nikad nor purtat kupij șă căcălje kari nikad nor avut lapci ăm jelji!' 30 Lume sor apuka atunșje să zăkă lu planinur: 'Kădec žos pã noj!' șă lu đalur: 'Astupăčanjil!' 31 Kă dakă fașji dastafelji stvarur lu ljemnjilje verž, šje nar puće sã peci uskat?' 32 Akulo asre isto doj alci, amãndoj kriminalci kari trãbã sã fiã pus pã krușji sã mori ku Isus una. 33 Kând ur vinjit pã loku šje sã čima osu dã kap, jej lor apukat șă lor pus pã krușji, una ku doj kriminalci, unu pã desna, unu pã ljeva parće aluj. 34 Šă Isus u zãs: "Tata Dimizovu amnjov, jartãlji kã jej nu šćijã šje fașji." Šă vojnicj ur skos kockã sã sã ămperci dãm coljilje aluj ăntri jej. 35 Lume stãće șă sã ujtã; șă vladarur asre akulo șă ăl rãđe: "Jãl u spasalit pã alci. Aku dakã ăj Krist, akuljes dã la Dimizov, lasã sã sã spasalaskã sãngur!" 36 Kãtãnjilje isto ăș fãșje šjuf dãm jãl. Šă jej ur vinjit șă u ămbijet aluj ucãt. 37 Jej ur zãs: "Dakã ješć tu Caru dã Židov, spasaleščići pã činji sãngur!" 38 Sus la kap are skris: "Asta ăj Caru dã Židov." 39 Unu dãm eje kriminalc kari ăș re puš pã krușji ku Isus ăl vredile șă jãl u zãs: "Dakã ješć tu Krist, atunșje spasaleščići, șă pã noj isto!" 40 Altu kriminalac lu mužjit pã elși șă u zãs: "Nu ci frikã dã Dimizov? Tãrpãlešč ista kazna ka jãl. 41 Tu șă ju šcenj ista pravedno kaznalic. Noj anj kãpãtat kaznã dã lukrurlje relji, ali omusta no fãkut njimika." 42 Atunșje ju zãs lu Isus: "Isuse, ăngãndeščići tu dã minji kând vi vinji ăm kraljevstva ata." 43 Isus ju zãs ăm ănturșjalã dã vorba: "Anume, ju ăc zãk: astãs vi fi ku minji ăm Raj!" 44 Kând are hundiva dãm njaza, are ăntunjerik ăntreg pãmãntu pãn ăm tri (3) șasur. 45 Sorilje are ăntunjerik, șă feringa ăm Hram su tijet pã pola. 46 Atunșje Isus u plãns ăm graj tari șă zãșje: "Tata ăm mãnjlje atelji ju pu j duhu amnjov." Kând u zãs Isus asta, jãl u murit. 47 Kând u vãzut asta kapetanu šje u fost, jãl u slavalit pã Dimizov kum u zãs: "Omusta are sigurno pravedan!" 48 Šă totã lume kari sor akuljes sã vadã kum lor punji pã krușji, kând ur vãzut šje u fost, ur mers akasã șă ăș bãće dã žalji čepturlje. 49 Ali toc kari ăl kunușće pã jãl una ku mujerilje kari ur vinjit ku Isus dãm Galileja stãće șă sã ujtã dã dãparci. 50 Are om šje sã čima Josip. Jãl are član dã mari sud dã Židov. Bun om șă pravedan 51 kari no dat pã prav la odlukurlje šje ur fãkut ku Isus. Jãl are dãm Arimateja, unu varuș la Judeja șă are dãm unu kari aščipta sã vijã kraljevstvo lu Dimizov. 52 Omusta u mers la Pilat șă lu ăntribat dakã poči kãpãta tela lu Isus. 53 Josip u lot žos pã Isus dã pã krușji șă lu ănvãlit ăm plahťã. Šã lu pus ăm gropã šje are sklesalitã dãm petrã ăm kari inka njime no fost ăngrupatã. 54 Zuva dã pripremã are șă zuva dã sãmbãta

vinje. 55 Mujerilje kari ur vinjit ku Isus dãm Galileja isto ăl sljedile. Jelji ur vãzut gropã, șă kum are tela aluj postavalitã. 56 Așa ur mers ăm napoj șă ur pripremit uloj șă parfemur șă ungã tela alu Isus, ali pã zuva dã sãmbãta jej sã odmarale dã pã zapovjed alu Mojsije.

24 Elși zuva dã sãptãmãnã, are duminjika, tari dã điminjaca mujerilje ur mers la gropã, șă adușje uloj ku miros šje ur pripremit. 2 Jej ur aflat petrã kã u fost ăntorsã ăndãrãt dã la gropã. 3 Kând ur tunat jej nor aflat tela lu Domnu Isus. 4 Šă atunșje, kând inka stãće akulo ăm šok, ujtãci! Doj ominj stãće lãngã jelji ăm colji šje svitãže. 5 Mujerilje sur ănfrikușat tari, kapu sur poklonulit pãn la pãmãnt ku ubrazu șă ominji ljør zãs: "Adișje kutãc pã om ăm kust ăntrã ominj morc? 6 Jãl nu j ajișe. Jãl u uskrsnulit! ăngãndecãvã šje vu zãs jãl kând are inka ăm Galileja: 7 "Trãbã ju Fișjoru Omuluj sã fjuv dat ăm mãnjlje lu ominji rej șã sã mã puji pã krușji daje sã uskrsnulaskã pã treća (3) zã." 8 Atunșje jej sor ăngãndit dã vorbilje aluj. 9 Kând sor ăntors dã la gropã kutotu asta ur spus alu jedanaest (11) apostolur șă alu toc. 10 Jelji as re Marija dãm varușu Magdala, Ivana șă Marija, mumãsa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. 11 Ali puveșće alu mujeriljelje lju su vãzut alu apostolur kã svite bulunzemi, dã așã nu ljur ănkruzit. 12 Ali Petar su skulat șã u aljrgat la gropã. Akulo u stat sã sã ujci ăm nontru, șã u vãzut numa plahťã. Atunșje u mers ăm napoj hundĩ are șã sã ăntriba šje u fost aje. 13 ăm aje ista zuva doj (2) učenikur mãržje ăm lok Emaus, jedanaest (11) kilometara dãm Jeruzalem. 14 Jej svite una ku alt šje u fost. 15 Atunșje kând svite șă kând sã ăntriba dã kutotu aje, Isus sãngur u vinjit șă umbla ku jej. 16 Ali alu oči alor are uskratalit șã nu ăl kunoskã pã Isus. 17 Isus lju ăntribat pã jej: "Šã šje raspravljalec așã iskreno kând umblãc?" Šă jej or stat trišč. 18 Unu dãm jej, unu kari sã čima Kleofa, ju ăntors vorba: "Ješć tu jedini stranac ăm Jeruzalem kari nu šćijã šje u fost ajișe ăm zadnji par zãlji?" 19 Isus u ăntribat: "Šje u fost?" Jej ur ăntors vorba: "Dã kutotu šje su dogodulit ku Isus dãm Nazaret. Jãl are Prorok, om bãlour ăm djelur, șã ăm vorbi ăm njenće lu Dimizov, șã la lumi. 20 Mar popur șă anoștri poglavarur lor dat sã sudulaskã pã Isus pã morci, șã jej lur pus pã krușji! 21 Noj nji nadalenj kã ăj jãl ala unu kari u otkupili Izrael. Šã astãs ăj treća (3) zuva dã atunșje. 22 Ali pã aje kutotu orikici mujer dãm grupa anoștrã nju iznenadalit benji benj. Dã rãkori dã điminjacasta jelji ur mers la gropã. 23 Jelji nu ur aflat tela aluj, mar ur vinjit ăm napoj sã nji zãkã kã ur vãzut vizijã dã ăndelj dã kari ur zãs kã Isus ăj ăm kust. 24 Orkic dãm grupa anoștrã ur mers la gropã sã vadã șã ur

aflat kum ur spus mujerilje ali nu lor vāzut pā jāl." 25 Šā Isus lju zās: "O voj ominj bulānž šā ām suflijičilje avoštri nu ščec spremni sā ānkriđec šje ur zās proroci! 26 Nar trābujī Krist sā patalaskā dā toči stvarurlješće šā atunšje Dimizov sā āl proslavalaskā?" 27 Jāl u spus maj menkulo šje are zās dā jāl, ām toči svānti kenvijur; su apukat ku Mojsije šā pām toc Proroci. 28 Kānd ur vinjit dapropi ām lok hundī māržje, Isus u arātat ām namjerā sā mergā maj menkulo. 29 Ali jej lor nagovorulit sā rāmāji. "Rāmānji ku noj; mar āj kasno. Zuva āj mar gata." Atunšje jāl u mers ām nontru sā rāmāji ku jej. 30 Atunšje kānd are ku jej la masā, Isus u lot pitā, u blagoslovulitu šā u rupt ām dovā šā lju dat alor. 31 Aku oči alor puće sā vadā, šā jej lor kunuskut, šā dā pā aje Isus u nestalit. 32 Šā jej ur zās una la alt: "Nu nji arđe suflijičilje anoštri kānd svite jāl ku noj pā kalji, šā kānd nji objasnale jāl svāntā kenvijā?" 33 Atunšje jej sor skulat šā ur mers ām napoj ām Jeruzalem. Akulo ur aflat pā jedanaest (11) apostolur una pā kupā, šā pā orikic alci ku jej. 34 Ešće lJOR spus: "Domnu anume u uskrsnulit, šā su arātat la Šimun." 35 Doj (2) učenikur ur spus šje ur pācāt pā kalji, šā kum lor kunuskut kānd u rupt pita. 36 Čak šā kānd svite dā aje šje ur pācāt, Isus stāće akulo āntrā jej šā jāl lju zās: "Putuljalā fijā ku voj!" 37 Jej as re zubunijc šā ānfrikušac kā jej gānde kā veđi duh. 38 Ali Isus u zās: "Adišje vi frikā? Šā adāšje vinji sumnjur ām suflijičilje avoštri? 39 Ujtāčāvā la pišjorilje amelji šā la mājilje amelji! Ujtāčāvā ju mes! Punjec mājilje šā uvjerilecāvā, kā duh nari karnji šā osā kum viđec kum ju am." 40 Kānd u zās asta jāl lju arātat mājilje šā pišjorilje. 41 Ali dā fālušuja mari, jej inka nu ānkriđe, šā sā čudule. Jāl lju zās: "Avec ajiše šjeva dā mānkat?" 42 Jej jur dat aluj dārab dā pešči fript. 43 Isus u lot šā u mānkat ām nencē alor. 44 Isus lju zās: "Asta āj aje šje ju vā svitem avovā kānd arem inka ku voj: kutotu stvarurlje kari dā minji as re skrišā ām zakonu lu Mojsije, šā ām kenvijurlje dā prorokur šā ām Psalmur trābuje sā sā ispunulaskā." 45 Atunšje jāl lju dāsvākut gāndurlje alor sā potā sā prišjepi svāntā kenvija. 46 Jej u zās: "Asta āj skris ām svāntā kenvijā: kā Krist trābā sā patalaskā šā sā uskrsnulaskā dām morc pā treća (3) zā. 47 Isto aša ānkājalā šā jirtala dā grehur ar trābujī sā fijā propovjedalići ām numilje aluj alu toči naciJurlje aša Dimizov lju jirta grehurilje alor, šā sā sā apušji elši ku propovjed ām Jeruzalem. 48 Voj ščec svedoci dā stvarurlješće. 49 Šā ju uj mānā žos pā voj Duh svānt šje Tata amnjov u igirit. Ali rāmānjec ajiše ām varuš pān šje nu vic fi āmbrākac ku pučeri dā sus!" 50 Isus lju dus dā apropi ām lok Betanija. Jāl u rāđikat mājilje ām sus šā lju blagoslovulit pā jej. 51 Šā kānd lji blagoslovule pā jej, jāl u fost rāđikat šā dus sus ām nor. 52 Jej sā klanjale la jāl, šā ku

fulušuje mari sur āntors ām Jeruzalem, 53 šā ām Hram cijelo vreme āl blagoslovule pā Dimizov.

Și am văzut Cetatea Sfântă, Noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. Am auzit un glas puternic ieșind de la tron și spunând: 'Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii! El va veni să locuiască împreună cu ei, iar ei vor fi poporul Lui. Și Dumnezeu Însuși va fi cu ei.'

Apocalipsa 21:2-3

Ghidul Cititorului

Bayash at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glosar

Bayash at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glosar +

AionianBible.org/Bibles/Romanian---Bayash-Luke/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Romans 10:7
Revelation 9:1
Revelation 9:2
Revelation 9:11
Revelation 11:7
Revelation 17:8
Revelation 20:1
Revelation 20:3

aidios

Romans 1:20
Jude 1:6

aiōn

Matthew 12:32
Matthew 13:22
Matthew 13:39
Matthew 13:40
Matthew 13:49
Matthew 21:19
Matthew 24:3
Matthew 28:20
Mark 3:29
Mark 4:19
Mark 10:30
Mark 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
John 4:14
John 6:51
John 6:58
John 8:35
John 8:51
John 8:52
John 9:32
John 10:28
John 11:26
John 12:34
John 13:8
John 14:16

Acts 3:21
Acts 15:18
Romans 1:25
Romans 9:5
Romans 11:36
Romans 12:2
Romans 16:27
1 Corinthians 1:20
1 Corinthians 2:6
1 Corinthians 2:7
1 Corinthians 2:8
1 Corinthians 3:18
1 Corinthians 8:13
1 Corinthians 10:11
2 Corinthians 4:4
2 Corinthians 9:9
2 Corinthians 11:31
Galatians 1:4
Galatians 1:5
Ephesians 1:21
Ephesians 2:2
Ephesians 2:7
Ephesians 3:9
Ephesians 3:11
Ephesians 3:21
Ephesians 6:12
Philippians 4:20
Colossians 1:26
1 Timothy 1:17
1 Timothy 6:17
2 Timothy 4:10
2 Timothy 4:18
Titus 2:12
Hebrews 1:2
Hebrews 1:8
Hebrews 5:6
Hebrews 6:5
Hebrews 6:20
Hebrews 7:17
Hebrews 7:21
Hebrews 7:24
Hebrews 7:28
Hebrews 9:26
Hebrews 11:3
Hebrews 13:8
Hebrews 13:21
1 Peter 1:23

1 Peter 1:25
1 Peter 4:11
1 Peter 5:11
2 Peter 3:18
1 John 2:17
2 John 1:2
Jude 1:13
Jude 1:25
Revelation 1:6
Revelation 1:18
Revelation 4:9
Revelation 4:10
Revelation 5:13
Revelation 7:12
Revelation 10:6
Revelation 11:15
Revelation 14:11
Revelation 15:7
Revelation 19:3
Revelation 20:10
Revelation 22:5

aiōnios

Matthew 18:8
Matthew 19:16
Matthew 19:29
Matthew 25:41
Matthew 25:46
Mark 3:29
Mark 10:17
Mark 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
John 3:15
John 3:16
John 3:36
John 4:14
John 4:36
John 5:24
John 5:39
John 6:27
John 6:40
John 6:47
John 6:54
John 6:68

John 10:28
John 12:25
John 12:50
John 17:2
John 17:3
Acts 13:46
Acts 13:48
Romans 2:7
Romans 5:21
Romans 6:22
Romans 6:23
Romans 16:25
Romans 16:26
2 Corinthians 4:17
2 Corinthians 4:18
2 Corinthians 5:1
Galatians 6:8
2 Thessalonians 1:9
2 Thessalonians 2:16
1 Timothy 1:16
1 Timothy 6:12
1 Timothy 6:16
2 Timothy 1:9
2 Timothy 2:10
Titus 1:2
Titus 3:7
Philemon 1:15
Hebrews 5:9
Hebrews 6:2
Hebrews 9:12
Hebrews 9:14
Hebrews 9:15
Hebrews 13:20
1 Peter 5:10
2 Peter 1:11
1 John 1:2
1 John 2:25
1 John 3:15
1 John 5:11
1 John 5:13
1 John 5:20
Jude 1:7
Jude 1:21
Revelation 14:6

eleēsē

Romans 11:32

Geenna

Matthew 5:22
Matthew 5:29
Matthew 5:30
Matthew 10:28
Matthew 18:9
Matthew 23:15
Matthew 23:33
Mark 9:43

Mark 9:45
Mark 9:47
Luka 12:5
James 3:6

Hadēs

Matthew 11:23
Matthew 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Acts 2:27
Acts 2:31
1 Corinthians 15:55
Revelation 1:18
Revelation 6:8
Revelation 20:13
Revelation 20:14

Limnē Pyr

Revelation 19:20
Revelation 20:10
Revelation 20:14
Revelation 20:15
Revelation 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6

Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

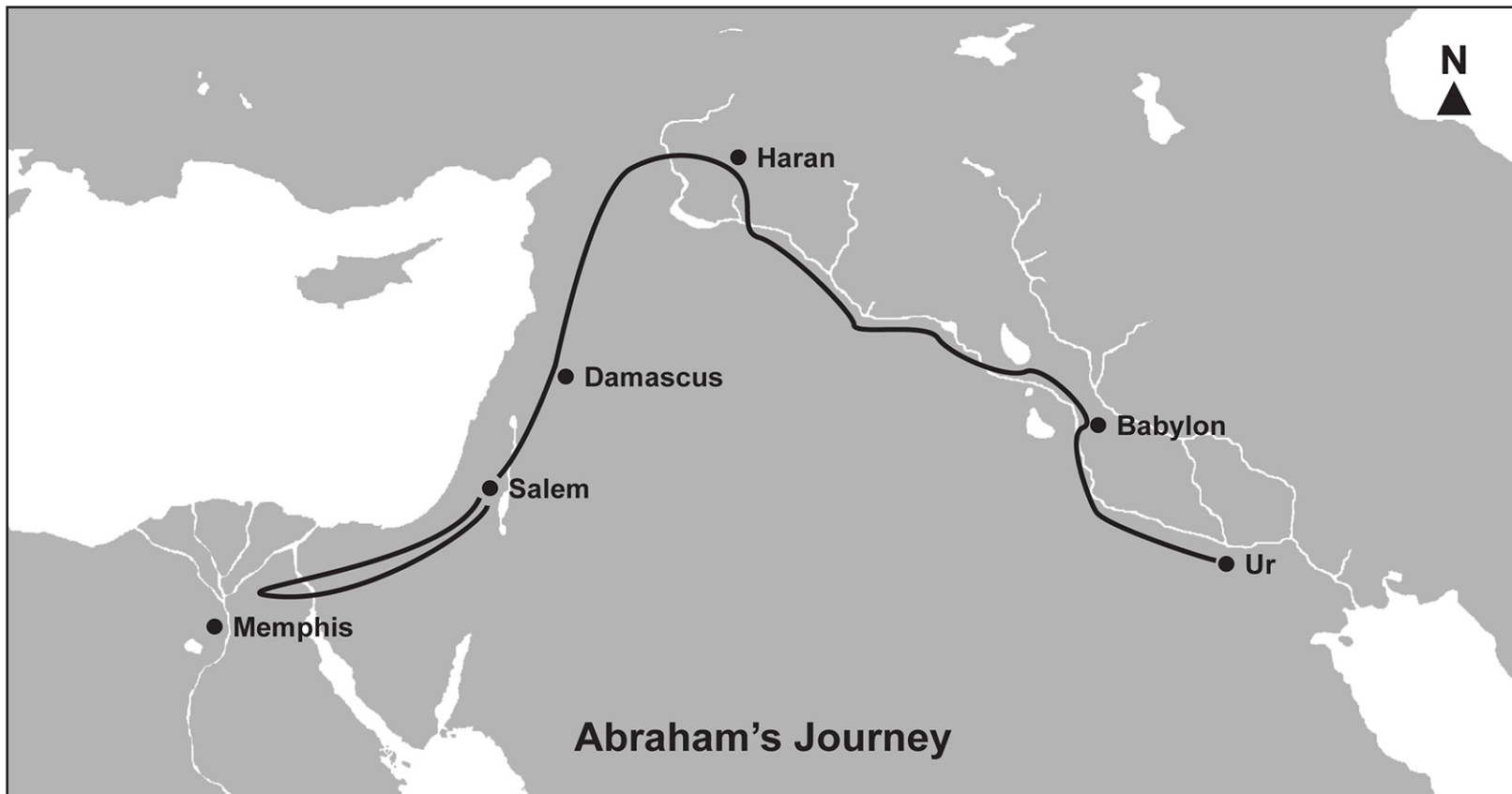
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Peter 2:4

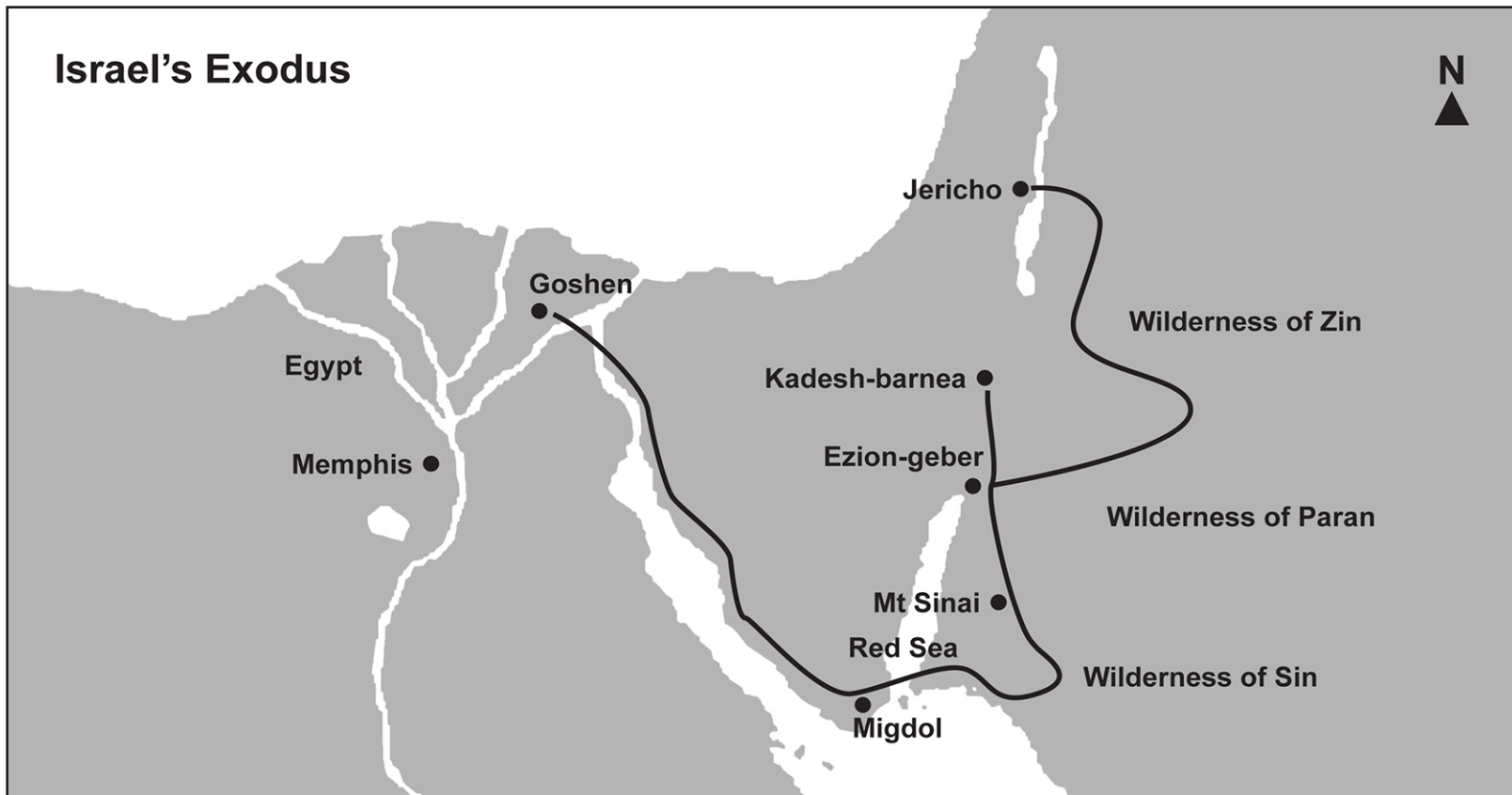
Questioned

None yet noted

Prin credință a ascultat Avraam când a fost chemat să plece și să se ducă într-un loc pe care urma să-l primească drept moștenire și a ieșit fără să știe unde se duce. - Evrei 11:8

Israel's Exodus

Când Faraon a lăsat poporul să plece, Dumnezeu nu i-a condus prin țara filistenilor, deși era mai aproape, pentru că Dumnezeu a zis: 'S-ar putea ca poporul să se răzgândească și să se întoarcă în Egipt, dacă va trebui să poarte război.' - Exodul 13:17

Căci Fiul Omului n-a venit ca să fie slujit, ci ca să slujească și să-Și dea viața ca răscumpărare pentru mulți. - Marcu 10:45

Pavel, rob al lui Cristos Isus, chemat să fie apostol, pus deoparte pentru Evanghelia lui Dumnezeu. - Romani 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyrd in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Titus destroys the Jewish Temple
52	Paul imprisoned in Rome, Italy
39	Thomas reaches Malabar, India
33	Peter reaches Gentile Cornelius
	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3		Mankind is created in God's image, male and female He created us						
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19		Sin entered the world through Adam and then death through sin						
Where are we? ▶			When are we? ▼								
			Innocence		Fallen			Glory			
Who are we? ▶			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth		
			God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City	
				Son	God's perfect fellowship		John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate		Luke 23:43 Paradise
				Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers		
			Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people		Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
				Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise				
				Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
			Angels	Holy		Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command					
				Imprisoned		2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus					
				Fugitive		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Revelation 20:13 Thalaasa		Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels		
First Beast	1 Peter 5:8, Revelation 12:10										
False Prophet	Rebelling against Christ Accusing mankind		Revelation 19:20 Lake of Fire								
Satan			Revelation 20:2 Abbyss								
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all						

Destin

Bayash at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philipians 2:9-11.

World Nations

Prin urmare, duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Duhului Sfânt. - Matei 28:19